

**UCHWAŁA NR XLVI/468/22
RADY MIEJSKIEJ WODZISŁAWIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 22 czerwca 2022 r.

w sprawie przyjęcia "Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku"

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 10 i art. 18 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021 r. poz 1372) oraz w związku z art. 27 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz 1133)

**Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwala co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się "Strategię rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskimi do 2028 roku".

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Wodzisławia
Śląskiego

Dezyderiusz Szwagrzak

STRATEGIA ROZWOJU SPORTU W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM DO 2028 ROKU

Wodzisław Śląski 2021

WODZISŁAW ŚLĄSKI
Południowa Brama Polski

Spis treści

Wprowadzenie	5
Stosowane pojęcia	7
Akty prawne związane z tworzeniem Strategii rozwoju sportu	8
I. Koncepcja badania i metodologia powstania Strategii.....	9
II. Diagnoza stanu sportu w Wodzisławiu Śląskim.....	11
1. Ogólna charakterystyka miasta	11
2. Ramy instytucjonalne rozwoju sportu	14
3. Sport dzieci i młodzieży.....	17
4. Sport wyczynowy (kwalifikowany)	25
5. Sport powszechny (amatorski, rekreacja ruchowa)	38
6. Sport osób niepełnosprawnych	40
7. Imprezy sportowe i rekreacyjne.....	40
8. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna.....	44
9. Finansowanie sportu z budżetu miasta	52
III. Analiza SWOT	65
IV. Wizja rozwoju sportu i misja sportu w Wodzisławiu Śląskim, cele i zadania do wykonania.....	69
1. Wizja rozwoju sportu	69
2. Misja sportu.....	71
3. Cel główny Strategii	72
4. Cele strategiczne, szczegółowe i zadania do wykonania	72
4.1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój ich aktywności fizycznej	72
4.2. Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez promocję i rozwój sportu szkolnego	75
4.3. Wzmacnianie zawodników i drużyn sportowych w dążeniu do sukcesu: wodzisławskie kluby sportowe odkrywczą i kuźnią talentów sportowych.....	78

4.4. Zwiększenie dostępności bazy sportowo-rekreacyjnej zarówno dla sportu wyczynowego, jak i masowego.....	82
4.5. Tworzenie pozytywnego wizerunku miasta Wodzisławia Śląskiego przez sport, sport w Wodzisławiu Śląskim marką miasta	84
V. Monitoring i ewaluacja.....	89
VI. Podsumowanie.....	95
VII. Załączniki.....	98
1. Wykaz osób pracujących nad Strategią rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku.....	98
2. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla klubów sportowych – opis bieżącej i przyszłej działalności	99
3. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla dyrektorów szkół – opis bieżącej działalności	104
4. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla mieszkańców – ocena bieżącego stanu sportu w mieście i potrzeb dotyczących przyszłości	109
5. Spis tabel i wykresów.....	118

Wprowadzenie

Sport i rekreacja od dawna były dla człowieka bardzo ważnymi elementami życia. Poczynając od ludzi pierwotnych, którzy nieustannie musieli walczyć o terytorium, pożywienie i swoją pozycję w społeczeństwie, a ich sprawność fizyczna i kondycja zdrowotna były podstawą przetrwania i pozycji w „stadzie”, kończąc na człowieku współczesnym, dla którego sport i rekreacja mają znaczenie wielowymiarowe i są wyrazem rozwoju cywilizacyjnego. W obecnym świecie założenia kultury fizycznej nie są już podstawą przeżycia, jak to było u ludności pierwotnej, ale stały się wyrazem świadomego rozwoju cywilizacyjnego człowieka. Od sportu oczekujemy rozrywki, przepisów na zdrowie psychiczne i fizyczne, innej możliwości spędzania czasu wolnego, alternatywy dla biznesu, kultury, pokonywania rekordów, rywalizacji, zarobku itp. Dziś o sporcie i rekreacji mówi się i pisze jak o działalności dobrowolnej, co podkreślają przepisy międzynarodowe, a w Polsce – Ustawa o sporcie, w której określono zasady uprawiania i organizacji sportu. Można zatem stwierdzić, że „sport to świadoma, dobrowolna działalność człowieka, podejmowana głównie dla zaspokojenia potrzeby zabawy, popisu, walki, a także wewnętrznego doskonalenia się w drodze systematycznego rozwoju cech fizycznych, umysłowych i wolicjonalnych”. Czynny lub bierny udział w sporcie deklaruje coraz więcej obywateli Polski, a odsetek zainteresowanych sportem w krajach Europy Zachodniej jest jeszcze większy. Dla milionów ludzi na całym świecie sport jest formą spędzania wolnego czasu, zabawy, pasją, a czasem sposobem na życie. Daje poczucie radości i spełnienia, bawi i jednoczy, pozwala na eksponowanie swojej przynależności społecznej i narodowej, wyzwala poczucie dumy, uczy pokory i wytrwałości. Sport coraz bardziej zyskuje na znaczeniu jako dziedzina, która wspiera człowieka w wielu aspektach niezbędnych do jego szeroko rozumianego rozwoju, a organizacje międzynarodowe, takie jak np. Unia Europejska, dostrzegają jego rolę jako narzędzia strategicznego, pozwalającego kształtować m.in. solidarność i dobrobyt. Dla wielu ludzi sport jest szansą na rozwój swoich predyspozycji i uzdolnień, integruje grupy społeczne, promuje kraj, region czy gminę, jest także ważną dziedziną gospodarki, zarówno w sektorze produkcyjnym, jak i usługowym, którą charakteryzują dynamizm, ciągła zmiana i rozwój. Nie ma jednak recept na sposób kształtowania polityki w zakresie sportu i rekreacji, ale są ogólne założenia pozwalające nadać tej dziedzinie odpowiednią rangę. Każdy region ma swoją specyfikę, warunki, możliwości rozwoju i wdrażania działań, które będą albo wspierać, albo ograniczać ten właśnie obszar ludzkiej działalności. Konieczna jest więc szczegółowa analiza

potrzeb, problemów i możliwości wdrożenia odpowiedniej strategii rozwoju sportu i rekreacji w określonym środowisku.

Wodzisław Śląski nie posiada obecnie żadnego dokumentu opisującego kompleksowo reguły funkcjonowania sportu na terenie miasta, więc nakreślenie odpowiedniej polityki miasta wobec sportu stało się jednym z ważnych zadań do realizacji w najbliższym czasie. Potrzeba uporządkowania mechanizmów wspierania wodzisławskich klubów sportowych, stworzenia polityki rozwoju bazy sportowej, wyznaczenia ram dla zaangażowania się miasta w rozwój sportu dla wszystkich, w tym sportu seniorów i osób niepełnosprawnych, jasno wskazuje na konieczność opracowania Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim.

Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim jest projektem obywatelskim, została opracowana przez wodzisławskie środowisko sportowe, przy wykorzystaniu różnych źródeł informacji o sporcie w mieście (przeprowadzono spotkania, wywiady, konsultacje z mieszkańcami, badania kwestionariuszowe). Pracami nad dokumentem kierował przewodniczący Rady Sportu miasta Wodzisławia Śląskiego przy wsparciu jej członków, przedstawicieli środowiska sportowego (wodzisławscy działacze, trenerzy, nauczyciele wychowania fizycznego) tworzących grupy eksperckie.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 10 Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy m.in. kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Wiele zmian w zakresie możliwości realizacji zadań z obszaru sportu wprowadziła Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie. Ustawa uchylili obowiązuje dwie ustawy – Ustawę z dnia 18 stycznia 1996 roku o kulturze fizycznej oraz Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o sporcie kwalifikowanym. W uzasadnieniu do rządowego projektu Ustawy o sporcie podkreślono, że celem regulacji jest stworzenie całkowicie nowego aktu normatywnego, skupiającego w ramach jednego aktu prawnego problematykę dotyczącą sportu będącego częścią szeroko pojętej kultury fizycznej.

W myśl art. 27 ust. 1 Ustawy o sporcie tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, stanowi zadanie własne jednostki samorządu terytorialnego. Artykuł ten jest podstawowym przepisem regulującym finansowanie z budżetów jednostek zadań w zakresie rozwoju sportu. Uregulowanie kwestii związanych z warunkami i trybem finansowania zadania własnego leży w kompetencji organu stanowiącego jednostki. Przepisy Ustawy o sporcie nie naruszają uprawnień jednostek samorządu terytorialnego do wspierania

kultury fizycznej na podstawie przepisów odrębnych. Regulacja przyjęta w art. 27 ustawy służy jedynie rozszerzeniu możliwości wspierania sportu przez jednostki w drodze dofinansowania klubów sportowych.

Stosowane pojęcia

1. Sport – za rządowym Programem rozwoju sportu do roku 2020 poprzez sport rozumie się:
 - wielopodmiotową strukturę organizacyjną, której istotą jest uprawianie sportu,
 - wszelkie formy aktywności fizycznej, które mają na celu wypracowanie lub poprawienie kondycji fizycznej i psychicznej lub osiągnięcie wyników sportowych na dowolnym poziomie współzawodnictwa, podejmowane zwykle w sposób zorganizowany, na zasadach określonych obowiązującymi regułami sportowymi,
 - współzawodnictwo oparte na aktywności intelektualnej, którego celem jest osiągnięcie wyniku sportowego.
2. Aktywność fizyczna – pojmowane funkcjonalnie podejmowanie wysiłku fizycznego o charakterze umiarkowanym lub intensywnym, bez względu na cel lub motywację podejmowania tego wysiłku. Aktywność fizyczna obejmuje zarówno wyczynowe lub rekreacyjne uprawianie sportu, ale także inne zachowania, takie jak taniec czy pracę w domu i ogrodzie.
3. Rekreacja – rodzaj sportowej aktywności fizycznej, który zasadniczo nie jest związany z uprawianiem sportu na zasadach określonych obowiązującymi regułami sportowymi. Rekreacja podejmowana jest w przestrzeniach rekreacyjnej bądź obiektów infrastruktury rekreacyjnej (np. spacer, zabawa na placu zabaw, w parku linowym, nordic walking itp.).
4. Dyscyplina (sportu) – wyodrębniona część sportu rozumianego jako konkretny typ współzawodnictwa określony regułami sportowymi, np. piłka siatkowa plażowa (sport: piłka siatkowa), kolarstwo torowe (sport: kolarstwo) czy skoki narciarskie (sport: narciarstwo).

5. Sport dla wszystkich – rodzaj sportu określony obowiązującymi regułami sportowymi, uprawiany w celu utrzymania sprawności fizycznej, zdrowia psychicznego i dobrego samopoczucia, związany (choć niekoniecznie) z uczestnictwem w imprezach sportowych nastawionych najczęściej na masowe uczestnictwo. To sport uprawiany niezawodowo (amatorsko, rekreacyjnie), zwany również sportem powszechnym, sportem rekreacyjnym, sportem masowym, sportem amatorskim.
6. Sport wyczynowy (kwalifikowany) – rodzaj sportu określony obowiązującymi regułami sportowymi, uprawiany w celu osiągnięcia jak najlepszych wyników w zawodach sportowych różnego szczebla poprzez prowadzenie systematycznego treningu; często sport zawodowy, którego uprawianie jest formą pracy zarobkowej; dawniej sport kwalifikowany.

Akty prawne związane z tworzeniem Strategii rozwoju sportu

Zapisy Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku wpisują się w problematykę zawartą w dokumentach strategicznych i planistycznych obowiązujących na poziomie kraju, województwa oraz miasta. Należy dodać, że tematyka poruszona w niniejszym dokumencie regulowana jest szeregiem aktów prawnych.

Kraj:

- programy „Sportowa Polska”,
- Program rozwoju sportu do roku 2020,
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1263),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 roku, poz. 506),
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 roku, poz. 650),

- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1457),
- Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 roku Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2018 roku, poz. 723),
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1984 roku o fundacjach (Dz. U. z 2018 roku, poz. 723).

Województwo śląskie:

- Strategia rozwoju sportu województwa śląskiego do 2020 roku,
- Strategia rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”.

Miasto Wodzisław Śląski:

- Strategia rozwoju miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2014-2020,
- Strategia rozwoju oświaty miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2015-2020,
- Strategia ochrony zdrowia dla miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2017-2022.

Obecnie prowadzone są prace nad nowymi dokumentami strategicznymi, czyli Strategią rozwoju oświaty miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2021-2026 oraz Strategią rozwoju miasta Wodzisławia Śląskiego do roku 2030.

I. Koncepcja badania i metodologia powstania Strategii

Koncepcja badania

Prace nad Strategią rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku rozpoczęły się od opracowania ich harmonogramu oraz wyboru metodologii zawierającej wytyczne do dalszych działań. Kolejnymi krokami były części diagnostyczna, następnie strategiczna oraz opracowanie dokumentu. Część diagnostyczna to przedstawienie analizy obecnej sytuacji w mieście, z kolei część strategiczna – programowanie celów i działań służących rozwojowi

sportu w Wodzisławiu Śląskim w kolejnych latach. Prace zostały zakończone wysłuchaniem publicznym projektu dokumentu. W efekcie opracowano Strategię.

W Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku wyróżniono dwie sfery aktywności fizycznej – jedną związaną z dbałością o własne zdrowie, satysfakcją, dobrym samopoczuciem, drugą zwaną sportem wyczynowym lub sportem kwalifikowanym. Na potrzeby niniejszego opracowania stosowany będzie termin sportu wyczynowego.

Metodologia powstania Strategii

Metodologia powstania Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku została oparta na dwóch filarach: na analizach aktualnej sytuacji dokonanych przez powołane grupy robocze oraz na weryfikacji i ocenie zebranych danych statystycznych w obszarze kultury fizycznej. Przyjęto zasadę, że osoby zajmujące się na co dzień daną dziedziną najlepiej znają zachodzące w jej ramach mechanizmy, wiedzą, skąd się one wzięły, a także w jakim kierunku zmierzają.

Etapem początkowym prac było powierzenie przez prezydenta miasta Wodzisławia Śląskiego opracowania dokumentu Strategii rozwoju sportu wodzisławskiej Radzie Sportu. W ramach prowadzonych działań przewodniczący tejże powoływał mniejsze zespoły i grupy robocze, które miały zająć się opracowaniem konkretnych zagadnień związanych z funkcjonowaniem sportu w mieście. Zadaniem poszczególnych zespołów były dokonanie diagnozy stanu sportu w mieście (analiza i ocena stanu obecnego) oraz określenie celów i zadań do wykonania w przyszłości.

W ramach ocen ilościowej i jakościowej sportu na terenie miasta opracowano kwestionariusze (załączniki nr 2, 3, 4) dotyczące funkcjonowania klubów sportowych, sportu szkolnego oraz sportu powszechnego. Zebrane dane, ich analiza oraz wnioski poszczególnych zespołów pozwoliły na dokonanie diagnozy aktualnego stanu sportu w Wodzisławiu Śląskim, tj. opisu obecnego stanu sportu oraz oceny jego jakości w stosunku do oczekiwań, jak również na sformułowanie wizji rozwoju sportu w mieście, wskazanie celu strategicznego i zadań strategicznych.

II. Diagnoza stanu sportu w Wodzisławiu Śląskim

1. Ogólna charakterystyka miasta

Miasto zostało założone w 1257 roku. Leży w południowej części województwa śląskiego przy granicy z Republiką Czeską, nad rzeką Leśnicą. Administracyjnie jest siedzibą powiatu wodzisławskiego. Miasto w 2020 roku zamieszkiwało około 47,5 tys. mieszkańców, z czego 51,9 proc. stanowiły kobiety, a 48,1 mężczyźni¹. Powierzchnia Wodzisławia Śląskiego wynosi 49,51 km kw.², zatem na 1 km kw. przypada 972 mieszkańców. Według danych GUS w wieku przedprodukcyjnym jest 14,45 proc. wodzisławian (6959), w wieku produkcyjnym – 62,72 proc. (30196), a w poprodukcyjnym – 22,82 proc. (10988). Niespełna 1/4 zamieszkujących Wodzisław to seniorzy. Miasto podzielone jest na dziewięć dzielnic, z których największą powierzchnię zajmuje dzielnica Wilchwy (1 162,83 ha), a najmniejszą Szyb Jedłownik – 68,02 ha. Wodzisław Śląski sąsiaduje z gminami takimi jak: Godów, Gorzyce, Lubomia, Markłowice, Mszana i gminami-miastami: Pszowem i Radlinem. Fakt, że Wodzisław leży w strefie przygranicznej, blisko granicy z Czechami, wykorzystywany jest przez miasto w celach promocyjnych. Wodzisław Śląski nazywany jest bowiem „Południową Bramą Polski”.

¹ Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/temat> [data dostępu: 12.08.2019].

² Wodzisław Śląski – oficjalny portal miasta, www.wodzislaw-slaski.pl/miasto-w-liczbach [data dostępu: 12.08.2019].

Położenie miasta Wodzisławia Śląskiego w powiecie wodzisławskim

Źródło: *Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018*, GUS.

Życie sportowe w Wodzisławiu Śląskim do roku 2010 ogniskowało się wokół jednej dyscypliny wiodącej, jaką była piłka nożna (ekstraklasowy MKS Odra Wodzisław Śląski). Pozostałe dyscypliny pozostawały w jej cieniu, a ich działalność była mało widoczna. Od roku 2011 intensywnie zaczęły rozwijać swoją aktywność inne dyscypliny sportu, co dało szansę na większe zainteresowanie aktywnością fizyczną i szerszą ofertę sportowo-rekreacyjną. Obecnie w Wodzisławiu Śląskim zarejestrowane są oficjalnie 42 podmioty działające w zakresie szeroko pojętej kultury fizycznej (rejestr starosty powiatowego w Wodzisławiu Śląskim, rejestr KRS), w tym 20 klubów sportowych z 31 sekcjami sportowymi (dane GUS 2020), w których uprawianych jest 17 dyscyplin sportowych. W badaniach przeprowadzanych co dwa lata przez GUS widnieje informacja, że w 2020 roku w mieście zarejestrowanych było 20 klubów sportowych (co w porównaniu z rokiem 2008 daje więcej o 12 klubów), które zrzeszają łącznie niespełna 1 233 członków (o 57,80 proc. więcej niż

w 2008 roku). Ponadto w Wodzisławiu Śląskim utworzonych było 31 sekcji sportowych, co daje prawie dwukrotny wzrost w stosunku do roku 2008, w którym funkcjonowało jedynie 11 sekcji. Niestety nie wszystkie działają aktywnie, prowadząc systematyczne szkolenie sportowe i uczestnicząc w rywalizacji sportowej na różnych szczeblach.

Wodzisławscy sportowcy osiągają przeciętne wyniki na arenach krajowych i międzynarodowych. Organizowane imprezy mają rangę lokalną i ponadlokalną, niewiele jest wydarzeń rangi mistrzostw Polski i Pucharu Polski. Nie został opracowany dokument, który określałby, jak wodzisławski sport powinien się rozwijać. Nie ma też systematycznego monitoringu potrzeb i oczekiwań w wielu obszarach funkcjonowania sportu. Nie ma Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim.

Obecnie sport w mieście jest różnorodny i wielopłaszczyznowy. Rozwijają się sport wyczynowy (rozumiany jako udział we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polskie i okręgowe związki sportowe), sport szkolny oraz sport amatorski (rozumiany jako rekreacja ruchowa lub sport powszechny). Dostrzegalny jest także sport osób niepełnosprawnych na poziomie rekreacyjnym. Rozwój ten możliwy jest dzięki istniejącej infrastrukturze sportowej oraz wsparciu finansowemu udzielanemu z budżetu miasta w ramach upowszechniania i wspierania kultury fizycznej.

Dotychczas miasto nie prowadziło badań statystycznych dotyczących funkcjonowania klubów sportowych oraz uczestnictwa mieszkańców w sporcie i rekreacji. Zauważyć jednak można, że coraz więcej wodzisławian uprawia sport amatorski, tj. wykazuje aktywność w celu poprawienia swojej kondycji, zdrowia czy wyglądu (np. bieganie, jazda na rowerze, nordic walking, crossfit, amatorskie gry zespołowe itp.). Jest to tendencja ogólnokrajowa, którą wykazał w swoich badaniach Główny Urząd Statystyczny.

Zgodnie z informacjami GUS, w latach 2014-2018 nastąpił znaczny wzrost aktywności klubów sportowych, co zauważalne jest również w przypadku Wodzisławia Śląskiego. Według danych GUS (2018) najbardziej popularnymi dyscyplinami w Polsce pod względem liczby uprawiających w klubach sportowych są: piłka nożna, piłka siatkowa, pływanie, lekkoatletyka, koszykówka, piłka ręczna, tenis stołowy, karate i inne sporty walki, szachy, judo, tenis ziemny. W znacznej części wyżej wymienione dyscypliny są również obecne w Wodzisławiu Śląskim. Biorąc pod uwagę potencjał miasta, należy zadać sobie pytania: czy potrzeby mieszkańców w zakresie sportu i rekreacji są zaspokojone? Czy utalentowane sportowo jednostki mają możliwość pełnego rozwoju?

2. Ramy instytucjonalne rozwoju sportu

Strategiczne znaczenie dla realizacji zadania własnego Wodzisławia Śląskiego, polegającego na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie kultury fizycznej, mają decyzje podejmowane przez władze samorządowe: prezydenta miasta i Radę Miejską. Organy gminy tworzą system instytucjonalny i ramy organizacyjne rozwoju sportu w mieście.

Organizacją bezpośrednio koordynującą działania w zakresie kultury fizycznej, związaną z zaspokajaniem indywidualnych i zbiorowych potrzeb wodzisławian w tym obszarze, jest **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM”**, powołany Uchwałą nr XIV/173/1999 Rady Miejskiej w Wodzisławiu Śląskim z dnia 30 grudnia 1999 roku³. W świetle postanowień zawartych w statucie MOSiR „CENTRUM” stanowi jednostkę organizacyjną miasta Wodzisławia Śląskiego nieposiadającą osobowości prawnej, prowadzoną w formie jednostki budżetowej.

Do głównych zadań MOSiR „CENTRUM” należą:

- zarządzanie przekazanymi przez miasto obiektami, terenami, urządzeniami oraz infrastrukturą o charakterze sportowym i rekreacyjnym, a także innymi obiektami o charakterze użyteczności publicznej,
- udostępnianie przez Ośrodek nieruchomości, w tym obiektów i baz sportowo-rekreacyjnych, sprzętu sportowego, technicznego i wyposażenia, w szczególności na podstawie umów dzierżawy lub najmu z klubami, związkami sportowymi, organizacjami sportowo-rekreacyjnymi, zakładami pracy, placówkami oświatowymi, a także innymi podmiotami,
- dbanie o bazę i infrastrukturę sportową i rekreacyjną podlegającą Ośrodkowi, a w szczególności pełnienie funkcji inwestora przy realizacji zadań remontowych i inwestycyjnych,

³ Statut został znowelizowany Uchwałą nr X/83/2019 Rady Miejskiej w Wodzisławiu Śląskim z dnia 25.06.2019 roku.

- kształtowanie wzorców aktywnego uczestnictwa w sporcie i rekreacji,
- popularyzacja różnorodnych dyscyplin sportu, rekreacji, turystyki oraz działań prozdrowotnych,
- organizacja aktywnego wypoczynku dzieci i młodzieży, a także osób dorosłych, w postaci wycieczek, obozów, zimowisk, półkolonii zarówno na terenie obiektów własnych, jak i obcych,
- współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami oraz organizacjami sportowymi o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym w zakresie realizacji zadań statutowych Ośrodka,
- świadczenie usług w zakresie sportu i rekreacji dla społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych,
- podejmowanie działań na rzecz pozyskiwania partnerów, w szczególności związków sportowych i sponsorów, w celu organizacji imprez i zawodów sportowych,
- podejmowanie działań zmierzających do pozyskiwania zewnętrznych środków finansowania działalności statutowej Ośrodka,
- tworzenie warunków do rozwoju sportu wyczynowego,
- organizacja imprez sportowych i rekreacyjnych oraz imprez widowiskowo-sportowych,
- prowadzenie działalności w zakresie szkolenia sportowego w ramach szkółek sportowych w różnych dyscyplinach dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych,
- podejmowanie działań o charakterze rekreacyjno-sportowym w celu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- prowadzenie działalności reklamowej i promocyjnej w zakresie działalności Ośrodka,
- prowadzenie działalności usługowo-gospodarczej i pomocniczej w celu prawidłowego gospodarowania powierzonym mieniem,
- realizacja zadań dotyczących zagranicznej wymiany sportowej w ramach podpisanych przez miasto umów,
- promowanie i tworzenie warunków do rodzinnego uczestnictwa w imprezach sportowych i rekreacyjnych.

Zadania w zakresie sportu instytucjonalnie realizuje też **Biuro Spraw Społecznych Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego**. Podstawowe zadania BSS w tym zakresie to:

- organizacja i współorganizacja imprez sportowych o zasięgu lokalnym, krajowym i międzynarodowym na terenie miasta oraz organizacja i współorganizacja na jego obszarze imprez rekreacyjno-sportowych,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- przygotowanie otwartych konkursów ofert w ramach realizacji Ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- przygotowanie niezbędnej dokumentacji na udzielenie dotacji w ramach Ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- kontrola realizacji zadań publicznych oraz rozliczanie udzielonych dotacji w ramach Ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- realizacja procedur udzielania wsparcia zgodnie z art. 19a Ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie w zakresie wspierania i rozpowszechniania kultury fizycznej i sportu,
- przygotowanie konkursu wniosków na wykonywanie zadań z zakresu sportu na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego,
- przygotowanie niezbędnej dokumentacji na udzielenie dotacji w ramach Ustawy o sporcie na podstawie obowiązującej uchwały Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego,
- kontrola realizacji zadań publicznych oraz rozliczanie udzielonych dotacji w ramach Ustawy o sporcie,
- prowadzenie postępowań oraz wydawanie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu dotacji w zakresie kultury fizycznej i sportu,
- przygotowanie niezbędnej procedury dotyczącej przyznania nagród i wyróżnień dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym oraz trenerów, a także obsługa finansowa,
- prowadzenie postępowań oraz wydawanie decyzji administracyjnych na organizację imprez masowych w zakresie kultury fizycznej i sportu.

Elementem systemu instytucjonalnego rozwoju sportu w mieście jest funkcjonująca od 2011 roku **Rada Sportu miasta Wodzisławia Śląskiego**⁴. Do niej będzie należeć m.in. opiniowanie strategii rozwoju miasta w zakresie kultury fizycznej, projektu budżetu w części dotyczącej tego obszaru, projektów uchwał dotyczących jego rozwoju i programów bazy sportowej na terenie miasta⁵.

Dopełnienie systemu instytucjonalnego rozwoju sportu w mieście stanowi funkcja **koordynatora sportu szkolnego**. Do zadań koordynatora należą m.in.: organizacja i współorganizacja (w zależności od możliwości) zawodów sportowych – Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej w ramach współzawodnictwa i kalendarza imprez sportowych Śląskiego Szkolnego Związku Sportowego, koordynacja zawodów sportowych organizowanych dla młodzieży szkolnej, współpraca z organizatorami sportu z gmin powiatu wodzisławskiego, współpraca z MOSiR „CENTRUM”, prowadzenie współzawodnictwa sportowego wodzisławskich placówek oświatowych.

3. Sport dzieci i młodzieży

Nadrzędnym celem każdej jednostki samorządowej jest zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej poprzez wykonywanie zadań własnych i zleconych. Wśród zadań własnych jednostki samorządowej wymienia się m.in. wspieranie sportu oraz tworzenie terenów rekreacyjnych i budowę bazy sportowej. Szczególnie duże ma to znaczenie w kwestii zaspokajania potrzeb dzieci i młodzieży w zakresie sportu. Tworzenie warunków do uprawiania sportu i rekreacji wychodzi naprzeciw rosnącemu zainteresowaniu zdrowym stylem życia, troską o własne sylwetkę i kondycję fizyczną, zgłaszanemu przez coraz większe rzesze młodych ludzi i ich rodziców. Sport wywiera znaczny wpływ na rozwój fizyczny dziecka, przygotowuje je do wysiłku fizjologicznego i psychicznego w dorosłym życiu, pomaga

⁴ Zarządzenie nr OR-I.0050.78.2019 prezydenta miasta Wodzisławia Śląskiego z dnia 14 marca 2019 roku w sprawie ustalenia składu Rady Sportu miasta Wodzisławia Śląskiego.

⁵ Wodzisław Śląski – oficjalny portal miasta, <https://wodzislaw-slaski.pl/sklad-rady-sportu-wybrany> [data dostępu: 12.08.2019].

kształtować jego wolę i siłę charakteru, ułatwia przystosowanie się do ról społecznych. Regularne uprawianie sportu przez młodego człowieka rozwija jego umiejętności, pomaga rozwiązywać życiowe zadania, tworzy poczucie odpowiedzialności i własnej wartości. Według Raportu Instytutu Matki i Dziecka „Aktywność fizyczna dzieci i młodzieży w wieku 11-17 lat” istnieją trzy podstawowe powody, dla których należy zachęcać młodych ludzi do uprawiania sportu:

- 1) Aktywność fizyczna jest niezbędna do osiągnięcia optymalnego rozwoju fizycznego, motorycznego, psychicznego i społecznego.
- 2) Aktywność fizyczna stanowi podstawę do prozdrowotnego trybu życia w wieku dorosłym.
- 3) Aktywność fizyczna zmniejsza ryzyko niektórych chorób i zaburzeń zarówno w okresie dorastania, jak w wieku dorosłym. Dotyczy to szczególnie tzw. chorób cywilizacyjnych (otyłość, choroby układu krążenia, depresja).

Sport dzieci i młodzieży w Wodzisławiu Śląskim realizowany jest w przedszkolach i szkołach, ale też w klubach sportowych i innych organizacjach posiadających w swoich działaniach statutowych zadania z zakresu sportu. Sport w przedszkolach to głównie zabawy ruchowe najmłodszych, zawody w ramach placówek oraz zawody międzyprzedszkolne organizowane w ramach Sportowych Igrzysk Przedszkolnych. Sport w szkołach uprawiany jest przede wszystkim w ramach lekcji wychowania fizycznego. Na podstawie badań zakłada się, że dzienna dawka sportu powinna stanowić 60 minut wysiłku o umiarkowanej intensywności pięć dni w tygodniu. Nastolatki w Polsce w większości nie osiągają tej normy (chłopcy – 59 proc., dziewczęta – 71 proc.). Zajęciami konkurencyjnymi dla aktywności fizycznej są np. oglądanie telewizji, spędzanie czasu przed komputerem (gry, portale społecznościowe itp.), czyli czynności, które wykonywane są w pozycji siedzącej⁶. Wynika z tego, że dla zapewnienia właściwej ilości ruchu należy zwiększyć możliwości korzystania przez wodzisławską młodzież i dzieci z zajęć w ramach formy pozalekcyjnej. Dostrzegają ten problem dyrektorzy niektórych wodzisławskich szkół, przeznaczając na zajęcia sportowe dodatkowe godziny znajdujące się

⁶ *Aktywność fizyczna i zachowania sedenteryjne nastolatków*, B. Woynarowska, H. Kołoto, [w:] „Remedium”, nr 6, Warszawa 2004.

w ich dyspozycji. Niestety, obserwuje się także negatywne zjawiska związane z realizacją zajęć wychowania fizycznego, czyli pojawiające się zwolnienia lekarskie i rodzicielskie z tych lekcji. Problem ten został dostrzeżony na szczeblu centralnym, czego dowodem jest opracowanie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ministerstwo Sportu Programu „Stop zwolnieniom z WF-u”, mającego poprawić tę sytuację. Głównymi jej przyczynami, na które wskazywali członkowie zespołu roboczego, są: brak wzorców osób dorosłych, niska sprawność motoryczna, wstydlivość przed rozbieraniem się do stroju sportowego, tolerancja nauczycieli, zwolnienia od rodziców, niespełniające oczekiwań baza sportowa i zaplecze sanitarne (np. brak możliwości kąpeli po zajęciach). Negatywne postawy wśród uczniów pogłębiła również trwająca pandemia koronawirusa, której niekorzystny wpływ na zdrowie dotyczy nie tylko uczniów.

Nieodzownym elementem sportu szkolnego dzieci i młodzieży jest rywalizacja sportowa. Udział w zawodach sportowych kształtuje samodzielność, odwagę, ambicję, silną wolę, wytrwałość, zdolność koncentracji, odporność psychiczną, bojowość, karność, refleks, opanowanie. Rywalizacja sportowa odbywa się na różnych poziomach, np. rozgrywki międzyklasowe i międzyszkolne, dni sportu szkolnego, festyny rekreacyjno-sportowe, rywalizacja w ramach Szkolnego Związku Sportowego, imprezy sportowe organizowane przez MOSiR „CENTRUM” i kluby sportowe.

Poniższe tabele przedstawiają dyscypliny sportowe uprawiane w wodzisławskich szkołach, tj. dyscypliny, do których w zgłoszeniach do zawodów organizowanych przez Szkolny Związek Sportowy odnosiły się szkoły. Dodatkowo poniżej przedstawione zostały wyniki wodzisławskich szkół osiągnięte w ramach rywalizacji szkół w Wojewódzkich Igrzyskach Dzieci i Młodzieży.

Wśród szkół podstawowych w ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej (kl. VII i VIII) najczęściej placówek zgłaszało się do drużynowych biegów przełajowych oraz rozgrywek piłki nożnej chłopców (po dziewięć zgłoszeń). Ponadto zawodnicy z wodzisławskich podstawówek prezentują się w biegach przełajowych indywidualnych, koszykówce dziewcząt i chłopców, siatkówce dziewcząt i chłopców, piłce ręcznej dziewcząt i chłopców, tenisie stołowym, szkolnej drużynowej lidze lekkoatletycznej, zawodach łyżwiarskich, nartach biegowych, badmintonie, szachach, unihokeju, siatkówce plażowej, koszykówce 3 x 3. W szkołach podstawowych w ramach Igrzysk Dzieci (kl. I-VI) najczęściej szkół zgłaszało się do czwórboju lekkoatletycznego dziewcząt i chłopców (13 zgłoszeń) oraz minipiłki nożnej chłopców (11 zgłoszeń). Szkoły biorą też udział w turnieju gier i zabaw, biegach przełajowych drużynowych i indywidualnych,

plywaniu, minisiatkówce, minikoszykówce, tenisie stołowym, zawodach łyżwiarskich, w rywalizacji na nartach biegowych, badmintonie, szachach, biegach na orientację, unihokeju, trójbój lekkoatletycznym, koszykówce 3 x 3, futsalu.

Na szczeblu wojewódzkim, w klasyfikacji generalnej w Wojewódzkich Igrzyskach Dzieci i Młodzieży, organizowanych pod egidą Śląskiego Szkolnego Związku Szkolnego, wodzisławskie szkoły podstawowe w roku szkolnym 2018/2019 wypadły nie najlepiej. W ramach Igrzysk Młodzieży Szkolnej (kl. VII i III gimnazjum) Szkoła Podstawowa nr 5 zajęła 24. miejsce (71 punktów), Szkoła Podstawowa nr 28 – 28. miejsce (65 punktów), Szkoła Podstawowa nr 1 – 143. miejsce (16 punktów). Pozostałe nie uzyskały żadnych punktów.

W Igrzyskach Dzieci (kl. I-VI) Szkoła Podstawowa nr 1 uplasowała się na 65. miejscu (32 punkty), Szkoła Podstawowa nr 16 na 122. (21 punktów), Szkoła Podstawowa nr 3 na 175. (13 punktów), a Szkoła Podstawowa nr 5 znalazła się na 229 pozycji (5 punktów). Pozostałe podstawówki z terenu miasta nie zgromadziły punktów.

Tab. 1. Zgłoszenia do rozgrywek międzyszkolnych – szkoły podstawowe – Igrzyska Młodzieży Szkolnej

Lp.	Dyscyplina	Rok szkolny 2018/2019	Rok szkolny 2019/2020
1.	Sztafetowe biegi przełajowe dziewcząt	9	9
2.	Sztafetowe biegi przełajowe chłopców	8	6
3.	Narciarstwo biegowe dziewcząt	3	2
4.	Narciarstwo biegowe chłopców	2	1
5.	Szachy dziewcząt	5	5
6.	Szachy chłopców	5	5
7.	Tenis stołowy dziewcząt	8	8
8.	Tenis stołowy chłopców	7	8
9.	Pływanie – zawody drużynowe dziewcząt	2	1
10.	Koszykówka dziewcząt	7	7

11.	Koszykówka chłopców	5	5
12.	Siatkówka dziewcząt	6	6
13.	Siatkówka chłopców	5	5
14.	Piłka ręczna dziewcząt	4	5
15.	Piłka ręczna chłopców	7	8
16.	Piłka nożna dziewcząt	4	4
17.	Piłka nożna chłopców	10	9
18.	Szkolna drużynowa liga lekkoatletyczna dziewcząt	5	5
19.	Szkolna drużynowa liga lekkoatletyczna chłopców	5	4
20.	Bieg na orientację dziewcząt	1	1
21.	Zawody łyżwiarskie dziewcząt	2	2
22.	Zawody łyżwiarskie chłopców	2	2
23.	Siatkówka plażowa dziewcząt	6	5
24.	Siatkówka plażowa chłopców	5	4
25.	Badminton dziewcząt	6	6
26.	Badminton chłopców	6	6
27.	Biegi przełajowe indywidualne dziewcząt	5	8
28.	Biegi przełajowe indywidualne chłopców	4	7
Razem		144	144

Źródło: Śląski Szkolny Związek Sportowy

Tab. 2. Zgłoszenia do rozgrywek międzyszkolnych – szkoły podstawowe – Igrzyska Dzieci

Lp.	Dyscyplina	Rok szkolny 2018/2019	Rok szkolny 2019/2020
1.	Sztafetowe biegi przełajowe dziewcząt	9	10
2.	Sztafetowe biegi przełajowe chłopców	8	8
3.	Turniej gier i zabaw dziewcząt	4	5
4.	Turniej gier i zabaw chłopców	5	5
5.	Narciarstwo biegowe dziewcząt	2	2
6.	Narciarstwo biegowe chłopców	2	2
7.	Szachy dziewcząt	5	7
8.	Szachy chłopców	5	7
9.	Tenis stołowy dziewcząt	9	8
10.	Tenis stołowy chłopców	11	11
11.	Pływanie – zawody drużynowe dziewcząt	3	2
12.	Pływanie – zawody drużynowe chłopców	4	4
13.	Minikoszykówka dziewcząt	7	6
14.	Minikoszykówka chłopców	7	7
15.	Minisiatkówka dziewcząt	6	6
16.	Minisiatkówka chłopców	6	6
17.	Minipiłka ręczna dziewcząt	4	4
18.	Minipiłka ręczna chłopców	5	6
19.	Minipiłka nożna dziewcząt	4	5
20.	Minipiłka nożna chłopców	11	12
21.	Czwórbój lekkoatletyczny dziewcząt	11	13

22.	Czwórbój lekkoatletyczny chłopców	12	12
23.	Biegi na orientację dziewcząt	0	1
24.	Biegi na orientację chłopców	0	1
25.	Biegi przełajowe indywidualne dziewcząt	9	9
26.	Biegi przełajowe indywidualne chłopców	9	9
27.	Badminton dziewcząt	8	7
28.	Badminton chłopców	7	7
29.	Futsal dziewcząt	1	0
30.	Futsal chłopców	4	4
31.	Trójbój lekkoatletyczny dziewcząt	7	8
32.	Trójbój lekkoatletyczny chłopców	8	8
33.	Koszykówka 3X3 dziewcząt	0	1
34.	Koszykówka 3X3 chłopców	3	3
Razem		188	206

Wyniki uzyskiwane w rywalizacji szkół na poziomie wojewódzkim w znacznym stopniu uzależnione są od współpracy z klubami sportowymi i tworzonymi na ich wniosek klasami sportowymi. Należy podkreślić, że klasy te są istotnym wzmocnieniem szkolenia klubowego w sporcie wyczynowym i pomagają klubom w osiąganiu odpowiednich rezultatów, szczególnie w grach zespołowych.

Obecnie w Wodzisławiu Śląskim funkcjonują klasy sportowe, które uruchomiono na wniosek sześciu klubów. Niektóre z tych organizacji osiągają znaczące wyniki sportowe na arenie regionalnej i ogólnopolskiej, np. UKS „Strzał Wodzisław”, MKS Wodzisław Śląski, UKS „Baszta” czy ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski. Nie dokonano do tej pory analizy funkcjonowania klas sportowych w powiązaniu z osiąganymi wynikami.

Tab. 3. Zestawienie klas sportowych i usportowionych w wodzisławskich szkołach

Klub	Szkoła	Rok szkolny 2018/2019		Rok szkolny 2019/2020		Rok szkolny 2020/2021		Dyscyplina
		Liczba klas	Ra- zem	Liczba klas	Ra- zem	Liczba klas	Ra- zem	
UKS „Basztą”	SP1	2	2	3	3	3	3	Szachy
UKS „Strzał Wodzisław”, Akademia Sportowa „Top Team”	SP10	5	5	6	7	6	7	Biathlon/ /judo Narciarstwo biegowe/ /biathlon
	SP28	0		1		1		
AS „Top Team”	SP8	1	1	1	1	1	1	Judo
KS „Wicher Wilchwy”	SP9	2	2	3	3	5	1	Pływanie
MKS „Zorza” Wodzisław Śląski, MKS Wodzisław Śląski	SP3	2	2	2	2	2	1	Siatkówka dziewcząt/ /koszykówka chłopców
ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski, KRS TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski	SP5	1	1	1	1	1	1	Koszykówka dziewcząt, tenis stołowy chłopców

Źródło: Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego

Organizacja szkolenia w zakresie szachów – to niezwykle ważna strona funkcjonowania sportu szkolnego na terenie Wodzisławia Śląskiego. Na mocy specjalnego porozumienia nr EDU-I.033.212019 z dnia 27.08.2019 roku pomiędzy prezydentem miasta, Uczniowskim Klubem Sportowym „Baszta” i Śląskim Związkiem Szachowym utworzono Centrum Szkolenia Szachowego w Wodzisławiu Śląskim, w ramach którego objęto szkoleniem szachowym wszystkich wychowanków z klas drugich i trzecich szkół podstawowych oraz podopiecznych z najstarszych grup przedszkolnych.

W Wodzisławiu Śląskim funkcjonują szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez powiat wodzisławski. Są to: I Liceum Ogólnokształcące im. 14 Pułku Powstańców Śląskich, Zespół Szkół Ponadpodstawowych, Zespół Szkół Ekonomicznych, Zespół Szkół Technicznych, Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespół Szkół Ponadpodstawowych. W Zespole Szkół Technicznych prowadzone są cztery klasy sportowe: po jednej w klasach I i III oraz dwie w klasach II o profilach: piłka nożna/lekka atletyka i piłka nożna/fitness. W szkołach ponadpodstawowych realizowane są zajęcia sportowe w systemie pozalekcyjnym. Uczniowie uczestniczą w rywalizacji sportowej w ramach SZS. Odnoszą znaczące sukcesy w zawodach sportowych na różnych szczeblach.

4. Sport wyczynowy (kwalifikowany)

W sporcie wyczynowym najważniejszymi celami są współzawodnictwo, rywalizacja sportowa i zwycięstwo. Uczestnikami tej formy sportu są zawodowcy i amatorzy zrzeszeni w klubach sportowych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie prawo do organizowania oficjalnych rozgrywek o mistrzostwo Polski posiadają tylko uprawnione polskie związki sportowe. Ich wykaz ogłoszony jest w rozporządzeniu ministra sportu. Kluby sportowe, chcąc wziąć udział w oficjalnych rozgrywkach, muszą uzyskać licencje dla siebie (klubu) i swoich zawodników. Licencje te wydają polskie związki sportowe lub ich przedstawicielstwa wojewódzkie.

Działalność klubów uczestniczących we współzawodnictwie sportowym organizowanym przez polskie związki sportowe powinna być nastawiona na osiągnięcie jak najwyższych wyników sportowych w oparciu o posiadane środki.

W województwie śląskim istnieje 1540 klubów sportowych (według danych GUS z 2018 roku), natomiast w Wodzisławiu Śląskim jest ich 20 (1,3 proc.), w tym pięć uczniowskich klubów sportowych, jeden na prawach spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W odniesieniu do liczby mieszkańców na koniec 2018 roku (46 250) średnio na jeden klub przypada 2313 mieszkańców (2312,5).

W wodzisławskich klubach uprawianych jest wiele dyscyplin sportowych. W grach zespołowych dominują piłka nożna męska i żeńska, siatkówka żeńska, koszykówka męska i żeńska. W sportach indywidualnych prym wiodą biathlon, narciarstwo biegowe i szachy. Ponadto w klubach sportowych w mieście można uprawiać: judo, boks, jiu-jitsu, taekwondo, wschodnie sztuki walki, skata sportowego, sporty motorowe.

Zarówno w Programie rozwoju sportu w Polsce do 2020 roku, jak i Strategii rozwoju sportu w województwie śląskim do roku 2020, mocno została podkreślona potrzeba osiągania wysokich wyników sportowych. Priorytetem są wyniki wypracowane w sportach olimpijskich, które ze względu na swoje historię, popularność na wszystkich kontynentach, liczbę uprawiających je sportowców czy ogromne zainteresowanie mediów stały się najbardziej prestiżowymi sportami na świecie. Ich lista nie jest zamknięta. Dyscypliny sportowe, które cieszą się dużym zainteresowaniem na świecie i są uprawiane na wszystkich kontynentach, mają szanse na wprowadzenie ich do igrzysk olimpijskich.

Sukcesy sportowe spełniają ważną funkcję promocyjną. Wysokie wyniki osiągane przez sportowców są znaczną motywacją do uprawiania sportu przez inne osoby, szczególnie dzieci i młodzież, zarówno na poziomie wyczynowym, jak i powszechnym. Istnieje wiele takich pozytywnych przykładów, np. skoki narciarskie, biegi narciarskie, siatkówka, piłka nożna, lekkoatletyka. Wypracowanie wysokiego wyniku sportowego jest szeroko komentowane w mediach. Wiele miast w Polsce prowadzi oficjalną politykę medialną w tym zakresie (np. widoczna jest rywalizacja miast o prawa do organizacji dużych imprez sportowych). Zjawisko to jest dostrzegalne również w wymiarze światowym. Dzięki organizacji wielkiego wydarzenia miasto bądź kraj ma możliwość wypromowania się oraz zaistnienia dodatkowo w innych dziedzinach gospodarki, np. w turystyce.

Obecnie sportem najbardziej kojarzonym z Wodzisławiem Śląskim jest piłka nożna, tak męska, jak i żeńska, ciesząca się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności, zwłaszcza w latach, kiedy „Odra Wodzisław” grała w najwyższej grupie rozgrywkowej – ekstraklasie. Jest to dyscyplina sportu silnie zakorzeniona w mieście. Męska piłka nożna istnieje tu od 1922 roku,

a jej dynamiczny rozwój postępował od 1976 roku, kiedy to lokalny zespół piłkarski GKS „Odra Wodzisław Śląski” awansował najpierw do trzeciej, a następnie do drugiej ligi. W roku 1996 zespół MKS „Odra Wodzisław Śląski” wywalczył awans do ekstraklasy. W sezonie 1996/1997 zajął trzecie miejsce w tabeli końcowej oraz dotarł do półfinału Pucharu Polski. Aktualnie coraz bardziej, dzięki sukcesom KS „SWD” Wodzisław Śląski, na znaczeniu zyskuje żeńska piłka nożna. Zawodniczki „SWD” wywalczyły wicemistrzostwo Polski junierek U-17 w sezonie 2019, mistrzostwo Śląska junierek w sezonie 2018 oraz awans do I ligi kobiet w sezonie 2019. O dużym dla Wodzisławia Śląskiego znaczeniu tej dyscypliny sportu może świadczyć wysokość dotacji udzielanych klubom piłkarskim czy korzystanie przez nie z miejskiej infrastruktury sportowej na preferencyjnych warunkach. Miasto ponosi ciężar utrzymania obiektów sportowych oraz ich dostosowania do wymogów PZPN, związanych z rozgrywkami na poszczególnych szczeblach, w których walczą wodzisławskie kluby piłkarskie. Obecnie w Wodzisławiu Śląskim działa siedem klubów piłkarskich męskich i jeden kobiecy. Najwyższy poziom prezentują zawodniczki z KS „SWD” Wodzisław Śląski, grając w I lidze ogólnopolskiej senierek oraz centralnej lidze junierek. W piłce nożnej męskiej najwyżej usytuowane są dwa zespoły: Odra Wodzisław Śląski Sp. z o.o., która w roku bieżącym awansowała do III ligi, oraz Młodzieżowy Klub Piłkarski „Odra Centrum” Wodzisław Śląski, grający w IV lidze pod egidą Śląskiego Związku Piłki Nożnej. W grudniu 2020 roku oba kluby podpisały porozumienie, na mocy którego MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski kształcić będzie drużyny juniorskie, natomiast Odra Wodzisław Śląski Sp. z o.o. zajmie się kształceniem seniorów.

Pozostałe kluby uczestniczą w rozgrywkach lokalnych, organizowanych przez Podokręg Rybnicki Śląskiego Związku Piłki Nożnej.

Tab. 4. Wykaz drużyn w klubach piłkarskich mających siedzibę na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, zgłoszonych do rozgrywek w sezonie 2019/2020

Lp.	Klub	Seniorzy		Juniorzy		Trampkarze		Młodzicy		Orliki/ żaki	Drużyny
		Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Pod. Ryb.	
1.	MKP „Odra Centrum” Wodz. Śl.	1	-	1	1	2	-	-	2	3	10
2.	„Odra Wodzisław” Sp. z o.o.	1	-	1	-	-	-	-	1	-	3
3.	KS „SWD” Wodz. Śl.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2
4.	LKS „Naprzód 46 Zawada”	-	1	-	-	-	1	-	1	3	6
5.	KS „Wicher Wilchwy”	-	1	1	-	-	-	-	1	3	6
6.	LKS „Naprzód Kokoszyce”	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
7.	WSP Wodz. Śl.	-	-	-	-	-	1	-	1	1	3
8.	UKS „Rapid” Wodz. Śl.	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
Razem		3	3	4	1	2	3	0	7	10	33

Tab. 5. Wykaz drużyn w klubach piłkarskich mających siedzibę na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, zgłoszonych do rozgrywek w sezonie 2020/2021

Lp.	Klub	Seniorzy		Juniorzy		Trampkarze		Młodzicy		Orliki/ żaki	Drużyny
		Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Śl. ZPN	Pod. Ryb.	Pod. Ryb.	
1.	MKP „Odra Centrum” Wodz. Śl.	-	-	1	1	2	1	-	1	6	12
2.	„Odra Wodzisław” Sp z o.o.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
3.	KS „SWD” Wodz. Śl.	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2
4.	LKS „Naprzód 46 Zawada”	-	1	-	-	-	1	-	1	3	6
5.	KS „Wicher Wilchwy”	-	1	-	-	-	-	-	1	2	4
6.	LKS „Naprzód Kokoszyce”	-	1	-	-	-	1	-	-	1	3
7.	WSP Wodz. Śl.	-	-	-	-	-	1	1	1	1	4
8.	UKS „Rapid” Wodz. Śl.	-	-	-	-	-	1	1	-	1	3
Razem		2	3	2	1	2	5	2	4	14	35

Zespołowo w Wodzisławiu Śląskim grają też: Młodzieżowy Klub Sportowy „Zorza” Wodzisław Śląski (piłka siatkowa żeńska), Żeński Klub Koszykarski „Olimpia” Wodzisław Śląski (piłka koszykowa żeńska), Międzyszkolny Klub Sportowy Wodzisław Śląski (piłka koszykowa męska). W grach zespołowych halowych obecnie najwyższy poziom i jedyny na szczeblu seniorów prezentuje MKS „Zorza” Wodzisław Śląski (I liga Śląska w piłce siatkowej, III liga ogólnopolska). Klub opiera skład swojego pierwszego zespołu na własnych wychowankach, co świadczy o bardzo dobrej pracy z młodzieżą. Efektem tego jest powołanie trzech zawodniczek do kadry Polski. Bardzo dobry system szkolenia bazuje na współpracy z wodzisławskimi placówkami oświatowymi (dwie klasy sportowe w Szkole Podstawowej nr 3).

Żeński Klub Koszykarski „Olimpia” Wodzisław Śląski po zawieszeniu I ligi żeńskiej na poziomie seniorek w latach 2017-2019 skupił się na szkoleniu dzieci i młodzieży. Osiągnął znaczące wyniki sportowe (mistrzostwo Śląska kategorii U-14 w sezonie 2018/2019, wicemistrzostwo Śląska w kategoriach U-13, U-12 w sezonie 2017/2018 oraz wicemistrzostwo Śląska w kategorii U-11 w sezonie 2018/2019). Klub w obszarze szkolenia także stawia na współdziałanie z wodzisławskimi placówkami oświatowymi (ZSP7, ZSP2, SP2).

Międzyszkolny Klub Sportowy w Wodzisławiu Śląskim skupia się również na szkoleniu sportowym dzieci i młodzieży w zakresie koszykówki męskiej. Klub osiąga dobre wyniki sportowe (IV miejsce na Śląsku w kategorii U-16 w roku 2017, IV miejsce na Śląsku w kategorii U-12 w roku 2018 oraz IV miejsce w kategorii U-13 i VI na Śląsku w kategorii U-14 w roku 2019). MKS, podobnie jak wspomniane wyżej kluby, współpracuje ze środowiskiem wodzisławskiej oświaty (klasy sportowe w SP3).

W sportach indywidualnych Wodzisław Śląski może także pochwalić się wieloletnimi tradycjami i znaczącymi osiągnięciami sportowymi. Dobitym przykładem jest tu kariera najlepszego polskiego biathlonisty Tomasza Sikory. To jedyny wodzisławski medalista igrzysk olimpijskich (srebrny medal w Turynie w 2006 roku) oraz trzykrotny medalista mistrzostw świata (złoty medal w 1995 roku – Anterselva, brązowy medal w drużynie w 1997 roku – Osrbie, srebrny medal w 2004 roku – Oberhof). Jest także pierwszym Polakiem, który wywalczył drugie miejsce w klasyfikacji generalnej pucharu świata (sezon 2008/2009). Obecnie w Wodzisławiu Śląskim dwa kluby kontynuują tradycje biathlonowe: UKS „Strzał Wodzisław” oraz KS „SKI Team” Wodzisław Śląski. Na szczególną uwagę zasługują wyniki Dominiki Bieleckiej w 2017 roku (KS „SKI Team” Wodzisław Śląski): udział w Mistrzostwach Świata Studentów – Uniwersjadzie w Ałmaty i czwarte miejsce w biegu sztafetowym, a także sukcesy młodych biathlonistów z UKS „Strzał Wodzisław”: Kacpra Brzóska,

powołanego do kadry Polski juniorów młodszych oraz zdolnych juniorów (medalistów mistrzostw Polski w różnych kategoriach wiekowych w latach 2013-2019): Adama Zająca, Fabiana Suchodolskiego, Rafała Zająca, Weroniki Góreckiej, Pauliny Nowak, Sylwii Bażan i Marty Zając.

Dobrze zapowiadającą się zawodniczką w biegach narciarskich jest Agata Warło (członkini kadry narodowej trenująca w grupie Justyny Kowalczyk), która niestety nie reprezentuje wodzisławskiego klubu sportowego (jest zawodniczką KS Trójwieś Beskidzka).

Oprócz wyżej wymienionych, w sportach indywidualnych znaczące wyniki osiągają: Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” (szachy). Alicja Wojs z UKS „Baszta” w 2019 roku uczestniczyła w Mistrzostwach Świata w Szachach Szybkich i Błyskawicznych w Mińsku i Mistrzostwach Europy w Tallinie, ponadto zdobyła srebrny i brązowy medal na Mistrzostwach Polski w Szachach Szybkich i Błyskawicznych w Rzeszowie. Klub reprezentuje też Maja Moczala, która podobnie w 2019 roku uczestniczyła w mistrzostwach w Tallinie i która zdobyła tytuł mistrzyni międzywojewódzkiej juniorów w szachach klasycznych. W tym miejscu wspomnieć trzeba także o osiągających spore sukcesy zawodnikach KRS TKKF „Relaks” (tenis stołowy) i KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski (boks).

Wodzisław Śląski ma też zdolnych sportowców osiągających odpowiednio dobre wyniki w dyscyplinach, w których nie ma możliwości trenowania ze względu na brak klubów i sekcji. Zaliczyć do nich można np. lekkoatletę Oliwiera Mutwila (KS Budowlani Częstochowa – złoty medalista mistrzostw Polski juniorów w biegu na dystansie 5000 m) czy gimnastyka, członka kadry narodowej, Kacpra Wierzbę.

Całkiem nieźle rozwijają się w Wodzisławiu Śląskim dalekowschodnie sporty walki. Powstało wiele klubów, w których ćwiczy kilkaset amatorów różnych odmian tego sportu: Klub Karate Kyokushin, Ognisko TKKF „Ju-Jitsu Tygrys Team”, Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate-Do”, Wodzisławskie Centrum Sportów Walki, KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski. Znaczące sukcesy, także na arenie międzynarodowej, w swoich dyscyplinach odnoszą KS „Octagon Team” (brazylijskie jiu-jitsu) oraz Akademia Sportowa „Top Team” (brazylijskie jiu-jitsu, judo) ze swoją trener, a zarazem czołową zawodniczką na matach Polski i Europy, Sandrą Pniak.

Wodzisławscy sportowcy osiągający poziom międzynarodowy w sportach olimpijskich obecnie niestety nie istnieją. Ostatnim wodzisławskim olimpijczykiem był wspomniany już biathlonista Tomasz Sikora, który w roku 2010 po raz ostatni startował na Igrzyskach

Olimpijskich w Vancouver, uzyskując siódmą lokatę, a cztery lata wcześniej w Turynie wywalczył srebrny medal.

Ministerstwo Sportu prowadzi klasyfikację sportu młodzieżowego w oparciu o punktację za udział w imprezach centralnych (mistrzostwa międzywojewódzkie, mistrzostwa Polski, ogólnopolska olimpiada młodzieży) w różnych dyscyplinach sportowych. Na podstawie tej klasyfikacji możemy ocenić jakość sportu młodzieżowego w Wodzisławiu Śląskim (klasyfikacja ta obejmuje sporty olimpijskie i wybrane nieolimpijskie). W poniższej tabeli przedstawiono wyniki klubów młodzieżowych, uzyskane w imprezach centralnych w latach 2017-2019. Zestawienie obrazuje również miejsce Wodzisławia Śląskiego w ogólnopolskiej rywalizacji dzieci i młodzieży w Systemie Sportu Młodzieżowego we wskazanym okresie.

Tab. 6. Wyniki wodzisławskich klubów młodzieżowych uzyskane w latach 2017-2020 – klasyfikacja Ministerstwa Sportu

Rok	Punkty	Polska – powiat wodzisławski	Polska – Wodzisław Śląski	Śląsk – Wodzisław Śląski	Kluby	Liczba klubów z punktami
2020	250,03	64	111	18	KS „SWD” Wodzisław Śląski – 127,79 UKS „Strzał Wodzisław” – 62,50 UKS „Baszta” – 20 MKS Wodzisław Śląski – 13,41 MKS „Zorza” Wodzisław Śląski – 8,33 ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski – 8 KS „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 8	8

					KS „SKI Team” Wodzisław Śląski – 2	
2019	167,44	32	163	25	KS „SWD” Wodzisław Śląski – 59,44 UKS „Strzał Wodzisław” – 45 KS „SKI Team” Wodzisław Śląski – 37 ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski – 15 UKS „Baszta” – 8 MKS Wodzisław Śląski – 3	6
2018	133,50	124	201	29	UKS „Strzał Wodzisław” – 45,32 KS „SKI Team” Wodzisław Śląski – 23 KS „SWD” Wodzisław Śląski – 22,18 MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski – 11,66 KS „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 10 UKS „Baszta” – 9 MKS „Zorza” Wodzisław Śląski – 8,34 MKS Wodzisław Śląski – 4	8

2017	146	105	189	27	UKS „Strzał Wodzisław” – 61,75 MKS „Zorza” Wodzisław Śląski – 20,25 KS „SWD” Wodzisław Śląski – 16 ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski – 13 KS „SKI Team” Wodzisław Śląski – 12 KS „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 12 MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski – 8 UKS „Basztą” – 3	8
------	-----	-----	-----	----	--	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Sportu

Tab. 7. Punkty zdobyte przez kluby sportowe z Wodzisławia Śląskiego

Lp.	Klub sportowy	2017	2018	2019	2020	Suma punktów
1.	UKS „Strzał Wodzisław”	61,75	45,32	45	62,5	214,57
2.	KS „SWD” Wodzisław Śląski	16	22,18	59,44	127,79	225,41
3.	KS „SKI Team” Wodzisław Śląski	12	27	37	2	78
4.	MKS „Zorza” Wodzisław Śląski	20,25	8,34	-	8,33	36,92

5.	ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski	13	-	15	8	36
6.	MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski	8	11,66	-	-	21,66
7.	UKS „Baszta”	3	9	8	20	40
7.	KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski	12	10	-	8	30
9.	MKS Wodzisław Śląski	-	-	3	13,41	16,41
Wodzisław Śląski – suma		146	133,50	167,44	250,03	648,14
Suma punktów zdobytych w poszczególnych dyscyplinach w latach 2017-2020						
Lp.	Dyscyplina	Suma punktów	Kluby sportowe			
1.	Piłka nożna	245,25	KS „SWD” Wodzisław Śląski, MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski			
2.	Biathlon	214,57	UKS „Strzał Wodzisław”			
3.	Biegi narciarskie	78	KS „SKI Team” Wodzisław Śląski			
4.	Koszykówka	52,41	ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski, MKS Wodzisław Śląski			
5.	Szachy	40	UKS „Baszta”			
6.	Siatkówka	36,92	MKS „Zorza” Wodzisław Śląski			
7.	Boks	30	KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski			

Suma punktów zdobytych w dyscyplinach indywidualnych i drużynowych w latach 2017-2020			
Dyscypliny indywidualne/drużynowe	Suma punktów	Liczba klubów sportowych	Dyscypliny
Indywidualne	362,57	4	Biegi narciarskie, biathlon, szachy, boks
Drużynowe	334,40	5	Koszykówka, siatkówka, piłka nożna
Suma punktów zdobytych w poszczególnych dyscyplinach w latach 2011-2020			
Lp.	Dyscyplina	Suma punktów	Kluby sportowe
2.	Biathlon	290,91	UKS „Strzał Wodzisław”
1.	Piłka nożna	278,57	KS „SWD” Wodzisław Śląski, MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski, KS „Gosław Jedłownik”, WSP Wodzisław Śląski
3.	Biegi narciarskie	253,50	KS „SKI Team” Wodzisław Śląski, MKS Wodzisław Śląski
6.	Siatkówka	194,78	MKS „Zorza” Wodzisław Śląski
4.	Koszykówka	128,58	ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski, MKS Wodzisław Śląski
5.	Szachy	41	UKS „Baszta”
7.	Boks	30	KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski

Suma punktów zdobytych w dyscyplinach indywidualnych i drużynowych w latach 2011-2020			
Dyscypliny indywidualne/drużynowe	Suma punktów	Liczba klubów sportowych	Dyscypliny
Indywidualne	615,41	4	Biegi narciarskie, biathlon, szachy, boks
Drużynowe	601,93	7	Koszykówka, siatkówka, piłka nożna

Opracowanie własne – Krzysztof Skorupa na podstawie danych Ministerstwa Sportu

Wodzisław Śląski pod względem liczby mieszkańców zajmuje 97. miejsce w Polsce i 25. w województwie. Lokaty zajęte przez miasto w poszczególnych latach sportowej rywalizacji wydają się być nieadekwatne do jego potencjału. Widoczny jest jednak progres w roku 2019 i, szczególnie, w roku 2020, kiedy to wodzisławskie kluby osiągnęły najwyższy poziom ogólnopolski i zdobyły najwięcej punktów. To wpłynęło na poprawę pozycji miasta w rankingach⁷. Oczywiście jest, że rozwój młodych sportowców w kierunku osiągnięcia poziomu międzynarodowego w kategorii seniorów uzależniony jest od wielu czynników. **Najważniejszy z nich jest efektywny system szkolenia oparty na wrodzonych predyspozycjach zawodników, właściwej kadrze szkoleniowej, dobrej organizacji klubów sportowych i wspierany właściwie przez miasto Wodzisław Śląski (w zakresie finansowym, jak i infrastrukturalnym).**

⁷ Wyniki rywalizacji młodzieżowej aktualnej i w latach poprzednich dostępne są na stronie: <https://ssm.insp.waw.pl/klasyfikacja>.

5. Sport powszechny (amatorski, rekreacja ruchowa)

W Wodzisławiu Śląskim całkiem dobrze rozwija się sport amatorski. Miasto posiada sprzyjające naturalne warunki terenowe, ale również systematycznie rozbudowuje infrastrukturę sportowo-rekreacyjną wspierającą szeroko pojętą aktywność fizyczną na otwartej przestrzeni. Szczególne znaczenie ma tutaj oddana w 2015 roku inwestycja: Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”. W Parku znajduje się szereg atrakcji umożliwiających aktywne spędzanie czasu wolnego. Ponadto rekreacji służy Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”, zielone przestrzenie publiczne przygotowane w ramach projektu „Rozwój terenów zieleni w Wodzisławiu Śląskim” czy komercyjnie działające: Ośrodek „Gosław Sport Center”, Centrum Tenisowe „GOLD”, Cywka Sport – Centrum Przygotowania Motorycznego oraz Akademia Pływania „Meduza” – Iwona Hetmaniok. Gorzej wygląda sytuacja z obiektami zamkniętymi. Wodzisław Śląski nie posiada typowej hali miejskiej, a do szkolnych sal gimnastycznych jest ograniczony dostęp.

Nieodzowną rolę w promowaniu sportu dla wszystkich ma działalność Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „CENTRUM” oraz szeregu klubów i organizacji realizujących własne zadania statutowe w tym zakresie, jak również podmiotów prowadzących działalność komercyjną. Wykorzystując bazę RPR „Trzy Wzgórza” i teren skate parku, MOSiR „CENTRUM” organizuje warsztaty jazdy na deskorolce, hulajnodze i rowerach BMX, prowadzi szkołę kolarską. Na terenie lodowiska sezonowego ma miejsce natomiast nauka jazdy na łyżwach, a na Krytej Pływalni „Manta” nauka pływania i zajęcia doskonalenia pływania.

Wodzisławianie coraz chętniej amatorsko uprawiają biegi uliczne i terenowe, nordic walking, pieszą turystykę górską i rowerową, kolarstwo górskie MTB, szosowe i BMX racing, tenis stołowy, pływanie, fitness i wiele innych. Wśród gier zespołowych największą popularnością cieszą się piłka nożna, koszykówka 3x3, siatkówka. Fani biegania, nordic walking, kolarstwa górskiego i turystycznego mogą oddać się swej pasji na terenie i „Trzech Wzgórz”, i Ośrodka Rekreacyjnego „Balaton”. Bardziej ekstremalnej odmiany jazdy na rowerze, BMX racing, można z kolei spróbować na specjalnie przygotowanych torach na terenie RPR. Wodzisław Śląski może również pochwalić się całkiem dobrze rozwiniętą sportowo-rekreacyjną bazą komercyjną, oferującą usługi szeroko rozumianego fitnessu, ćwiczeń siłowych, nauki pływania i tenisa ziemnego.

Czy sport amatorski (powszechny) ma duże znaczenie dla mieszkańców Wodzisławia Śląskiego? Czy wodzisławianie uprawiają sport powszechny (amatorski)? Z przeprowadzonych badań wynika, że stawiają na sport i rekreację, które stanowią ważną sferę ich życia. Na pytanie „Czy uprawiasz jakiś sport, ćwiczenia służące utrzymaniu lub poprawie sprawności fizycznej?” 76 proc. ankietowanych (383 osoby) odpowiedziało „tak”. 24 proc. (121 osób) odpowiedziało, że nie uprawia żadnego sportu i rekreacji. Na pytanie „Jaki rodzaj dyscypliny sportowej uprawiasz?” (można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź) odpowiadano szeroko. Najpopularniejszymi dyscyplinami amatorskimi okazały się jazda na rowerze (214 odpowiedzi), pływanie (135 odpowiedzi), turystyka piesza, nordic walking (129 odpowiedzi), aerobik, fitness, pilates (81 odpowiedzi), lekkoatletyka, bieganie (79 odpowiedzi), gimnastyka, ćwiczenia sprawnościowe (79 odpowiedzi), piłka nożna (71 odpowiedzi), ćwiczenia na siłowni, kulturystyka, street workout (66 odpowiedzi), sporty zimowe (59 odpowiedzi), jazda na rolkach, wrotkach, deskorolce (46 odpowiedzi).

W ramach badania zadano też pytanie „Z jakich powodów przede wszystkim uprawiasz aktywność ruchową?” (można było zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź). Okazuje się, że najczęściej wodzisławianie robią to dla zdrowia (185 odpowiedzi), dla lepszego samopoczucia (166 odpowiedzi), dla przyjemności (165 odpowiedzi), żeby być w lepszej formie (149 odpowiedzi), żeby dobrze wyglądać (111 odpowiedzi).

Przy pytaniu „Z których miejsc przeznaczonych do aktywnego wypoczynku korzystasz najczęściej?” (dało się zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź) wskazywano na kilka lokalizacji. Przede wszystkim na Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza” (291 razy), Ośrodek Rekreacyjny „Balaton” (155 odpowiedzi), Krytą Pływalnię „Manta” (129 razy), boiska „Orlik” i inne przyszkolne (81 odpowiedzi), boiska piłkarskie (55 odpowiedzi), stadion miejski – bieżnia lekkoatletyczna (38 razy).

„Czy Twoim zdaniem w Wodzisławiu Śląskim jest wystarczająca ilość miejsc służących do uprawiania sportu i rekreacji?” – to jedno z zadanych pytań. „Tak” odpowiedziało 131 osób (34,2 proc.), „nie” – 178 osób (46,5 proc.), a na punkt „nie mam zdania” wskazały 74 osoby (19,3 proc.).

W ramach badań techniką ankiety zapytano też wodzisławian o to, jak oceniają ofertę sportową i rekreacyjną organizowaną przez Wodzisław Śląski i kluby sportowe (można było zaznaczyć jedną odpowiedź). „Bardzo dobrze” to odpowiedź 35 osób (9,1 proc.), „dobrze”

– 131 osób (34,2 proc.), „wystarczająco” – 120 osób (31,3 proc.), „niezadowolająco” – 80 osób (20,9 proc.), „źle” – 17 osób (4,4 proc.).

Wyniki udostępnione zostały w ramach załącznika nr 4 Strategii rozwoju miasta.

6. Sport osób niepełnosprawnych

Sport osób niepełnosprawnych na poziomie wyczynowym praktycznie w Wodzisławiu Śląskim nie występuje. Nie ma klubu sportowego, który prowadzi jakąkolwiek sekcję zarejestrowaną w Polskim Związku Niepełnosprawnych „START”. Istnieje natomiast sport osób niepełnosprawnych na poziomie amatorskim. Tu pojawiają się przykłady aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w rywalizacji sportowej. Jednym z nich jest przykład Kazimierza Sznajdera (UKS „Baszta”), grającego w szachy na poziomie rozgrywek ligowych.

Zajęcia sportowe dla osób niepełnosprawnych prowadzone są w UKS „Rapid” Wodzisław Śląski oraz we wspomnianym już UKS „Baszta” – tu mają jednak charakter bardziej rehabilitacyjny niż sportowy.

Nie ulega wątpliwości, że w tym miejscu należy też przypomnieć o corocznie organizowanej w Wodzisławiu Śląskim przez Starostwo Powiatowe Olimpiadzie Osób Niepełnosprawnych.

7. Imprezy sportowe i rekreacyjne

Imprezy sportowe mogą mieć charakter komercyjny i wtedy związane są głównie z promocją i tworzeniem pozytywnego wizerunku miasta, organizatorów oraz partnerów (sponsorów) lub rekreacyjny, o charakterze społecznym wpływającym na kształtowanie szeroko pojętej sfery zdrowotnej. Jedne i drugie mają znaczący wpływ na funkcjonowanie sportu w mieście. Istotą działalności sportowej jest rywalizacja. Kiedy i gdzie ma mieć ona miejsce, jeśli nie podczas imprez sportowych i rekreacyjnych?

Prestiżowe, duże imprezy sportowe, którymi zainteresowanie wykazują media, to doskonały sposób na promocję miasta w całym kraju, budowę pozytywnego wizerunku

miasta jako miejsca dynamicznego, liczącego się na sportowej mapie Polski oraz miejsca atrakcyjnego do zamieszkania. Marketing z wykorzystaniem sportu to nic innego jak wykorzystanie widowisk sportowych do promowania miasta. Badania pokazują, że obecnie oddziaływanie tradycyjnych form promocji i reklamy słabnie, więc firmy i inne, różnego typu podmioty (w tym samorządy lokalne) szukają nowych form dotarcia do klienta (inwestora) i zaprezentowania mu swojej oferty. Coraz bardziej skuteczna staje się reklama poprzez eventy. W tym eventy sportowe.

Imprezy sportowe rozgrywane w Wodzisławiu Śląskim związane są głównie ze społecznością lokalną. Ich zasięg także jest lokalny, choć można znaleźć w mieście przykłady wydarzeń o charakterze i zasięgu ogólnopolskim oraz międzynarodowym. Zaliczyć tu można: Puchar Polski BMX Racing, Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży na torze BMX racing, Międzynarodowy Turniej Bokserski „Boxing Day” o Puchar Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego, Wodzisławski Półmaraton, Biathlon dla Każdego czy Szachowy Turniej z Okazji Święta Niepodległości. Imprezy te gromadzą znaczną widownię i generują największe zainteresowanie mediów lokalnych i ogólnopolskich.

Bardzo duże znaczenie mają imprezy o charakterze lokalnym i rekreacyjnym, których celami są angażowanie miejscowej społeczności i szeroko pojęta promocja aktywności fizycznej i zdrowotnej. Zadania te realizuje zarówno Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM”, jak również inne podmioty i organizacje, które czynią to w ramach swoich działań statutowych. Do najaktywniejszych organizacji w tym zakresie zaliczyć można: KS „Forma” Wodzisław Śląski, UKS „Strzał Wodzisław”, KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski, Akademię Sportową „Top Team”, UKS „Baszta”.

MOSiR „CENTRUM”, wykonując swoje statutowe zadania, inicjuje, organizuje bądź współorganizuje szereg imprez i wydarzeń rekreacyjno-sportowych skierowanych do zróżnicowanych grup odbiorców. Wśród nich warto wymienić następujące z 2019 roku:

- Bieg „Policz Się z Cukrzycą i Ucz Się Pierwszej Pomocy” – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- Akcja Zima i Akcja Lato 2019,
- Bieg Tropem Wilczym Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”,
- organizacja punktu przelotowego w ramach Rajdu Wilczego – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,

- Grand Prix MTB XC Wodzisław Śląski 2019 (Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”, Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza” – trzy edycje),
- Błękitna Wstęga Balatonu – cross terenowy, Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”,
- II Wodzisławska Bitwa na Poduszki – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- Business Champions League 2018-2019 (organizator: Fundacja „Piłkarska Pasja”) – stadion miejski,
- IV Wodzisławski Festiwal Kuglarzy (organizator: Stowarzyszenie „Nasz Wodzisław”) – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- II Śląski Marszobiegi Terenowy dla Uczniów Niepełnosprawnych Intelaktualnie (organizator: Stowarzyszenie „Czyń Dobro”) – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- 50. Dni Wodzisławia Śląskiego na Sportowo – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”, stadion miejski,
- II Otwarte Mistrzostwa Wodzisławia Śląskiego w Bule – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- otwarty trening BMX racing z bramką non stop – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- Best Trick Jam – skate park, Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- pokaz modeli zdalnie sterowanych na torze off road – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- Turniej Piłki Nożnej Strażaków o Puchar Prezydenta Miasta – boisko przy ul. Chrobrego,
- Biegaj z Wodzisławskim MOSiR-em (zajęcia biegowe dla początkujących) – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- cykl wyjazdów w góry (12 wycieczek górskich) – pasmo Beskidu Śląskiego i Śląsko-Morawskiego,
- V Nocny Bieg z Gwiazdami – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- RUN & CROSS 2019 (organizator: Klub Sportowy „Cross-Sport” Wodzisław Śląski) – Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”,
- zawody BMX racing w ramach Pucharu Polski – Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza”,
- Wakacyjny Otwarty Turniej Siatkówki Plażowej – Ośrodek Rekreacyjny „Balaton”,
- 13. Wodzisławski Półmaraton.

W latach 2020-2021 w związku z trwającą pandemią koronawirusa wiele z realizowanych do tej pory imprez musiało niestety zostać odwołanych.

MOSiR „CENTRUM” pełni także funkcję organizatora zawodów w ramach kalendarza Szkolnego Związku Sportowego w Katowicach (szczególnie: miejski, powiatowy, rejonowy), a także cyklu zawodów pływackich pn. „Zawody Pływackie Szkół Podstawowych Wodzisławia Śląskiego”, Szkolnej Ligi Mistrzów 2019 Szkół Podstawowych Wodzisławia Śląskiego, festiwalu sztafet biegowych, szkolnego turnieju siatkówki, gier i zabaw oraz innych wydarzeń ruchowych w ramach Akcji Lato i Zima. Dla młodzieży szkolnej organizują zawody również inne podmioty, jak np. UKS „Baszta” (rozgrywki szachowe Wodzisławskiej Ligi Szkolnej, Festiwal Szachowy Klas III, Festiwal Szachowy Klas II, Festiwal dla Przedszkolaków, Szachowa Sobota w Wodzisławiu Śląskim, turniej dla dzieci o zasięgu regionalnym).

Czy mieszkańcy Wodzisławia Śląskiego lubią imprezy sportowo-rekreacyjne i czy biorą w nich udział? Z przeprowadzonych badań wynika, że wodzisławianie akceptują organizację imprez sportowych, nawet jeśli wiąże się to z utrudnieniami chociażby związanymi z ograniczeniem ruchu kołowego. Chcą także brać w nich udział.

Na pytanie „Czy potrafisz wymienić jakieś imprezy sportowe na terenie Wodzisławia Śląskiego?” „tak” odpowiedziało 277 osób (72,3 proc.), a „nie” 106 osób (27,7 proc.). Ankietowani zostali poproszeni także o wymienienie znanych im imprez sportowych w mieście. Okazało się, że najbardziej rozpoznawalnymi są Nocny Bieg z Gwiazdami (62 osoby), Błękitna Wstęga Balatonu (55 osób), mecze Odry Wodzisław (38 osób), Wodzisławski Półmaraton (37 osób), Biathlon dla Każdego (33 osoby), Gala Judo (17 osób), Boxing Day (15 osób), MTB XC Wodzisław Śląski (15 osób), mecze piłki nożnej (15 osób).

Przy pytaniu „Czy Twoim zdaniem organizacja dużych imprez sportowych przynosi mieszkańcom miasta korzyści czy straty?” najwięcej osób wskazywało na odpowiedź „Więcej korzyści” (266 osób, 69,5 proc.). „Tyle samo korzyści, co strat” zaznaczyły 34 osoby (8,9 proc.), „Więcej strat” 12 osób (3,1 proc.), „Trudno powiedzieć” – 71 osób (18,5 proc.).

Na pytanie „Gdzie bierzesz aktywny udział w imprezach sportowych i rekreacyjnych?” można było udzielić więcej niż jednej odpowiedzi. 224 razy wskazywano punkt „Na terenie miasta”. „Poza terenem miasta” zaznaczono 135 razy, „W ramach turystyki wyjazdowej w kraju” – 74 razy, „W ramach turystyki wyjazdowej za granicą” – 36 razy, „Jako kibic (pasywnie)” – 107 razy, „Nie biorę udziału w żadnych imprezach sportowych” – 102 razy.

Wyniki badania dostępne są w ramach załącznika nr 4 Strategii rozwoju sportu.

8. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

Infrastrukturę sportowo-rekreacyjną w Wodzisławiu Śląskim tworzą: obiekty zarządzane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM”, baza sportowa szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz obiekty działające komercyjnie.

W zarządzie MOSiR „CENTRUM” znajdują się obiekty zlokalizowane w różnych dzielnicach miasta:

- Stadion miejski przy ul. Bogumińskiej 8 wraz z budynkiem stanowiącym zarazem siedzibę MOSiR „CENTRUM” – obiekt ten posiada pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej (o wymiarach spełniających wymogi UEFA I FIFA: 68 x 105 m), posiadające oświetlenie stadionowe, system zraszaczy, trybuny na 3500 widzów, system podgrzewanej płyty głównej (obecnie wyłączony z eksploatacji), zaplecze socjalne z zespołem szatni sportowych, świetlicą, magazynem sprzętu sportowego i innymi pomieszczeniami związanymi z organizacją imprez sportowych, naturalną bieżnię lekkoatletyczną oraz zestaw do ćwiczeń na wolnym powietrzu: workout park. W obrębie stadionu znajduje się także zespół krytych i otwartych kortów tenisowych zarządzanych przez podmiot komercyjny. Stadion miejski wymaga kapitalnego remontu. Integralną częścią obiektu jest pełnowymiarowe, naturalne boisko treningowe przy ul. Skrzyszowskiej, wyposażone w system zraszaczy.
- Kryta Pływalnia „Manta” zlokalizowana na terenie os. 1 Maja w dzielnicy Wilchwy – obiekt posiada nieckę basenową o wymiarze 12,5 x 25 m z torem wypłyconym do głębokości 80 cm, wannę jacuzzi, salkę do różnego rodzaju ćwiczeń fizycznych, zaplecze socjalne oraz zewnętrzną strefę saun. Obiekt jest po kapitalnym remoncie wykonanym w 2015 roku.
- Rodzinny Park Rozrywki „Trzy Wzgórza” przy ul. Matuszczyka – to nowy obiekt, oddany do użytku w 2015 roku. Na jego obszarze (23,5 ha) zlokalizowano wiele atrakcji i obiektów sportowych. Są to: tory rowerowe (BMX racing, slope style, pump track, dirt), skate park, park linowy, trasa biathlonowa (asfaltowa), amfiteatr, ciągi pieszo-rowerowe, ścieżka zdrowia, arena do gry w chowanego, tory do gry w kapsle, tory do gry w bule, kręgle rosyjskie, labirynty, ogródki jordanowskie, tor pojazdów zdalnie sterowanych (offroad), tor pojazdów zdalnie sterowanych (asfaltowy), góra saneczkowa, boiska wielofunkcyjne do różnego rodzaju gier (badminton, koszykówka, siatkówka), miejsca do rekreacji, ścieżki rowerowe szutrowe, zabudowa kontenerowa

z wypożyczalnią sprzętu sportowego i toaletami publicznymi, tor skimboardowy, chatka solna, wybiegi dla psów, strzelnica laserowa. Park służy zarówno do uprawiania sportu wyczynowego, jak i szeroko pojętej rekreacji.

- Ośrodek Rekreacyjny „Balaton” zlokalizowany przy ul. Brackiej – ośrodek ten posiada naturalny zbiornik wodny leżący w centrum 54-ha parku leśnego. W sezonie letnim na terenie Ośrodka mieszkańcy korzystają z naturalnego kąpieliska z piaszczystą plażą, boiska do siatkówki plażowej, placu zabaw dla dzieci i pływającego mola. Działa tutaj także wypożyczalnia sprzętu pływającego (kajaki i rowerki wodne). W obrębie parku znajdują się malownicze, naturalne ścieżki spacerowo-biegowo-rowerowe. Zbiornik wodny stanowi także dobre miejsce na wędkowanie (organizowane i zarządzane przez MOSiR „CENTRUM” zgodnie z przepisami PZW). W sezonie zimowym Ośrodek odwiedzany jest przez lokalne grupy morsujące. Miejsce wymaga dofinansowania w zakresie nowego zagospodarowania terenu w obrębie zbiornika wodnego oraz wykonania nowej drogi dojazdowej.

MOSiR „CENTRUM” zarządza też mobilnym lodowiskiem sezonowym o wymiarach 20 x 30m, funkcjonującym w ostatnich latach przy ul. Tysiąclecia 25, na podwórzu Szkoły Podstawowej nr 5. Z lodowiska w sezonie zimowym korzysta corocznie kilka tysięcy osób (w 2019 roku lodowisko odwiedziło 5 309 osób). Miejska jednostka opiekuje się ponadto mobilną sceną artystyczną o wymiarach 6 x 8 m, wykorzystywaną przy organizacji dużych imprez sportowych i rekreacyjnych, a także terenem rekreacyjnym w dzielnicy Szyb Jedłownik, składającym się z naturalnego boiska piłkarskiego, boiska wielofunkcyjnego oraz siłowni zewnętrznej.

Dodatkowo w zarządzie MOSiR „CENTRUM” znajdują się cztery naturalne boiska piłkarskie wraz z zapleczem sportowym w dzielnicach: Wilchwy, Kokoszyce, Zawada i Radlin II. Boiska na mocy stosownych umów użytkują i utrzymują wodzisławskie kluby piłkarskie: KS „Wicher Wilchwy”, KS „25 Kokoszyce”, LKS „Naprzód 46 Zawada”, MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski.

Bazę sportową wodzisławskiej oświaty współtworzą przede wszystkim sale sportowe, przyszkolne boiska wielofunkcyjne, place zabaw, siłownie zewnętrzne, na których odbywają się zajęcia wychowania fizycznego, a także szkolne oraz międzyszkolne imprezy i zawody sportowe. Częściowo obiekty te udostępniane są klubom sportowym oraz członkom wodzisławskiej społeczności.

Tab. 8. Zestawienie bazy sportowej i rekreacyjnej znajdującej się w zarządzie wodzisławskiej oświaty

1	2	3	4
ZS1	SP1	SP2	SP3
Boisko do piłki nożnej, 1800 m kw., sztuczna trawa	Boisko do piłki nożnej, 300 m kw., trawiaste	Boisko wielofunkcyjne, 400 m kw., sztuczna trawa	Sala do ćwiczeń, 75,44 m kw., wykładzina
Boisko wielofunkcyjne, 290 m kw., poliuretan	Boisko wielofunkcyjne do gier zespołowych, 440 m kw., poliuretan	Plac zabaw, trawa naturalna	Sala gimnastyczna, 254 m kw., parkiet
Siłownia zewnętrzna, 73 m kw., kostka chodnikowa	Boisko do piłki nożnej, 585 m kw., asfalt	Siłownia zewnętrzna, trawa naturalna	Basen, 157,63 m kw.
Plac zabaw płaski z miasteczkiem ruchu drogowego, 558 m kw., płytka chodnikowa	Siłownia pod chmurką, 54 m kw., kostka brukowa, trawa	Sala gimnastyczna, 287 m kw., parkiet	Boisko, 2350 m kw., sztuczna nawierzchnia
Sala gimnastyczna, 172 m kw., parkiet	Sala gimnastyczna, 209,88 m kw., parkiet	Mała sala gimnastyki korekcyjnej, 68,5 m kw., płytki gresowe	Boisko wyłączone z użytku, 710 m kw., ziemia
Aula przystosowana do zajęć wychowania fizycznego, 252 m kw., parkiet	Mała salka do gimnastyki lub ping-ponga, 66 m kw., panele	Plac zabaw, trawa naturalna	

Salka do gimnastyki korekcyjnej, 33 m kw., panele podłogowe	Aula na zajęcia wf. dla kl. I-III, 277 m kw., parkiet		
	Rozbieg do skoku w dal i piaskownica, 50 m kw., żwir i piasek		
	Pracownia szachowa		
5	6	7	8
SP10	SP28	ZSP1	ZSP2
Boisko wielofunkcyjne (piłka ręczna, nożna), 1250 m kw., asfaltowe	Siłownia, 45 m kw., wykładzina PCV	Boisko wielofunkcyjne (siatkówka, koszykówka), 280 m kw., poliuretan gumowy	Siłownia, 48 m kw., wykładzina dywanowa
Boisko wielofunkcyjne (koszykówka, siatkówka), 1160 m kw., tartan	Hala sportowa, 556 m kw., parkiet	Boisko do piłki nożnej, 800 m kw., sztuczna trawa	Hala sportowa, 748 m kw., wykładzina elastyczna bez warstwy izolacyjnej, PCV GAMRAT
Salka do judo, 54 m kw., mata	Mała sala gimnastyczna przystosowana do judo, 98 m kw., parkiet	Sala gimnastyczna, 295,20 m kw.	Miniboisko, 350 m kw., sztuczna trawa, krótka (26 mm) z zasypką piaskową

Bieżnia, 380 m kw., trawiasta		Boisko do piłki nożnej, 1860 m kw., sztuczna nawierzchnia trawiasta		Kubusiolandia, 60,9 m kw., dywan	Boisko do koszykówki, 348 m kw., asfalt	
Sala gimnastyczna, 185 m kw., parkiet		Boisko wielofunkcyjne do siatkówki i koszykówki, 640 m kw., poliuretan			Siłownia zewnętrzna, 3 elementy, trawa	
Zewnętrzny plac zabaw z elementami do ćwiczeń ogólnorozwojowych, 368 m kw., piasek		2 boiska do piłki plażowej, 2 x 162 m kw., piasek				
		Biathlonowa strzelnica sportowa, 10 stanowisk, asfalt, trawa				
		Salka do boksu, 110 m kw., nawierzchnia sportowa typu Epufloor Rubber Hard				
9	10	11	12	13		
ZSP3	ZSP4	ZSP5	ZSP6	ZSP7		
Sala gimnastyczna, 278 m kw., parkiet	Boisko uniwersalne, 1080 m kw., asfalt	Boisko wielofunkcyjne, 687 m kw., poliuretan	Sala gimnastyczna, parkiet	Hala sportowa, 795 m kw., poliuretan		

Boisko, 578 m kw., sztuczna trawa	Boisko do koszykówki, 560 m kw., poliuretan	Sala gimnastyczna, 336 m kw. (z zapleczem łączna pow.: 587,5 m kw.), parkiet	Boisko do piłki nożnej, sztuczna trawa	Sala gimnastyczna, 213 m kw., parkiet
	Siłownia zewnętrzna, 4 stanowiska, kostka brukowa	Siłownia zewnętrzna, 170 m kw., trawa	Siłownia zewnętrzna, kostka brukowa	Sala gimnastyczna, 195 m kw., parkiet
	Sala gimnastyczna, 161,46 m kw., parkiet	Plac zabaw, 300 m kw., trawa	Sala do gimnastyki korekcyjnej, parkiet	Boisko do piłki nożnej, 1860 m kw., sztuczna trawa
			Boisko wielofunkcyjne, poliuretan	Boisko do piłki nożnej, 70 m kw., asfalt
			Plac zabaw, trawa	Boisko do koszykówki/ /siatkówki, 608 m kw., tartan
				Siłownia wewnętrzna, 20 m kw.
				Siłownia zewnętrzna, 40 m kw., 5 stanowisk, trawa

				Siłownia zewnętrzna, 40 m kw., 5 stanowisk, trawa
				Tenis stołowy zewnętrzny, 25 m kw.
				Mała sala gimnastyczna, 52 m kw.
				Bieżnia, 240 m kw.

W ramach szkolnej bazy sportowej w Wodzisławiu Śląskim funkcjonują jedynie trzy hale sportowe, w których prowadzone jest szkolenie sportowe w grach zespołowych. Niestety, żadna z nich nie spełnia wymogów hali pełnowymiarowej. Wyraźnie daje się odczuć brak pełnowymiarowej miejskiej hali sportowej.

Do najnowszych obiektów szkolnej bazy sportowej zaliczyć należy Biathlonowy Ośrodek Szkolenia Sportowego Młodzieży w Wodzisławiu Śląskim składający się z dziesięciostanowiskowej strzelnicy biathlonowej, zespołu ścieżek rolkowych stanowiących wyposażenie RPR „Trzy Wzgórza” oraz zaplecza socjalnego i noclegowego (bursa szkolna) dla 48 osób. Ośrodek ma swoją siedzibę w Szkole Podstawowej nr 28 i wraz ze strzelnicą sąsiaduje z „Trzema Wzgórzami”. To pozwala wykorzystywać do szkolenia sportowego wyposażenie Parku. Obiekt jest ogólnopolskim ośrodkiem szkoleniowym dla młodzieży uzdolnionej sportowo, powołanym przez Polski Związek Biathlonu zgodnie z założeniami organizacyjnymi i finansowymi zadań z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, na mocy umowy pomiędzy miastem Wodzisławiem Śląskim, Uczniowskim Klubem Sportowym „Strzał Wodzisław” oraz wskazanym wyżej Polskim Związkiem Biathlonu. Poza biathlonowym

szkoleniem sportowym realizowanym przez UKS „Strzał Wodzisław”, na terenie Ośrodka organizowane są obozy szkoleniowe kadry Śląska i kadry Polski.

Co więcej, w Wodzisławiu Śląskim utworzono także Centrum Szkolenia Szachowego. Zlokalizowane jest ono w pomieszczeniach Szkoły Podstawowej nr 1. Właśnie tam znajduje się wielofunkcyjna sala pozwalająca na organizację zawodów szachowych dla 100 osób. Centrum jest przeznaczone do szkolenia młodych, uzdolnionych szachistów z terenu miasta.

Ponadto na terenie Wodzisławia Śląskiego, przy ul. Pszowskiej, znajduje się Powiatowy Młodzieżowy Ośrodek Sportu. Ten działa pod nadzorem starosty wodzisławskiego. Ośrodek składa się z oświetlonego boiska piłkarskiego o wymiarach 92 x 52 m i sztucznej nawierzchni, niepełnowymiarowej czterotorowej bieżni lekkoatletycznej o nawierzchni syntetycznej oraz pełnego zaplecza socjalnego.

Bazę sportową komercyjną tworzą w Wodzisławiu Śląskim z kolei:

- Ośrodek „Gosław Sport Center” składający się z trzech naturalnych i pełnowymiarowych boisk piłkarskich wraz z zapleczem szatniowym i socjalnym, siłowni wraz z zespołem saun, sezonowego basenu otwartego, ośrodka jazdy konnej i restauracji,
- Centrum Tenisowe „GOLD”, na które składają się trzy oświetlone i kryte, całoroczne korty tenisowe o nawierzchni sztucznej wraz z zapleczem socjalnym oraz trzy otwarte korty naturalne,
- wodzisławskie kluby fitness i siłownie:
 - ❖ FitActive Studio,
 - ❖ GymCity Wodzisław Śląski,
 - ❖ Elixir Klub Fitness i Wellness,
 - ❖ Maximus Klub Fitness,
 - ❖ Xtreme Fitness Wodzisław Śląski.

Rozwojowi aktywności sportowo-rekreacyjnej mieszkańców Wodzisławia Śląskiego służą również inne obiekty: siłownie zewnętrzne, aleje pieszo-rowerowe, ścieżki i trasy rowerowe. Przez teren miasta przebiega osiem tras rowerowych o łącznej długości 48,2 km. Są to trasy: 283, 311, 312, 314, 315, 316, 317, 324. Dodatkowo na obszarze miasta utworzono ok. 4 km ścieżek rowerowych, które w najbliższym czasie powinny zostać połączone z istniejącą siecią tras rowerowych. Tym sposobem długość wszystkich wzrośnie do ponad 52 km. Biorąc pod uwagę rosnące zainteresowanie turystyką i komunikacją rowerową, należy

stwierdzić, iż istnieje potrzeba inwentaryzacji tras i ścieżek rowerowych, zwiększenia ich spójności, systematycznego przeglądu i dbałości o oznakowanie, a także ich rozbudowy.

Czy istniejąca baza sportowa zaspokaja potrzeby mieszkańców Wodzisławia Śląskiego? Przeprowadzone w tym zakresie wśród wodzisławian badania techniką ankiety potwierdzają potrzeby środowiska sportowego. Wskazują jednakże, że najbardziej, poza halą widowiskowo-sportową, mieszkańcom brakuje odkrytego basenu letniego. Na pytanie „Czy w Wodzisławiu Śląskim brakuje Ci obiektów sportowych i rekreacyjnych?” 195 osób odpowiedziało twierdząco. 188 razy padła natomiast odpowiedź „nie”. Z kolei na pytanie brzmiące „Jakich obiektów sportowych i rekreacyjnych brakuje Ci w Wodzisławiu Śląskim?” najczęściej odpowiadano, wskazując na brak odkrytego basenu letniego (33 osoby) i hali widowiskowo-sportowej (tyle samo badanych). Ponadto wodzisławianom brakuje nowoczesnego stadionu, siłowni zewnętrznej, sali do uprawiania sportów walki, bezpiecznych ścieżek rowerowych, parku wodnego, ścianki wspinaczkowej, bieżni lekkoatletycznej i ogólnie boisk. Wyniki badań stanowią załącznik nr 4 Strategii rozwoju sportu.

Mając na uwadze rozwój sportu i rekreacji oraz możliwości organizacji znaczących imprez sportowych, należy wskazać przede wszystkim na brak w Wodzisławiu Śląskim dużej hali sportowej, mogącej pomieścić około 300 widzów. Istnieje nadto potrzeba opracowania kompleksowego programu rozwoju wodzisławskiej bazy rekreacyjno-sportowej, uwzględniającej m.in. konieczność zagospodarowania Ośrodka Rekreacyjnego „Balaton”, modernizacji stadionu miejskiego, budowy odkrytego basenu letniego oraz modernizacji i rozbudowy tras i ścieżek rowerowych.

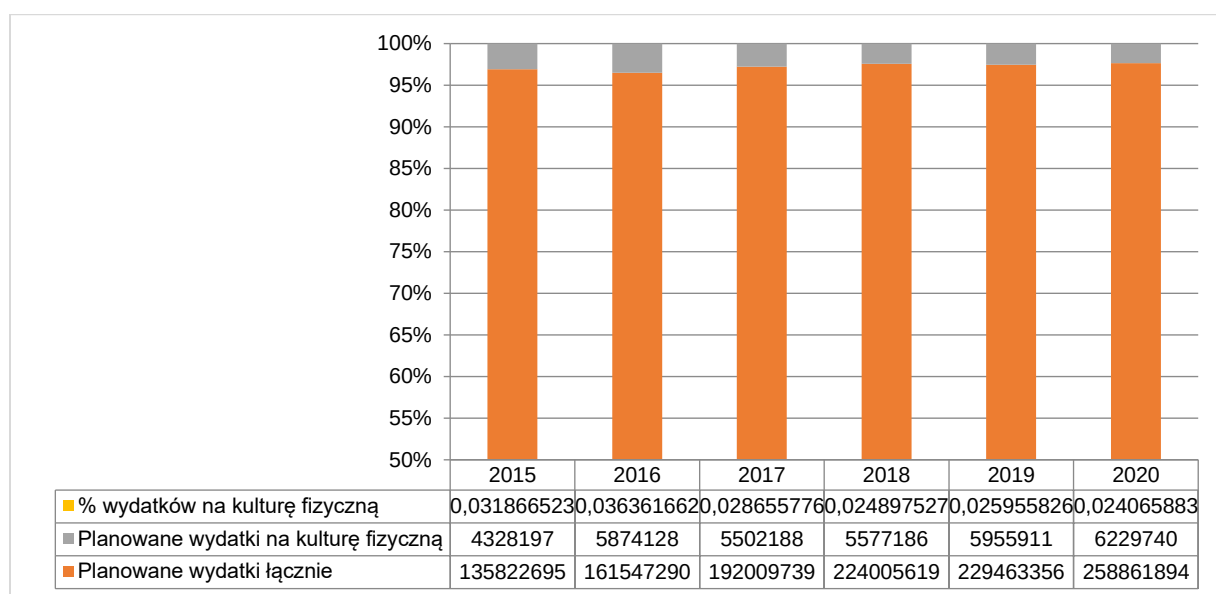
9. Finansowanie sportu z budżetu miasta

Miasto Wodzisław Śląski samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie gminnej uchwały budżetowej⁸. Na poniższym wykresie zestawiono wysokość wydatków na kulturę fizyczną z łączną kwotą wydatków z budżetu miasta w latach 2015-2020. Z planów

⁸ Ustawa o samorządzie gminnym, art. 51 ust. 1.

wynika, że środki przeznaczone na kulturę fizyczną mieszczą się w granicach 2,41-3,64 proc. całego budżetu rocznego. W sąsiednich gminach było to odpowiednio: Rybnik – w przedziale 2,71-3,65 proc., średnio 3,12proc.; Żory – w przedziale 1,53-1,97 proc., średnio 1,78 proc.; Jastrzębie-Zdrój – w przedziale 3,63-3,81 proc., średnio 3,74 proc.; Racibórz – w przedziale 1,99-6,07 proc., średnio 4,15 proc.

Wykres 1. Wydatki planowane na kulturę fizyczną w odniesieniu do łącznej kwoty planowanych wydatków budżetu miasta Wodzisławia Śląskiego

Źródło: opracowanie własne – Magdalena Czerniawska-Sowa na podstawie Uchwały nr IV/23/19 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 23 stycznia 2019 roku w sprawie Uchwały budżetowej miasta Wodzisławia Śląskiego na 2020 rok oraz analogicznych uchwał na lata 2015-2019

W budżecie rocznym miasta wyodrębnione zostały również dotacje przyznawane klubom sportowym na realizację zadań w ramach ich działań statutowych. Tabela nr 9 ukazuje szczegółowy podział kwoty przeznaczonej dla klubów pomiędzy poszczególne organizacje, wybrane zgodnie z zapisami Uchwały nr XXV/240/12 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 października 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego. Dotacje na realizację zadań przyznaje prezydent miasta Wodzisławia Śląskiego na wniosek klubu sportowego.

Powołana przez prezydenta komisja opiniuje wnioski o przyznanie dotacji, dokonując ich sprawdzenia pod względami formalnym i merytorycznym. Rekomenduje prezydentowi miasta Wodzisławia Śląskiego zadania do realizacji w danym roku budżetowym, a także przygotowuje propozycje kwot dotacji dla poszczególnych podmiotów realizujących przedsięwzięcia sportowe, biorąc pod uwagę w szczególności: przedstawioną kalkulację kosztów i wpływ zadania na realizację celu określonego w Uchwale⁹, tj. wypracowania lub poprawienia kondycji fizycznej mieszkańców bez względu na wiek oraz osiągnięcia satysfakcjonujących wyników na wszelkich poziomach współzawodnictwa sportowego organizowanego lub prowadzonego w określonej dyscyplinie sportu przez polski związek sportowy¹⁰.

W latach 2015-2019 o środki finansowe z budżetu miasta starało się każdego roku około 18 klubów sportowych. Największą część środków, około 21 proc. rocznego budżetu na dotacje dla klubów, otrzymuje Młodzieżowy Klub Piłkarski „Odra Centrum” Wodzisław Śląski, szkolący dzieci i młodzież w zakresie piłki nożnej. Siatkarski Młodzieżowy Klub Sportowy „Zorza” Wodzisław Śląski zyskuje średnio ponad 13 proc., a Żeński Klub Koszykarski „Olimpia” Wodzisław Śląski niecałe 12 proc. Średnio powyżej 10 proc. łącznej kwoty wędruje również do innych piłkarskich klubów. Są to: Ludowy Klub Sportowy „Naprzód 46 Zawada” oraz Klub Sportowy „Wicher Wilchwy”.

⁹ Uchwała nr XXV/240/12 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 października 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego.

¹⁰ Uchwała nr VIII/60/19 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2019 roku w sprawie zmiany uchwały nr XXV/240/12 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 31 października 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu wspierania finansowego rozwoju sportu na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, § 6.

Tab. 9. Kwoty dotacji dla klubów sportowych w Wodzisławiu Śląskim w latach 2015-2019

Klub sportowy	Łączna planowana kwota przeznaczona na dotacje w Wodzisławiu Śląskim (w zł)									
	2015		2016		2017		2018		2019	
	10 226 355		9 519 859		12 103 320		11 302 558		14 964 725	
	Planowana kwota na dotacje dla klubów sportowych w Wodzisławiu Śląskim (w zł)									
	2015	Proc. całej kwoty na dotacje	2016	Proc. całej kwoty na dotacje	2017	Proc. całej kwoty na dotacje	2018	Proc. całej kwoty na dotacje	2019	Proc. całej kwoty na dotacje
	748 523	7,32%	758 523	7,97%	1 000 000	8,26%	850 000	7,52%	1 050 000	7,02%
	Kwoty dotacji przyznanych klubom sportowym w Wodzisławiu Śląskim									
	Akademia Sportowa „Top Team”	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%	10 000
APN Odra Wodzisław	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%	130 000	12,78%
Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski	20 000	3,18%	5 000	0,72%	8 600	0,96%	6 750	0,79%	12 000	1,18%

Klub Sportowy „Gosław Jedłownik”	-	0%	-	0%	15 000	1,68%	-	0%	-	0%
Klub Sportowy „Wicher Wilchwy”	83 000	13,22%	80 000	11,45%	75 000	8,40%	90 000	10,49%	111 000	10,91%
Klub Sportowy „25 Kokoszyce”	30 000	4,78%	25 000	3,58%	35 000	3,92%	30 000	3,50%	34 000	3,34%
Klub Sportowy „SKI Team” Wodzisław Śląski	-	0%	-	0%	20 000	2,24%	20 000	2,33%	25 000	2,46%
Klub Sportowy „SWD” Wodzisław Śląski	40 000	6,37%	40 000	5,73%	55 000	6,16%	60 000	6,99%	85 000	8,35%
KSW „Boxing Odra” Wodzisław Śląski	-	0%	8 500	1,22%	9 000	1,01%	9 000	1,05%	9 000	0,88%
LKS „Naprzód 46 Zawada”	65 000	10,35%	85 000	12,17%	123 000	13,78%	100 000	11,65%	73 000	7,18%
MKS Wodzisław Śląski	40 000	6,37%	45 000	6,44%	5,60%	50 000	5,83%	50 000	5,90%	60 000
MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski	110 000	17,52%	180 000	25,77%	215 000	24,09%	200 000	23,31%	180 000	17,69%

MKS „Zorza” Wodzisław Śląski	100 000	15,92%	100 000	14,32%	145 000	16,24%	100 000	11,65%	100 000	9,83%
Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate- -Do”	20 000	3,18%	15 000	2,15%	10 000	1,12%	8 000	0,93%	9 000	0,88%
UKS „Rapid” Wodzisław Śląski	-	0%	-	0%	-	0%	-	0%	14 400	1,42%
UKS „Baszta”	15 000	2,39%	5 000	0,72%	10 000	1,12%	30 000	3,50%	-	0%
UKS „Strzał Wodzisław”	30 000	4,78%	30 000	4,29%	32 000	3,59%	32 000	3,73%	45 000	4,42%
ŻKK „Olimpia” Wodzisław Śląski	75 000	11,94%	80 000	11,45%	90 000	10,08%	122 400	14,26%	120 000	11,79%
Wykonanie	628 000	100%	698 500	100%	892 600	100%	858 150	100%	1 017 400	100%
Różnica pomiędzy planem a wykonaniem (w zł)										
	120 523		60 023		107 400		-8150		32 600	

O tym, że sport i rekreacja są tak ważne dla rozwoju miasta, świadczy chociażby szeroki zakres współpracy z organizacjami pozarządowymi w tym obszarze. Wspólne działania miasta i trzeciego sektora przyjmują zarówno formę finansową (w szczególności powierzenie, wspieranie lub wspólna realizacja zadań publicznych), jak i pozafinansową

(o charakterze informacyjnym, organizacyjnym, szkoleniowym czy doradczym). W ramach swoich zadań miasto Wodzisław Śląski wspomaga działalność sportową, udzielając dotacji na wspieranie zadań z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, w oparciu o uchwalany corocznie przez Radę Miejską Program współpracy z organizacjami pozarządowymi, wynikający z Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹¹.

Tab. 10. Zestawienie dotacji udzielanych organizacjom pozarządowym w Wodzisławiu Śląskim w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w latach 2015-2020

Lp.	Rok	Kwota łączna	Organizacje dotowane
1.	2015	19 500 zł	1. Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza Jednostka Strzelecka 2023 im. 14 Pułku Powstańców Śląskich – 4 500 zł 2. Młodzieżowy Klub Piłkarski Odra Centrum – 50 000 zł 3. Ludowy Klub Sportowy „Naprzód 46 Zawada” – 10 000 zł
2.	2016	36 650 zł	1. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 10 000 zł 2. Klub Sportowy „Wicher Wilchwy” – 6 000 zł 3. Związek Strzelecki „Strzelec” Organizacja Społeczno-Wychowawcza Jednostka Strzelecka 2023 im. 14 Pułku Powstańców Śląskich – 5 150 zł 4. Klub Sportowy „Cross-Sport” Wodzisław Śląski – 5 000 zł 5. Ludowy Klub Sportowy „Naprzód 46 Zawada” – 8 000 zł 6. Klub Sportowy „Gosław Jedłownik” – 2 500 zł

11 Ustawa o samorządzie gminnym, art. 18 ust. 2 pkt 7.

3.	2017	50 000 zł	1. Klub Sportowy „Wicher Wilchwy” – 5 000 zł 2. Ludowy Klub Sportowy „Naprzód 46 Zawada” – 5 000 zł 3. Klub Sportowy „Cross-Sport” Wodzisław Śląski – 2 000 zł 4. Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate-Do” – 7 000 zł 5. Klub Sportów Walki „Boxing Day” – 10 000 zł 6. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 10 000 zł 7. Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski – 6 000 zł 8. Fundacja „Piłkarska Pasja” – 2 000 zł 9. Klub Sportowy „Forma” Wodzisław Śląski – 3 000 zł
4.	2018	55 961 zł	1. Akademia Sportowa „Top Team” – 7 600 zł 2. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 12 000 zł 3. Klub Sportów Walki „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 13 740 zł 4. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 11 960 zł 5. Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski – 10 661 zł
5.	2019	37 020 zł	1. Klub Sportowy „Cross-Sport” Wodzisław Śląski – 2 160 zł 2. Klub Sportowy „Forma” Wodzisław Śląski – 4 060 zł 3. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 10 800 zł 4. Klub Sportów Walki „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 20 000 zł
6.	2020	23 139 zł	1. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 9 840 zł 2. Klub Sportowy „Forma” Wodzisław Śląski – 4 361 zł 3. MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski – 8938 zł

Tab. 11. Zestawienie dofinansowań udzielanych organizacjom pozarządowym w Wodzisławiu Śląskim na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w ramach małych grantów w latach 2015-2020

Lp.	Rok	Kwota łączna	Organizacje dotowane
1.	2015	19 440 zł	1. Stowarzyszenie MKS w Wodzisławiu Śląskim – 3 760 zł 2. Klub Sportowy „Cross-Sport” Wodzisław Śląski – 5 054 zł 3. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 7 940 zł 4. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 3 200 zł
2.	2016	23 100 zł	1. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 8 900 zł 2. Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate-Do” – 3 000 zł 3. Fundacja „Piłkarska Pasja” – 2 700 zł 4. Ludowy Klub Sportowy „Naprzód 46 Zawada” – 6 000 zł 5. Klub Sportowy „Gosław Jedłownik” – 2 500 zł 6. Klub Sportowy „SKI Team” Wodzisław Śląski – 2 000 zł
3.	2017	19 220 zł	1. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 8 300 zł 2. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 1 700 zł 3. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 6 220 zł 4. Klub Sportowy „SWD” Wodzisław Śląski – 3 000 zł
4.	2018	73 000 zł	1. Fundacja „Piłkarska Pasja” – 2 500 zł 2. Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate-Do” – 8 000 zł 3. MKP „Odra Centrum” Wodzisław Śląski – 10 000 zł 4. Izba Gospodarcza w Wodzisławiu Śląskim – 10 000 zł 5. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 8 600 zł 6. Klub Sportów Walki „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 10 000 zł

			7. Klub Sportowy „Forma” Wodzisław Śląski – 3 000 zł 8. Klub Sportowy „Forma” Wodzisław Śląski – 3 000 zł 9. Klub Sportowy „SWD” Wodzisław Śląski – 10 000 zł 10. KS „SKI Team” Wodzisław Śląski – 4 900 zł 11. OSP Turzyczka – 3 000 zł
5.	2019	53 058 zł	1. Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski – 7 950 zł 2. Ognisko Specjalistyczne TKKF „Karate-Do” – 10 000 zł 3. Klub Rekreacyjno-Sportowy TKKF „Relaks” Wodzisław Śląski – 3 500 zł 4. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 9 045 zł 5. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 9 263 zł 6. Klub Sportowy TKKF „Karlik” – 6 000 zł 7. Klub Sportów Walki „Boxing Odra” Wodzisław Śląski – 7 300 zł
6.	2020	5 500 zł	1. Uczniowski Klub Sportowy „Baszta” – 5 500 zł

Wyrazem uznania istotnej roli sportu w rozwoju Wodzisławia Śląskiego są bez wątpienia stypendia oraz nagrody i wyróżnienia przyznawane przez miasto zawodnikom osiągającym wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym. Zasady i tryb przyznawania stypendiów sportowych określa Uchwała nr XIX/199/16 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 25 maja 2016 roku w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania, pozbawiania oraz wysokości stypendiów sportowych przyznawanych zawodnikom za wyniki sportowe, uwzględniając znaczenie danego sportu dla miasta Wodzisławia Śląskiego, natomiast procedurę przyznawania nagród i wyróżnień precyzuje Uchwała nr X/99/15 Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2015 roku w sprawie określenia rodzaju i wysokości oraz zasad i trybu przyznawania nagród

i wyróżnień dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym oraz trenerów.

Tab. 12. Zestawienie stypendiów i nagród w zakresie sportu w latach 2015-2020

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stypendia	61 000 zł	49 800 zł	105 600 zł	71 300 zł	48 900 zł	21 600 zł
Nagrody	6 000 zł	16 400 zł	18 400 zł	18 400 zł	24 600 zł	22 600 zł

W celu realizacji zadań w zakresie kultury fizycznej w mieście, korzystając z uprawnień Rady Miejskiej odnośnie do ustalenia zakresu działania jednostek pomocniczych¹², utworzono Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM” (MOSiR „CENTRUM”)¹³.

Tab. 13. Budżet Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „CENTRUM” w latach 2015-2020

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Wydatki budżetowe zaplanowane	9 187 940 zł	4 699 780 zł	4 485 730 zł	4 195 678 zł	4 950 300 zł	5 448 605 zł

¹² Ustawa o samorządzie gminnym, art. 18 ust. 2 pkt 7.

¹³ Szczegółowa charakterystyka jednostki organizacyjnej miasta została zawarta w podrozdziale II.2.

Wydatki budże- towe wykonane			Wydatki na organi- zację impresz	Wydatki na utrzy- manie obiektów (w tym in- westycje)	Wynag- rodzenia	Dochody zaplano- wane
8 420 685,96 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	174 910,88 zł	6 815 548,45 zł	1 430 226,63 zł	1 757 424 zł
			2,08%	80,94%	16,98%	
4 602 726,11 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	124 124,23 zł	2 476 178,27 zł	2 002 423,61 zł	1 404 800 zł
			2,70%	53,80%	43,51%	
4 442 329,77 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	156 056,74 zł	2 132 157,28 zł	2 154 115,75 zł	930 360 zł
			3,51%	48%	48,49%	
4 130 232,99 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	101 140,50 zł	1 783 006,35 zł	2 246 086,14 zł	984 500 zł
			2,45%	43,17%	54,38%	
4 752 159,88 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	115 474,31 zł	2 300 127,80 zł	2 336 557,77 zł	1 042 310 zł
			2,43%	48,40%	49,17%	
4 618 038,18 zł		Proc. wydatków budże- towych wykonanych	55 665,78 zł	2 268 061,53 zł	2 293 310,99 zł	965 000 zł
			1,21%	49,11%	49,66%	

Dochody wykonane	1 114 151,79 zł	925 439,51 zł	982 680,94 zł	1 006 493,55 zł	1 141 158,43 zł	832 171,86 zł
------------------	-----------------	---------------	---------------	-----------------	-----------------	---------------

Źródło: opracowanie własne – Magdalena Czerniawska-Sowa na podstawie *Realizacja budżetu za okres 1.01.2018-31.12.2018. Wydatki budżetowe na poszczególnych paragrafach Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM” Wodzisław Śląski* oraz analogicznych dokumentów w latach 2015-2017, MOSiR „CENTRUM”, Dział Księgowości, Wodzisław Śląski, 1.08.2019.

Należy zaznaczyć, że roczne wydatki budżetowe Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „CENTRUM” mieszczą się w przedziale od 4 do 5 mln złotych. Rok 2015, w którym były one średnio dwukrotnie większe od innych wskazanych lat, jest wyjątkiem ze względu na realizację projektu inwestycyjnego pn. „Przebudowa basenu MOSiR w dzielnicy Wilchwy w Wodzisławiu Śląskim – infrastruktura aktywnych form turystyki¹⁴. Z tego powodu wydatki inwestycyjne wyniosły ponad 80 proc. wszystkich wydatków. Roczne dochody wykonane kształtują się na poziomie 1 mln złotych i tylko w 2017 roku były one wyższe od planowanych.

¹⁴ Wniosek o dofinansowanie realizacji projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, źródło: MOSiR „CENTRUM”, Dział Księgowości, Wodzisław Śląski, 1.08.2019.

III. Analiza SWOT

Tab. 14. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim na lata 2020-2028 – analiza SWOT

Słabe strony	Mocne strony
1. Brak transparentnego podziału środków z budżetu miasta na sport, uwzględniającego pozycję sportową oraz znaczenie klubu w upowszechnianiu sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży w mieście.	1. Duża liczba organizacji/klubów sportowych.
2. Problemy z administrowaniem w klubach sportowych.	2. Wykwalifikowana i zaangażowana kadra trenerska i instruktorska.
3. Brak uściślenia dyscyplin priorytetowych dla miasta.	3. Właściwe szkolenie dzieci i młodzieży w większości klubów sportowych.
4. Brak wystarczającej bazy sportowej: pełnowymiarowej hali miejskiej, letniego basenu odkrytego, pełnowymiarowego, oświetlonego boiska piłkarskiego ze sztuczną nawierzchnią, pełnowymiarowej syntetycznej bieżni lekkoatletycznej.	4. Znaczna oferta dyscyplin sportowych obecnych w mieście.
5. Brak jednolitych kryteriów opłat za korzystanie z obiektów przez kluby sportowe.	5. Współpraca MOSiR „CENTRUM” z organizacjami w zakresie sportu (kluby, szkoły, osoby prywatne itp.).
6. Słaba współpraca sportu z lokalnym biznesem.	6. Miejsca z potencjałem sportowo-rekreacyjnym.
7. Brak spójnego i motywującego systemu rywalizacji sportowej w szkołach.	7. Dobra infrastruktura sportowa dla potrzeb sportu masowego (rekreacji).

8. Niestabilność finansowa organizacji sportowych; brak dostatecznej aktywności klubów sportowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych.	8. Funkcjonowanie systemu szkolnych rozgrywek sportowych na zasadach określonych przez Szkolny Związek Sportowy – prowadzenie systemu przez koordynatora miejskiego i MOSiR „CENTRUM”.
9. Brak środków finansowych na właściwą promocję miasta poprzez sport (w tym imprez sportowych na terenie miasta).	9. Duża liczba boisk przyszkolnych praktycznie we wszystkich dzielnicach.
10. Brak kompleksowej informacji o działalności klubów sportowych.	10. Dobra oferta imprez sportowo-rekreacyjnych.
11. Zły stan techniczny części ważnych obiektów sportowych, brak środków budżetowych na realizację wszystkich potrzeb w zakresie remontów i modernizacji infrastruktury, brak odpowiednich obiektów do prowadzenia szkolenia i rozgrywek piłki nożnej, koszykówki, piłki siatkowej i piłki ręcznej.	11. Coraz większa świadomość inwestowania w sport i rekreację w ramach dbałości o kondycję fizyczną i zdrowotną.
12. Niedostatecznie opłacana kadra instruktorsko-trenerska w klubach sportowych.	12. Dobra współpraca klubów sportowych z wodzisławskimi szkołami.
13. Niska dostępność obiektów infrastruktury sportu i rekreacji w odniesieniu do oczekiwań klubów sportowych i mieszkańców, związana ze złym stanem technicznym wybranej infrastruktury (boiska do piłki nożnej, sale sportowe przy szkołach), nieoptymalnym zarządzaniem infrastrukturą.	13. Funkcjonowanie systemu nagród i stypendiów sportowych.

14. Brak możliwości kształcenia sportowego w mieście (ucieczka osób kształcących się na wyższym poziomie do miast oferujących im rozwijanie karier).	14. Rosnące zainteresowanie aktywnym spędzaniem wolnego czasu w formie sportu lub rekreacji, w tym także wśród osób w wieku senioralnym, związane z dynamicznie rosnącą liczbą osób w wieku poprodukcyjnym.
15. Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań w zakresie budżetu obywatelskiego.	15. Wprowadzenie budżetu obywatelskiego z możliwością zgłaszania zadań w zakresie sportu i znaczna aktywność społeczna w zakresie zgłaszanych projektów sportowo-rekreacyjnych.
Szanse	Zagrożenia
1. Ścisła współpraca klubów i szkół w zakresie realizacji programów sportowych, w tym wzajemnego udostępniania obiektów dla rozwoju sportu dzieci i młodzieży; możliwość rozwoju klas i szkół sportowych.	1. Brak aktywności niektórych klubów sportowych i niski poziom ich organizacji.
2. Możliwość korzystania przez kluby i organizacje sportowe ze środków zewnętrznych.	2. Rozproszenie wydatków w ramach budżetu miasta przeznaczonych na wsparcie klubów, w tym niska efektywność wsparcia kluczowych dla miasta dyscyplin sportowych.
3. Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych, zwłaszcza z Ministerstwa Sportu, na inwestycje w zakresie infrastruktury sportowej.	3. Ograniczone środki finansowe na wkład własny miasta w zakresie realizacji inwestycji z udziałem środków zewnętrznych.

4. Moda na sportowy, zdrowy styl życia – rosnący w ostatnich latach trend wśród mieszkańców kraju i naszego miasta.	4. Złe nawyki zwłaszcza dzieci i młodzieży w zakresie spędzania czasu wolnego; dominuje spędzanie czasu przed komputerem (konkurencja o dzieci i młodzież); rozpowszechnianie się siedzącego trybu życia.
5. Zaangażowanie klubów sportowych w działalność NGO.	5. Starzejące się społeczeństwo.
6. Możliwości pozyskiwania środków finansowych z zewnątrz na działalność klubów sportowych.	6. Coraz mniej możliwości pozyskiwania środków finansowych na modernizację i rozbudowę infrastruktury sportowej i rekreacyjnej w ramach środków unijnych.
7. Rozwój nowych, atrakcyjnych dyscyplin sportu związanych z inwestycjami na terenie RPR „Trzy Wzgórza”.	7. Brak nawyków aktywnego spędzania czasu wolnego.
8. Wzrost zainteresowania przedsiębiorstw wspieraniem lokalnego sportu. Wzmacnianie tożsamości lokalnych przedsiębiorstw (wymaga to prowadzenia dialogu z przedsiębiorcami; pokazywanie zalet inwestowania w sport oraz wskazanie aspiracji i działań powiązanych, np. stabilności finansowania przez miasto rozwoju infrastruktury).	8. Niska skłonność przedsiębiorców do finansowania sportu, wynikająca m.in. z braku sukcesów sportowych zachęcających do inwestowania; niskie zainteresowanie niektórymi dziedzinami sportu wśród kibiców (niska wartość marketingowa).
9. Poprawiająca się sytuacja ekonomiczna mieszkańców skłaniająca rodziców do inwestowania w rozwój sportowy dzieci.	9. Słaba świadomość wydawania pieniędzy na sport.

10. Biznesowy i profesjonalny rozwój oferty rekreacji i sportu, np. w odniesieniu do klubów fitness, siłowni, tenisa ziemnego, piłki nożnej itp.	10. Silna konkurencja innych ośrodków miejskich o wychowanków klubów sportowych, związana m.in. z brakiem oferty kształcenia sportowego na dalszym etapie edukacji szkolnej, a tym samym odpływ uzdolnionej młodzieży poza miasto i kluby sportowe z terenu miasta.
	11. Konkurencja innych ośrodków miejskich w odniesieniu do oferty infrastruktury sportowej, związana m.in. z brakiem możliwości zaspokojenia oferty na miejscu.

IV. Wizja rozwoju sportu i misja sportu w Wodzisławiu Śląskim, cele i zadania do wykonania

Na podstawie analiz, wniosków i spostrzeżeń ekspertów wodzisławskiego środowiska sportowego, zgromadzonych danych statystycznych oraz przeprowadzonych badań techniką ankiety, opisujących wodzisławski sport, zostały sformułowane wizja rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim, cele strategiczne oraz ważne dla miasta obszary funkcjonowania sportu i rekreacji.

1. Wizja rozwoju sportu

Wizja rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim to oczekiwany stan przyszłości i pozytywny obraz funkcjonowania miasta w obszarze sportu u końca okresu realizacji Strategii. Wizja wyznacza zasadnicze kierunki zmian, jakie dotyczą najważniejszych aspektów sportu, w tym sportu profesjonalnego (zrealizowane ambicje sportowe), sportu powszechnego,

w tym szkolenia dzieci i młodzieży, rekreacji osób starszych, rozwoju infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, sposobu organizacji i zarządzania sportem w mieście.

Należy podkreślić, że podczas obrazowania przyszłości wodzisławskiego sportu wykorzystano wyniki analiz i diagnoz, których podsumowania dokonano w formie analizy SWOT. Przyszły obraz sportu w Wodzisławiu Śląskim opiera się na potrzebie eliminowania słabych stron, w szczególności dotyczących tych obszarów, które są kluczowe dla rozwoju sportu. Jak każdy dobry plan, wizja uwzględnia także potencjał wewnętrzny miasta (mocne strony) oraz relacje z otoczeniem zewnętrznym.

Dane statystyczne potwierdzają wzrost zainteresowania sportem. Rośnie liczba osób ćwiczących zarówno wyczynowo, jak i rekreacyjnie. Także w związku z tym planowany jest rozwój infrastruktury rekreacyjnej (poprzez zagospodarowanie terenu Ośrodka Rekreacyjnego „Balaton” dzięki wykorzystaniu środków zewnętrznych). Deficyt infrastruktury sportowej to istotny problem. Remedium dla tej sytuacji byłaby np. budowa miejskiej wielofunkcyjnej hali czy letniego basenu odkrytego. Biorąc jednak pod uwagę fakt, że takie przedsięwzięcia realizowane są w dłuższej perspektywie czasowej, odpowiednim rozwiązaniem kwestii deficytu infrastruktury (szczególnie dla sportów halowych) będzie w pierwszej kolejności zwiększenie dostępności (poprzez poprawę zarządzania) oraz modernizacja istniejącej infrastruktury przyszkolnej. Niezwykle ważne znaczenie dla rozwoju sportu będzie mieć ponadto modernizacja pozostałej bazy sportowej, w szczególności stadionu miejskiego wraz z boiskiem treningowym oraz dzielnicowych boisk piłkarskich. Należy także rozważyć w dalszej perspektywie czasowej budowę nowego centrum treningowego piłki nożnej. To wiąże się z koniecznością wypracowania pomysłu na funkcjonowanie infrastruktury – będzie ono możliwe dzięki usprawnieniu współpracy i komunikacji między zainteresowanymi stronami w mieście (instytucje publiczne, w tym szkoły, organizacje i kluby sportowe).

Jeżeli idzie o finansowanie sportu w mieście, zakłada się jego stabilność. Oznacza to, że środki publiczne pochodzące z miejskiego budżetu nie powinny ulec zmniejszeniu.

Niezmiennność zainteresowania mieszkańców udziałem w sporcie oraz wsparcia miasta to istotny czynnik wpływający na ciągłość funkcjonowania klubów i organizacji sportowych w Wodzisławiu Śląskim. Bariera dla rozwoju może być jednakże brak właściwych kadr sportowych. Osiągnięcie sukcesu sportowego i utrzymanie się na wyższym poziomie rozgrywek niesie za sobą także bezwzględną potrzebę dywersyfikowania źródeł finansowania klubów sportowych środkami prywatnymi. Jest to proces wieloaspektowy, m.in. uzależniony

od kreatywności i profesjonalizmu zarządzających klubami, sukcesów sportowych, stanu infrastruktury sportowej, zainteresowania dyscypliną sportu, jak również korzyści marketingowych dla przedsiębiorstw wspierających daną dyscyplinę.

Mając na uwadze zmiany oczekiwane w sferze sportu, można zdefiniować wizję rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim w perspektywie do 2028 roku:

„Wodzisław Śląski to miasto przyjazne dla sportu i rekreacji, kojarzone z sukcesami sportowymi i dobrą ofertą rekreacyjną. Miasto wspiera aktywność fizyczną mieszkańców, wpływającą na zdrowy styl życia i potrzebę rywalizacji sportowej. Sport w Wodzisławiu Śląskim znany jest z pracy z dziećmi i młodzieżą oraz osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym ze względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność, bazującej na dobrej współpracy klubów sportowych, instytucji publicznych (oświatowych) oraz wsparciu podmiotów prywatnych. Miasto posiada dostosowaną do potrzeb infrastrukturę sportową, a sport jest ważnym elementem tworzenia jego pozytywnego wizerunku”.

Założenia wizji rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim są ambitne, a jednocześnie mają uniwersalny charakter, dlatego perspektywa czasowa jej osiągnięcia może wykraczać poza okres realizacji Strategii. Ważne jest jednak, że wyraża ona akceptowalny kierunek zmian oraz podstawę do określenia celów strategicznych. W przyszłości może natomiast stanowić dobry punkt wyjścia do ewaluacji oraz aktualizacji założeń dokumentu strategicznego, bez potrzeby przyjmowania zupełnie nowej perspektywy poznawczej.

2. Misja sportu

Misja wskazuje na nadrzędny cel i sens działań podejmowanych w ramach Strategii rozwoju sportu, jak również na nadrzędny cel istnienia instytucji i organizacji zajmujących się sportem w mieście. Powinna zatem składać się z dwóch elementów. Z kolei nadrzędny cel istnienia winien zostać uzupełniony o system wartości, jakimi kierować należy się przy realizacji założeń Strategii.

Dyskusje z wodzisławskimi klubami sportowymi potwierdziły, że osoby działające w sferze sportu w znacznej mierze cechują przede wszystkim pasją, zaangażowanie oraz profesjonalizm. Te wartości bez wątpienia powinny być podstawą realizacji Strategii rozwoju

sportu w Wodzisławiu Śląskim, gdyż zapewniają trwałość funkcjonowania sportu w mieście. Nadrzędnym celem istnienia klubów sportowych jest natomiast osiągnięcie sukcesów sportowych, co oznacza ciągłe dążenie do bycia lepszym. W odniesieniu do ogółu działań ujętych w Strategii oraz do roli sportu w życiu ludzi nadrzędnym celem będzie dążenie do ciągłego rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim.

Mając powyższe na uwadze, misję sportu w mieście zdefiniować można jako:

„Dążenie do ciągłego rozwoju sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim w oparciu o pasję, zaangażowanie i profesjonalizm”.

Z tak nakreślonych wizji oraz misji wynikają cele i kierunki działań, których realizacja przyczyni się do wprowadzenia oczekiwanych zmian w sferze rozwoju sportu.

3. Cel główny Strategii

Cel główny Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku został określony w następujący sposób:

„Wodzisław Śląski jest miastem, w którym sport, rekreacja i zdrowy styl życia odgrywają ważną rolę”.

4. Cele strategiczne, szczegółowe i zadania do wykonania

4.1. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój ich aktywności fizycznej

Obszar działania: rekreacja i sport powszechny

Aktywność fizyczna, zdrowie, jakość życia są ze sobą ściśle powiązane. Ludzkie ciało zostało skonstruowane do ruchu, stąd do optymalnego funkcjonowania i unikania chorób wymaga regularnej aktywności fizycznej. Sport stanowi także jeden z istotnych aspektów życia społecznego. Służy integracji mieszkańców, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu osób z grup zagrożonych marginalizacją ze względu na wiek czy niepełnosprawność, kształtuje postawy solidarności, tolerancji i współzawodnictwa opartego na zasadach fair play. Sport

i rekreacja to także coraz częstszy sposób spędzania wolnego czasu związany z doznawaniem przyjemności w poszukiwaniu nowych, atrakcyjnych form odpoczynku. Odpowiednia aktywność fizyczna jest też najbardziej skutecznym spośród znanych dotychczas sposobem opóźniania procesów starzenia się i czynnikiem zachowania zdrowia oraz, co w przypadku osób w podeszłym wieku wydaje się najważniejsze, mobilności i wydłużenia okresu aktywności funkcjonalnej w życiu codziennym. Aktywność fizyczna przynosi pozytywne skutki zarówno w wymiarze jednostkowym, jak i społecznym. Biorąc pod uwagę fakt, że rozwój współczesnej cywilizacji nie sprzyja aktywności fizycznej, a tzw. choroby cywilizacyjne są wielkim zagrożeniem dla zdrowia całych społeczności, miasto Wodzisław Śląski zamierza aktywnie wspierać wszelkie formy rekreacji oraz sportu amatorskiego. Korzyści zdrowotne i społeczne wynikające z regularnego uprawiania sportu, aktywności fizycznej są nieocenione i wpływają na tak pożądaną zdrowy styl i jakość życia. Ze względu na istotne i długoterminowe korzyści społeczne związane z aktywnością fizyczną lokalnej społeczności warto ją promować i rozwijać, włączając do jej uprawiania coraz szersze kręgi osób oraz przełamując ograniczające ją przekonania.

Chcąc rozwijać rekreację i sport powszechny, miasto Wodzisław Śląski planuje realizację kierunków działań:

- 1) Zwiększanie dostępności obiektów sportowych dla wszystkich mieszkańców poprzez budowę nowych, rozbudowę i modernizację istniejących obiektów oraz udostępnianie mieszkańcom bazy sportowej na preferencyjnych warunkach (wprowadzenie, w miarę możliwości, godzin ogólnodostępnych).
- 2) Wspieranie wszelkich form aktywnego wypoczynku poprzez udostępnianie przestrzeni publicznej, pomoc w organizacji i promocji imprez sportowo-rekreacyjnych skierowanych do mieszkańców i ukierunkowanych na popularyzację aktywności fizycznej oraz masowe uczestnictwo, imprez związanych z aktywną turystyką oraz imprez cyklicznych.
- 3) Realizacja programów i projektów zachęcających osoby starsze i niepełnosprawne do podejmowania aktywności fizycznej dostosowanej do ich potrzeb oraz ograniczeń sprawności, organizacja regularnych zajęć ruchowych i gimnastycznych, a także uwzględnianie aktywności fizycznej w działaniach klubów seniora i innych organizacji wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.
- 4) Działania służące promocji i ułatwianiu tworzenia miejsc aktywności fizycznej (siłownie zewnętrzne, miejsca zielone, place zabaw itp.), aktywnego poruszania się w ramach

transportu lokalnego (spacer, jazda na rowerze, rolkach itp., np. do pracy, szkoły, na zakupy).

- 5) Promocja aktywności fizycznej jako sposobu na rodzinne spędzanie czasu – wydarzenia sportowe i rekreacyjne dla całych rodzin, włączanie rodziców w przygotowywanie i organizację imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, udział w kampaniach promocyjnych.
- 6) Działania edukacyjno-promocyjne (np. pogadanki, prelekcje, szkolenia, warsztaty, akcje informacyjne) w zakresie zdrowego stylu życia, w tym np. znaczenia aktywności fizycznej w profilaktyce poważnych chorób, właściwego odżywiania się, promocji zdrowia, kształtowania zdrowych nawyków, czynników zagrażających zdrowiu (takich jak alkohol czy narkotyki).
- 7) Organizacja cyklicznych, masowych imprez sportowych i rekreacyjnych dla amatorów.
- 8) Organizacja przedsięwzięć sportowych o znaczeniu lokalnym (dzielnicowe, osiedlowe) we współpracy z radami dzielnic, spółdzielniami mieszkaniowymi, organizacjami pozarządowymi.
- 9) Współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w zakresie sportu masowego, w tym z klubami sportowymi.
- 10) Popularyzacja i promocja czynnego uczestnictwa w sporcie masowym.

Obszar działania: sport osób niepełnosprawnych

Sport ma duże znaczenie dla osób niepełnosprawnych. Dla wielu z nich staje się sensem życia. Sport jest częścią rehabilitacji społecznej i fizycznej, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu, daje możliwość przekraczania barier psychologicznych itd.

Miasto Wodzisław Śląski dostrzega rolę, jaką sport odgrywa w życiu osób niepełnosprawnych, czego wyrazem będą działania wspomagające mieszkańców z niepełnosprawnościami w podejmowaniu aktywności sportowej. Zaplanowane zostały:

- 1) Doradztwo przy aplikowaniu o środki finansowe do organów administracji publicznej (m.in. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Urzędu Marszałkowskiego, Ministerstwa Sportu itp.).

- 2) Wspieranie organizacyjne i finansowe imprez sportowych organizowanych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych oraz imprez integrujących środowisko sportowców niepełnosprawnych ze środowiskiem w pełni sprawnych sportowców.
- 3) Adaptacja i sukcesywne dostosowywanie obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
- 4) Przyznawanie nagród lub wyróżnień zawodnikom oraz trenerom zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w krajowym lub międzynarodowym współzawodnictwie sportowym osób niepełnosprawnych.
- 5) Wdrożenie ulg w zakresie korzystania z miejskich obiektów sportowych dla klubów zrzeszających niepełnosprawnych sportowców.

4.2. Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez promocję i rozwój sportu szkolnego

Obszar działania: sport szkolny

Kultura fizyczna dzieci i młodzieży stanowi ważny element ich rozwoju. Uprawiana od najmłodszych lat służy kształtowaniu prawidłowych nawyków, utrwalaniu i promocji zdrowego stylu życia, a także profilaktyce poważnych chorób, w tym otyłości, cukrzycy i chorób układu krążeniowego. Fundamenty sportu i kultury fizycznej budowane są w szkole podstawowej, a w przodujących krajach już w przedszkolu wdraża się dzieci do aktywności ruchowej. Im młodszy wychowanek, tym łatwiej można zaszczerpić mu nawyki, które w przyszłości wprowadzą go na boiska sportowe i pozwolą dbać o własne zdrowie i kondycję. Dzieci uczęszczające na treningi sportowe wykazują większą dyspozycyjność w szkole i w domu. Mają większe poczucie obowiązku kształconego przez systematyczne uczestnictwo w zajęciach i wymaganą dyscyplinę pracy. Potrafią lepiej gospodarować czasem. Uprawiany sport odciąga młodzież od takich współczesnych zagrożeń jak narkotyki, alkohol, nikotyna czy udział w przestępczości. Światem dziecka stają się uprawiana dyscyplina sportowa i trenujący rówieśnicy. Odbyte zajęcia, wysiłek, kolejne etapy treningu, kontakt z trenerem to główne tematy rozmów i zainteresowania zawodnika. Dziecko w wieku szkolnym jest niezwykle podatne na oddziaływania motoryczne, wychowawcze i funkcjonalne. To właśnie jest czas na kształcenie osobowości i uprawianie sportu.

Mimo pozytywnego wpływu sportu na osobowość oraz zapotrzebowania społecznego na kształcenie i wychowanie młodego człowieka, sport dzieci i młodzieży wciąż jest niedoceniany. Regularne uprawianie sportu przez młodego człowieka ma niebagatelne znaczenie i powinno być sposobem spędzania wolnego czasu. Kwestia ta winna stanowić podstawę projektowania zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży. Sport młodzieżowy uprawiany w MKS, UKS, LKS czy innych klubach sportowych (stowarzyszeniach, organizacjach pozarządowych) może spowodować, że młody zawodnik będzie bardziej zainteresowany treningami i zawodami niż odwiedzaniem ze znajomymi galerii handlowych (tak modnym ostatnio sposobem spędzania wolnego czasu) czy np. sięganiem po używki. Nie istnieje oczywiście pewność, że młody sportowiec nie zejdzie z obranej drogi. Sport to jednakże ogromna szansa na ukazanie mu innych wartości, przydatnych także po tym, kiedy określi swoją drogę życiową i opuści szeregi klubu sportowego.

Kluczowym dla rozwoju ruchowego jest tzw. młodszy wiek szkolny, zwany czasem „złotym wiekiem rozwoju ruchowego”. Należy dołożyć starań, żeby ten okres maksymalnie wykorzystać i w pełni rozwijać potencjał ruchowy dzieci. Wodzisławskie placówki oświatowe oraz kluby sportowe prowadzące szkolenie dzieci i młodzieży, powinny zadbać o promocję sportu szkolnego.

Zaplanowane zadania w zakresie rozwoju sportu szkolnego to:

- 1) Zapewnienie jak najlepszych warunków do realizacji zajęć wychowania fizycznego w szkołach poprzez m.in.: współpracę z nauczycielami wychowania fizycznego w zakresie zajęć wf. dla klas I-III nauczania początkowego (wprowadzanie specjalistów do realizacji zajęć wf. już od najmłodszych lat szkolnych, w ramach nauczania wczesnoszkolnego), organizację oddzielnych zajęć wf. dla dziewcząt i chłopców od klasy IV wzwyż, planowanie maks. dwóch lekcji wf. dla jednej klasy w ciągu dnia, a także uwzględnianie specyficznych potrzeb uczniów niepełnosprawnych.
- 2) Wspieranie edukacji rodziców w zakresie znaczenia sportu i aktywności fizycznej dla rozwoju dzieci i młodzieży, jak również profilaktyki zdrowotnej (pogadanki, szkolenia, włączanie rodziców w organizację wydarzeń sportowych), informowanie o negatywnych skutkach wystawiania nieuzasadnionych zwolnień dzieci z zajęć wf.
- 3) Działania zachęcające dzieci i młodzież do prowadzenia aktywnego trybu życia, organizacja różnorodnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym, skierowanych do dzieci i całych rodzin, promocja i organizacja wolontariatu

sportowego, konkursy wiedzy o sporcie, spotkania i lekcje ze znanymi sportowcami, promocja osiągnięć sportowych uczniów.

- 4) Wdrażanie programu obowiązkowej nauki pływania dla wszystkich uczniów klas III szkół podstawowych.
- 5) Organizacja Wodzisławskich Igrzysk Sportowych dla uczniów szkół podstawowych oraz przedszkoli w formie cyklicznej imprezy, jako święta sportu szkolnego oraz wykorzystanie Igrzysk do promowania idei olimpijskich z udziałem ludzi wodzisławskiego sportu (w tym olimpijczyków).
- 6) Promowanie rozgrywek szkolnych poprzez nadanie im należytej rangi i stosownej oprawy z udziałem społeczności szkolnej, rodziców oraz mediów.
- 7) Współpraca ze Starostwem Powiatowym w ramach wspierania Szkolnego Związku Sportowego na terenie miasta i powiatu w zakresie organizowanych przez niego zawodów, a także wspieranie udziału najlepszych wodzisławskich placówek oświatowych w półfinałach i finałach wojewódzkich oraz finałach krajowych.
- 8) Wspieranie funkcjonowania miejskiego koordynatora sportu szkolnego.
- 9) Stworzenie systemu i ujednolicenie szkolnej rywalizacji sportowej na terenie Wodzisławia Śląskiego, wprowadzenie nagród finansowych na zakup sprzętu sportowego dla najlepszych szkół biorących udział we współzawodnictwie sportowym.
- 10) Rozwój współpracy pomiędzy szkołami miejskimi, klubami sportowymi i innymi podmiotami działającymi w obszarze kultury fizycznej w zakresie optymalnego wykorzystywania szkolnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, wymiany doświadczeń oraz organizacji wspólnych imprez sportowo-rekreacyjnych służących integracji i współzawodnictwu uczniów.
- 11) Dbłość o poprawę jakości sal gimnastycznych w wodzisławskich placówkach oświatowych poprzez ich remonty i modernizacje.
- 12) Opracowanie zasad tworzenia klas sportowych w oparciu o wnioski wodzisławskich klubów sportowych osiągających znaczące wyniki sportowe, co najmniej na szczeblu wojewódzkim, służących kształceniu dzieci i młodzieży o szczególnych uzdolnieniach sportowych.
- 13) Organizacja zróżnicowanych form pozalekcyjnej aktywności sportowej uczniów, w tym również niepełnosprawnych, szkolnych kół sportowych, uczniowskich i międzyszkolnych klubów sportowych, a także zajęć ogólnorozwojowych.
- 14) Organizacja gali sportowej dla uczniów-sportowców.

4.3. Wzmacnianie zawodników i drużyn sportowych w dążeniu do sukcesu: wodzisławskie kluby sportowe odkrywca i kuźnią talentów sportowych

Obszar działania: sport wyczynowy

Sport wyczynowy jest obecnie bardzo ważną dziedziną życia społecznego, którą interesują się coraz większe rzesze ludzi praktycznie na całym świecie. Uprawianie sportu, rywalizacja, potrzeba pokonywania barier fizycznych, bicia rekordów są wrodzonymi cechami ludzkości. Sport pełni także ważne funkcje społeczne oraz gospodarcze: integruje społeczeństwo, wzbudza zainteresowanie, zapewnia rozrywkę, przyciąga media, tworzy miejsca pracy. Sport wyczynowy, poprzez zawodników i drużyny znane niejednokrotnie nawet na szczeblu międzynarodowym, jest wizytówką miasta, a także przykładem sukcesu osiąganego ciężką, wieloletnią pracą. Wybitne osiągnięcia sportowe zachęcają młodzież i dorosłych do uprawiania sportu na własny użytek. Są także narzędziem promocji miasta i regionu. Rozwiązania sprzyjające rozwojowi sportu wyczynowego w długoterminowej perspektywie będą służyć, poprzez sukcesy zawodników i drużyn, promocji Wodzisławia Śląskiego jako miasta o pozytywnym klimacie dla sportu oraz popularyzacji aktywności fizycznej wśród jego mieszkańców.

Miasto Wodzisław Śląski w ramach posiadanych możliwości finansowych powinno wyznaczyć i wspierać dyscypliny sportowe mające duże znaczenie dla jego rozwoju i promocji, a także dla rozwoju lokalnego sportu. Wspierane powinny być dyscypliny cieszące się dużym zainteresowaniem mieszkańców, takie, w których zawodnicy prezentują odpowiedni poziom sportowy.

Priorytetami dla miasta w dziedzinie sportu wyczynowego jest wspieranie rozwoju głównych marek sportowych miasta – klubów piłkarskich, piłki nożnej mężczyzn i kobiet występujących na centralnym poziomie rozgrywek, kontynuacja rozwoju sportów zimowych w ramach zawartej umowy z Polskim Związkiem Biathlonu oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży poprzez stworzenie odpowiednich warunków do uprawiania jujitsu jako najbardziej upowszechnionej dyscypliny sportów walki.

Miasto Wodzisław Śląski, poza dyscyplinami mającymi największe znaczenie dla lokalnego sportu i promocji miasta, powinno wspierać inne dyscypliny w zakresie szkolenia dzieci i młodzieży, zapewniając m.in. odpowiednią bazę i w ramach możliwości środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z pracą trenerów.

Rozwój sportu wyczynowego (kwalifikowanego) wymaga od miasta Wodzisławia Śląskiego realizacji działań:

- 1) Udzielanie klubom sportowym wsparcia finansowego z budżetu miasta z wykorzystaniem:
 - przetargów na promocję miasta poprzez sport (dyscypliny priorytetowe). Umowy powinny być podpisywane na 2-3 lata, a pieniądze na ten cel zabezpieczone w Wieloletniej Prognozie Finansowej. Przetarg na dany okres powinien być ogłaszany z minimum 6-miesięcznym wyprzedzeniem. Taka konstrukcja zapewni klubom możliwość planowania budżetu i zaciągania zobowiązań adekwatnych do możliwości finansowych;
 - tzw. "dużych dotacji", czyli dotacji celowych na realizację zadań z zakresu sportu. Wysokość dotacji na dany rok powinna zmierzać do 1% wykonanych dochodów własnych budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego w roku budżetowym poprzedzającym rok przyznania dotacji, pomniejszonych o kwotę przeznaczoną na system gospodarki odpadami;
 - tzw. "małych dotacji", czyli dotacji na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej;
 - konkursów na wspieranie zadań publicznych w zakresie programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W ramach konkursu Miasto powinno wyłaniać wykonawców minimum dwóch zadań: organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz promocja zdrowego trybu życia wśród kibiców podczas zawodów sportowych);
 - innych dotacji i możliwych form wsparcia finansowego z budżetu miasta.
- 2) Wsparcie klubów sportowych i organizacji działających w obszarze sportu w zakresie pozyskiwania sponsorów, informowania o możliwych źródłach finansowania działań oraz merytorycznego opracowywania wniosków o dofinansowanie projektów.
- 3) Promocja sukcesów osiągniętych przez zawodników i drużyny sportowe poprzez np. przekazywanie wiadomości o ich osiągnięciach w miejskich kanałach informacji (strona internetowa, portale społecznościowe, „Gazeta Wodzisławska” itp.) oraz spotkania bezpośrednie.
- 4) Przyznawanie nagród i wyróżnień zawodnikom osiągającym wysokie wyniki w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin priorytetowych i zawodników niepełnosprawnych.

- 5) Systematyczna poprawa warunków do uprawiania i rozwoju sportu wyczynowego, również sportu osób niepełnosprawnych.
- 6) Ustalenie preferencyjnych opłat za korzystanie z miejskiej bazy sportowej dla klubów sportowych działających na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, realizujących zadania publiczne miasta, z uwzględnieniem konsultacji z udziałem klubów sportowych i instytucji miejskich.
- 7) Promocja sportu jako ważnego czynnika wpływającego na wychowanie szczególnie dzieci i młodzieży (wychowanie przez sport), podkreślanie i kreowanie ról trenera i instruktora oraz popularyzacja pozytywnych postaw i zasad fair play.
- 8) Organizacja lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich oraz międzynarodowych imprez sportowych, sprzyjających współzawodnictwu na najwyższym szczeblu oraz wymianie doświadczeń między zawodnikami.
- 9) Wsparcie organizacyjne i finansowe imprez sportowych organizowanych w zakresie sportu osób niepełnosprawnych oraz imprez integrujących środowisko sportowców niepełnosprawnych ze środowiskiem w pełni sprawnych sportowców.

Miasto Wodzisław Śląski oczekuje od klubów zajmujących się szkoleniem i uczestnictwem w rywalizacji sportowej w ramach sportu wyczynowego optymalnych wyników sportowych, proporcjonalnych do wieku i umiejętności, właściwego zaangażowania oraz godnego reprezentowania miasta i lokalnej społeczności, prowadzenia szkolenia młodzieżowego, wspierania procesu wychowywania młodych sportowców w ramach wychowania przez sport, tworzenia warunków do podnoszenia kwalifikacji trenerów i instruktorów, kreowania pozytywnego wizerunku miasta i stwarzania uzdolnionym, młodym wodzisławianom możliwości rozwoju i osiągania znaczących wyników sportowych.

Cele do osiągnięcia w perspektywie kilku lat

Wszystkie działania podejmowane w ramach wspierania klubów i stowarzyszeń sportowych mają w perspektywie kilku lat przynieść wymierne korzyści (poniższe cele szczegółowe). Opis realizacji celów ważnych dla miasta będzie jednym z elementów kwestionariusza ankiety wypełnianego przez kluby i stowarzyszenia wraz z dokumentami dotacyjnymi. Te będą publikowane w corocznym Raporcie o stanie sportu.

Cele szczegółowe będą stanowiły bazę oceny merytorycznej konkursu dotacyjnego. Regulamin corocznego konkursu będzie konsultowany z Radą Sportu, która będzie miała wpływ m.in. na budowę bazy punktowej (za realizację poszczególnych celów kluby będą otrzymywały punkty).

Cele szczegółowe Strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku

- 1) Większa liczba dzieci uprawiających sport w klubach (kluby podejmują działania zachęcające dzieci do zapisywania się w ich szeregi poprzez atrakcyjną formę naborów, edukację związaną z korzyściami płynącymi z uprawiania sportu, współpracę z nauczycielami wychowania fizycznego, udział w miejskich imprezach, promocję sekcji itp.).
- 2) Utrzymywanie i zwiększanie poziomu sportowego (poziom sportowy reprezentowany przez sportowców danego klubu określony będzie m.in. poprzez liczbę powołań do kadry wojewódzkiej lub narodowej, udział zawodników w imprezach organizowanych przez polski związek sportowy w sportach indywidualnych i drużynowych, liczbę punktów zdobytą w rywalizacji dzieci i młodzieży, publikowaną w Systemie Sportu Młodzieżowego).
- 3) Większa liczba kibiców na imprezach sportowych (kluby podejmują działania mające na celu zwiększenie frekwencji podczas imprez sportowych, wprowadzają m.in. programy lojalnościowe, planują i realizują akcje promocyjne itp.).
- 4) Większa rozpoznawalność klubów i stowarzyszeń sportowych (kluby budują swoją markę, uczestnicząc w akcjach i imprezach miejskich, promując swoje działania, pozyskując patronów medialnych, dbając o aktywność w mediach społecznościowych).
- 5) Udział klubów w rozgrywkach zespołowych na szczeblu centralnym (kluby dążą do udziału w rozgrywkach centralnych organizowanych przez polskie związki sportowe).
- 6) Udział sportowców w imprezach mistrzowskich krajowych i międzynarodowych (przedstawiciele klubów biorą udział w mistrzostwach Polski, Europy, świata).
- 7) Spójne programy naborowe (kluby organizują wspólne akcje polegające na prezentacji ich działalności, organizują targi sportu, współpracują ze szkołami, jednostkami miejskimi itp.).
- 8) Budowanie mody na sport (kluby czynnie uczestniczą w życiu miasta, biorą udział w organizowanych imprezach miejskich, podejmują działania promujące aktywne spędzanie czasu wolnego, organizują dni otwarte klubu itp.).

- 9) Dyscypliny o dużym znaczeniu dla miasta, podtrzymywanie tradycji sportowych (kluby wykorzystują dostępną bazę sportową, osiągają znaczące wyniki na arenach krajowych i międzynarodowych, budują swoją tożsamość w oparciu o ciągłość działalności).
- 10) Mecenas sportu przyjaciółmi klubów (kluby pozyskują sponsorów, partnerów, zwiększają swój procentowy udział w utrzymaniu klubu poprzez składki klubowe itp.).

Poprzez realizację celów szczegółowych miasto Wodzisław Śląski chce w perspektywie kilku lat posiadać przedstawiciela gier zespołowych w rozgrywkach centralnych, a także klub, który będzie realizował „ścieżkę olimpijską”. Miasto zakłada, że osiągnie to we współpracy z klubami, które od lat działają na jego terenie, wykorzystują miejską bazę. Nie wyklucza jednocześnie podmiotów, które dopiero budują swoją markę.

4.4. Zwiększenie dostępności bazy sportowo-rekreacyjnej zarówno dla sportu wyczynowego, jak i masowego

Obszar działania: infrastruktura sportowo-rekreacyjna

Kolejny z najważniejszych elementów rozwoju sportu i aktywności fizycznej mieszkańców to baza sportowo-rekreacyjna. Szczególnie ważna jest liczba obiektów, ich lokalizacja, stan techniczny i wyposażenie, zróżnicowanie i dostosowanie do potrzeb lokalnej społeczności oraz klubów i innych organizacji sportowych. Czynniki te wpływają na dostępność infrastruktury, która przyczynia się do rozwoju sportu masowego (rekreacji), sportu wyczynowego (w tym sportu osób niepełnosprawnych) oraz sportu dzieci i młodzieży. W związku z tym działania powinny służyć ustawicznemu rozwijaniu infrastruktury sportowej, traktowanemu jako budowa nowych obiektów, remonty i modernizacje już istniejących, a także ich wyposażanie i doposażanie w specjalistyczny sprzęt sportowy.

Zadania do realizacji w zakresie rozbudowy i modernizacji infrastruktury sportowej miasta Wodzisławia Śląskiego, winny w pierwszej kolejności być ukierunkowane na dyscypliny priorytetowe tj.:

- Modernizacja stadionu miejskiego zgodnie z przyjętą koncepcją jako obiektu wielofunkcyjnego – realizacja zadania do 2026 roku;

- Budowa pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej o nawierzchni sztucznej wraz z zapleczem socjalnym i oświetleniem – realizacja zadania w latach 2023-2024;
- Rozbudowa Centrum Biathlonowego – rozbudowa tras biathlonowych m.in. poprzez połączenie ścieżką asfaltową strzelnicy sportowej z aktualną siecią ścieżek w Rodzinnym Parku Rozrywki Trzy Wzgórza, wraz z budową studni głębinowej służącej m.in. do zaśnieżania w sezonie zimowym. – realizacja zadania do końca 2023 roku;
- Budowa sali do sportów walki, spełniającej warunki do całorocznego uprawiania i rozwoju dyscypliny jujitsu. – realizacja zadania do 2024

Ponadto niezależnie od w/w zadań ukierunkowanych na dyscypliny priorytetowe, winny być realizowane zadania z zakresu rozbudowy i modernizacji infrastruktury sportowej miasta Wodzisławia Śląskiego w następującym zakresie:

- 1) Remonty i modernizacja istniejącej miejskiej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: zagospodarowanie terenu Ośrodka Rekreacyjnego „Balaton”,
 - modernizacja dzielnicowych boisk piłkarskich związana z zabezpieczeniem obiektów w wodę (system pozyskiwania wody deszczowej, studnie głębinowe itp.) oraz zraszacze automatyczne,
 - remonty główne i bieżące na zapleczach sportowych boisk dzielnicowych i treningowych,
 - modernizacja niektórych obiektów szkolnych z dostosowaniem do sportów walki (zaplecze sportowe dla boksu oraz karate i innych dyscyplin wschodnich sztuk walki).
- 2) Budowa nowej infrastruktury sportowej:
 - wielofunkcyjna miejska hala sportowa z zapleczem sportowym i komercyjnym, z uwzględnieniem dyscyplin priorytetowych,
 - letni basen odkryty,
 - kompleks boisk do siatkówki plażowej,
 - boiska do koszykówki ulicznej (3x3)
- 3) Wykorzystanie terenów w ogólnodostępnej przestrzeni publicznej z przeznaczeniem na instalację urządzeń służących „spontanicznej” aktywności fizycznej – przestrzeń dostępna dla osób w różnym wieku i o zróżnicowanej sprawności organizmu:
 - ogólnodostępne siłownie zewnętrzne,
 - nowe miejsca street workout parków,

- wodny plac zabaw,
 - stoły do tenisa stołowego, gier planszowych itp.
- 4) Tworzenie jednolitego systemu tras i ścieżek rowerowych oraz ciągów pieszych łączących główne i ważne miejsca na terenie miasta, jak również miejsca rekreacji (budowa nowej ścieżki pieszo-rowerowej łączącej dzielnicę Wilchwy oraz Krytą Pływalnię „Manta” z centrum miasta i innymi miejscami rekreacji i sportu).
 - 5) Rozwój przyszkolnej infrastruktury sportowej poprzez budowę nowych obiektów, modernizację istniejących i zapewnienie wyposażenia gwarantującego wysoką jakość nauczania oraz organizacji zajęć wychowania fizycznego.
 - 6) Podniesienie standardu zarządzania oświatową bazą sportową w zakresie wykorzystania szkolnych obiektów sportowo-rekreacyjnych na potrzeby społeczności lokalnej – opracowanie wykazu szkół z określeniem terminów, w których przyszkolna baza sportowa jest niewykorzystywana.
 - 7) Opracowanie systemu udostępniania miejskiej bazy sportowej klubom i innym podmiotom realizującym zadania z zakresu kultury fizycznej.
 - 8) Stałe dostosowywanie istniejących obiektów sportowych oraz ich wyposażenia do aktualnych wymogów poszczególnych dyscyplin.
 - 9) Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych w dostępie osób o ograniczonej sprawności (np. starszych, niepełnosprawnych) do obiektów sportowo-rekreacyjnych oraz udziału w wydarzeniach sportowo-rekreacyjnych.
 - 10) Wzmocnienie finansowe MOSiR „CENTRUM” oraz klubów sportowych w zakresie zarządu sprawowanego nad miejskimi obiektami sportowymi.

Wydaje się, że w zakresie budowy, rozbudowy i remontów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej właściwe będzie opracowanie planu inwestycyjnego w dziedzinie sportu i rekreacji, zawierającego kierunki rozwoju bazy sportowej z uwzględnieniem w pierwszej kolejności dyscyplin ważnych dla miasta oraz źródeł finansowania inwestycji.

4.5. Tworzenie pozytywnego wizerunku miasta Wodzisławia Śląskiego przez sport, sport w Wodzisławiu Śląskim marką miasta

Obszar działania: promocja Wodzisławia Śląskiego przez sport

Sport dzięki swej medialności i popularności stał się jedną z najskuteczniejszych form promocji, z której coraz częściej korzysta wiele podmiotów, państw, regionów, samorządów lokalnych, jak również komercyjnych przedsiębiorstw. Doniosłe wydarzenia sportowe, prężna działalność klubów i stowarzyszeń na danym terenie oraz obecność uznanych zawodników w życiu danej społeczności są czynnikami wpływającymi na pozytywny wizerunek miasta i regionu, które mogą być wykorzystywane w celach promocyjnych i jako takie mają prawo wpływać na szanse rozwoju miasta i regionu. Po sport traktowany jako nośnik informacji i promocji sięgają także organizacje międzynarodowe (np. UNICEF), miasta i regiony czy kraje (np. Polska jako gospodarz dwóch dużych imprez sportowych: Mistrzostw Świata w Piłce Siatkowej Mężczyzn 2014 i Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012). Na poziomie funkcjonowania gminy promocja traktowana jest najczęściej jako narzędzie oddziaływania na lokalną społeczność w celu realizacji określonych zadań, rozwoju, wzrostu dobrobytu społecznego. Promocja poprzez sport ma na celu przede wszystkim ukształtowanie i utrwalenie pozytywnego wizerunku gminy jako podmiotu kreatywnego, aktywnego, otwartego na potrzeby społeczne, dbającego o zdrowie oraz korzystne warunki życia mieszkańców¹⁵.

Wokół sportu narodziła się specyficzna dziedzina działalności gospodarczej, która zaspakaja potrzeby sportowców wyczynowych, amatorów, jak również widzów. Na bazie sportu wyrosły wielkie korporacje o zasięgu światowym. Również w Wodzisławiu Śląskim i jego okolicach zaczęła rozwijać się działalność gospodarcza, związana ze sportem. Miasto zamierza wspierać tego typu działalność, jak i angażować się w realizację wspólnych przedsięwzięć.

Coraz częstszym sposobem promowania gmin, miast, regionów jest wykorzystanie wizerunku sportowców osiągających wysokie wyniki sportowe. Można znaleźć wiele przykładów takiego działania (Adam Małysz – Wisła, Kamil Stoch – Zakopane, Wojciech Fibak – Poznań, Renata Mauer-Róžańska – Wrocław itp.). W przypadku Wodzisławia Śląskiego twarzą promującą miasto może stać się Tomasz Sikora (biathlon).

¹⁵ *Finansowanie sportu ze środków publicznych*, A. Babczuk, A. Talik (red.), Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2014.

Promocja miasta wiąże się z wykorzystaniem różnych narzędzi. Jednym z nich może być stworzenie miejskiego portalu informacyjnego dotyczącego sportu i rekreacji (np. „Wodzisławski Sport”), który służyłby do:

- informowania społeczności o najważniejszych wydarzeniach sportowych, organizowanych na terenie miasta przez różne podmioty: sektor pozarządowy, jednostki organizacyjne miasta, przedsiębiorców itp.,
- prezentowania sylwetek najlepszych wodzisławskich sportowców,
- zamieszczania informacji o działalności prowadzonej przez wodzisławskie kluby sportowe, w tym o osiągniętych sukcesach sportowych,
- prowadzenia aktualnego wykazu podmiotów i organizacji działających w zakresie sportu i rekreacji na terenie miasta.

Świetnym przykładem aktywności sportowej, a zarazem narzędzia promocji są wydarzenia – imprezy, zawody, turnieje, podczas których mamy do czynienia z rywalizacją sportowców, udziałem osób ich dopingujących, tworzących grupy kibiców, a także obecnością różnego typu mediów. Impreza sportowa to dobra promocja i reklama organizatorów, sponsorów i innych podmiotów, których celem jest zaistnienie w świadomości uczestników. Wszyscy wiemy, że duże wydarzenia sportowe budują właściwy wizerunek każdego miasta. Wiele miast inwestuje w budowę obiektów sportowych, które mogą być areną wielkich międzynarodowych zawodów z mistrzostwami świata czy Europy włącznie w najbardziej popularnych dyscyplinach sportowych. Możliwość promocji miasta poprzez sport uzależniona jest wprost od posiadanej bazy sportowej i jej jakości oraz od aktywności klubów sportowych lub firm związanych ze sportem. Promocja miasta ma charakter zewnętrzny (publikacje w mediach ogólnopolskich, sprawozdania i relacje telewizyjne) oraz wewnętrzny (budowanie wizerunku aktywnego miasta, możliwość udziału mieszkańców w dużych wydarzeniach sportowych, czyli podnoszenie jakości życia w danym miejscu). W Wodzisławiu Śląskim organizowanych jest wiele zawodów i imprez sportowych rangi krajowej i międzynarodowej. Miasto powinno w dalszym ciągu wspierać organizatorów takich wydarzeń, biorąc pod uwagę zasięg medialny przedsięwzięcia, rangę dyscypliny sportowej, zainteresowanie publiczności (liczba widzów), współfinansowanie z innych źródeł.

W celu tworzenia pozytywnego wizerunku przez sport miasto Wodzisław Śląski powinno realizować zadania:

- 1) Organizacja wydarzeń sportowych o charakterze lokalnym i ponadlokalnym, istotnych dla promocji sportu i miasta Wodzisławia Śląskiego.
- 2) Tworzenie marki (dyscyplina sportu, wydarzenie sportowe) kojarzonej z Wodzisławiem Śląskim.
- 3) Promocja sportu w mieście, w tym promocja wydarzeń sportowych, sukcesów sportowych, oferty klubów i stowarzyszeń sportowych w ramach budowy pozytywnego przekazu.
- 4) Zapewnienie środków na realizację programu dotacyjnego dla organizacji pozarządowych w zakresie promocji Wodzisławia Śląskiego poprzez sport, w ramach komórki organizacyjnej Urzędu Miasta odpowiedzialnej za promocję miasta.
- 5) Prowadzenie tematycznego portalu internetowego (np. „Wodzisławski Sport”) zawierającego aktualne informacje w zakresie osiągnięć zawodników i klubów sportowych, kalendarza imprez i wydarzeń sportowych, krótkie sprawozdania z przedsięwzięć sportowych, wykaz organizacji sportowych oraz bazy sportowej.
- 6) Ustalenie logotypu i hasła promującego miasto przez sport.
- 7) Wspieranie działań mających na celu pozyskanie sponsorów prywatnych dla klubów, dyscyplin i wydarzeń sportowych w mieście.
- 8) Promocja aktywności fizycznej oraz wspieranie działań przyczyniających się do wzrostu aktywności fizycznej oraz zdrowego trybu życia mieszkańców miasta.
- 9) Prowadzenie działań public relations, koordynacja oraz prowadzenie konsultacji społecznych w odniesieniu do istotnych dla rozwoju sportu przedsięwzięć, np. związanych z rozbudową infrastruktury sportowej (opiniowanie działań przez mieszkańców oraz środowisko sportowe).
- 10) Tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości w sektorze szeroko pojętej kultury fizycznej.

Obszar działania: działalność gospodarcza w sferze kultury fizycznej

Kultura fizyczna, w tym sport, staje się coraz ważniejszą dziedziną działalności gospodarczej. Zapotrzebowanie na usługi sportowe ciągle rośnie, coraz więcej osób, bez względu na płeć i wiek, chce uprawiać sport nie tylko wyczynowo, ale także dla własnego zdrowia, poprawy kondycji fizycznej, samopoczucia i przyjemności. Rosnące zapotrzebowanie na usługi sportowo-rekreacyjne powoduje zwiększenie aktywności w ramach działalności gospodarczej w tym zakresie. Powstają siłownie, kluby fitness, szkoły pływackie, tenisa

ziemnego, żeglarstwa, akademie biegania itd. Pojawiają się firmy świadczące usługi w zakresie organizacji obozów i zgrupowań treningowych, producenci sprzętu i ubiorów sportowych, podmioty organizujące imprezy rekreacyjno-sportowe, agencje menadżerskie i reklamowe, serwisy rowerowe, narciarskie, gabinety fizjoterapii i medycyny sportowej. W wielu przypadkach przedsiębiorcy zastępują lub uzupełniają działalność klubów sportowych i innych instytucji (w tym samorządowych) w zakresie usług sportowych.

Sport ma także wpływ na rozwój szeregu innych dziedzin przedsiębiorczości, np. turystyki (hotelarstwo i gastronomia – organizacja dużych imprez sportowych), budownictwa (budowa, remonty, modernizacja bazy sportowej), reklamy (promocja wydarzeń sportowych, produkcja gadżetów reklamowych itp.). Sport stwarza też możliwość wypromowania swojej marki poprzez wspieranie rodzimych klubów i sportowców. Jest obszarem, w który lokalny biznes angażuje się społecznie.

Działalność przedsiębiorców powiązanych ze sportem generuje nowe miejsca pracy, dochody w postaci podatków lub opłat dzierżawy, oferuje atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego (także w gronie rodzinnym), daje efekt w postaci inwestycji w infrastrukturę sportową. Dzięki przedsiębiorcom związanym ze sportem poprawia się jakość życia mieszkańców oraz atrakcyjność miasta dla osób je odwiedzających. Dobrą praktyką jest wspólna realizacja przedsięwzięć (np. w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego lub innego), oparta na podziale zadań i ryzyk pomiędzy podmiotem publicznym (samorządem) i partnerem prywatnym.

Zadania do realizacji w obszarze wspierania działalności komercyjnej w zakresie sportu to:

- 1) Monitorowanie rozwoju sektora przedsiębiorczości sportowej i stwarzanie warunków do jego rozwoju.
- 2) Poszukiwanie partnerów do realizacji przedsięwzięć w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.
- 3) Udostępnianie przedsiębiorcom miejskiej infrastruktury sportowej na potrzeby organizacji imprez/wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym.
- 4) Współpraca w realizacji niektórych przedsięwzięć z zakresu sportu i rekreacji (imprez i wydarzeń), np. dzień fitnessu.
- 5) Stworzenie warunków lokalowych do uruchomienia w mieście przychodni sportowo-lekarskiej.

- 6) Stosowanie polityki zachęcania przedsiębiorców do wspierania wodzisławskiego sportu.

V. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie Strategii rozwoju sportu jest procesem, który ma na celu analizę stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z rzeczywistością oraz ewentualne modyfikacje dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładane cele w przyszłości.

Monitoring wdrażania Strategii to także stały i ciągły proces obserwacji ilościowych i jakościowych postępów będących pokłosiem konkretnych przedsięwzięć. Proces ten powinien dostarczać informacji na temat realizacji przyjętych celów i działań strategicznych oraz umożliwić ocenę efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych, jak i społecznych).

System monitoringu jest zazwyczaj oparty na zestawie wskaźników zdefiniowanych dla celu głównego strategii (misji), priorytetów oraz zadań operacyjnych. Wskaźniki monitoringu i ewaluacji to najczęściej mierniki wyznaczonego celu, zmobilizowanych zasobów, osiągniętego efektu; mierniki jakościowe. Do szczegółowych etapów monitoringu strategii należy zaliczyć: zbieranie danych i informacji, uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja, przygotowywanie raportów, ocena porównawcza osiągniętych wyników i założeń, określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów Strategii, ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami, poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji, planowanie korekty.

Ewaluacja dotyczy realizacji strategii oraz jej wpływu na wybrane dziedziny życia społecznego i gospodarczego. Powinna także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu strategia rozwiązuje wskazane w niej problemy (ujęte w szczególności w słabych stronach w ramach analizy SWOT). Ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów strategii, przy czym kryteriami oceny są: wskaźniki realizacji celów strategii, rozwiązywanie problemów, realizacja wizji rozwoju sportu.

Opisany stan wodzisławskiego sportu jest punktem wyjścia do monitorowania zmian. Wyniki monitoringu będą przedstawiane w opracowywanym co roku Raporcie o stanie sportu w Wodzisławiu Śląskim, stanowiącym element Raportu o stanie miasta. Raport za dany rok będzie sporządzany do końca kwietnia roku kolejnego. Podstawę opracowania Raportu stanowić będzie analiza stanu poszczególnych segmentów sportu, przedstawionych w Strategii. Ta powinna obejmować dane z minimum ostatnich trzech lat i być dokonywana według schematu: stan obecny – zmiana w porównaniu z rokiem poprzednim – wnioski do realizacji w kolejnym roku.

Aktualizacja obowiązującej Strategii powinna zostać przeprowadzona w Wodzisławiu Śląskim w przypadku zasadniczej zmiany uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych wpływających na rozwój sportu i rekreacji w mieście. Sugeruje się, aby ocena zasadności aktualizacji Strategii dokonywana była minimum co trzy lata. Ocena skuteczności wdrożenia Strategii wymaga przyjęcia wskaźników ewaluacji i monitoringu wykonania Strategii określonych poniżej. Należy jednak zaznaczyć, że wachlarz wskaźników ma charakter otwarty. Jeżeli w procesie monitoringu zostanie zauważona potrzeba zmiany jego zakresu, możliwe jest wprowadzenie korekty i uzupełnień bez konieczności aktualizacji dokumentu, o ile będą one służyły lepszemu rozpoznaniu efektów wdrażania Strategii.

Tab. 15. Cele strategiczne, forma realizacji, wskaźniki

Cele strategiczne	Forma realizacji – ocena	Wskaźniki
Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rozwój ich aktywności fizycznej	1. Akcje i programy promujące sport powszechny Wodzisławia Śląskiego, np. Akademia Sportu i Rekreacji. 2. Imprezy sportowo-rekreacyjne o charakterze powszechnym. 3. Zorganizowane działania w ramach amatorskiej aktywności sportowej, np. ligi amatorskie.	1. Liczba inicjatyw edukacyjno-promocyjnych w zakresie zdrowego stylu życia, liczba uczestników. 2. Liczba zorganizowanych otwartych imprez sportowo-rekreacyjnych oraz liczba startujących. 3. Liczba działań w ramach aktywności amatorskiej, np. ligi

	4. Wspieranie aktywności fizycznej osób starszych. 5. Wspieranie aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych. 6. Wsparcie finansowe sportu powszechnego (rekreacji) w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	amatorskie, liczba startujących zawodników. 4. Liczba inicjatyw na rzecz aktywności fizycznej osób starszych, liczba biorących udział. 5. Liczba inicjatyw na rzecz aktywności fizycznej osób niepełnosprawnych, liczba biorących udział. 6. Wysokość środków finansowych przeznaczonych z budżetu miasta na rekreację i sport amatorski.
Zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży poprzez promocję i rozwój sportu szkolnego	1. Wyniki rywalizacji szkół w ramach Igrzysk Dzieci i Młodzieży Śląskiego Szkolnego Związku Sportowego. 2. Baza sportowa w zarządzie wodzisławskich placówek oświatowych. 3. Funkcjonowanie klas sportowych.	1. Miejsca zajęte przez wodzisławskie szkoły w Igrzyskach Dzieci i Młodzieży Śląskiego Szkolnego Związku Sportowego na szczeblu powiatu i województwa. 2. Liczba i jakość sportowej bazy oświatowej w poszczególnych latach. 3. Liczba klas sportowych w szkołach miejskich, liczba uczniów uczęszczających do klas sportowych.

	4. Wykorzystanie bazy sportowej wodzisławskich placówek oświatowych. 5. Organizacja imprez sportowych przez szkoły. 6. Organizacja sportowych zajęć pozalekcyjnych na terenie szkoły. 7. Finansowanie sportu szkolnego. 8. Funkcjonowanie Szkolnego Związku Sportowego w Wodzisławiu Śląskim.	4. Liczba użyczeń/wynajmów szkolnej bazy sportowej. 5. Liczba imprez sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez szkoły, liczba uczniów. 6. Liczba sportowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów, liczba uczestników. 7. Poziom finansowania sportu szkolnego. 8. Działania zrealizowane w ramach Śląskiego Szkolnego Związku Sportowego na terenie Wodzisławia Śląskiego.
Wzmacnianie zawodników i drużyn sportowych w dążeniu do sukcesu: wodzisławskie kluby sportowe odkrywczą i kuźnią talentów sportowych	1. Wyniki osiągnięte przez wodzisławskich sportowców. 2. Liczba organizacji sportowych na terenie Wodzisławia Śląskiego. 3. Finansowanie sportu z uwzględnieniem wydatków	1. Miejsca zajęte przez wodzisławskich sportowców w MW, MMW, MP, PP, ME, PŚ, MŚ, IO. 2. Liczba funkcjonujących organizacji w obszarze sportu (klubów sportowych, UKS itp.). 3. Wysokość środków finansowych z budżetu miasta oraz pozabudżetowych.

	z budżetu miasta oraz środków zewnętrznych. 4. Wspieranie kultury fizycznej w oparciu o Ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Ustawę o sporcie. 5. Organizacja ponadregionalnych imprez sportowych. 6. Zasady przyznawania nagród i wyróżnień za wysokie wyniki sportowe. 7. Pozyskiwanie środków pozabudżetowych na działalność sportową.	4. Wysokość i struktura wsparcia finansowego. 5. Liczba imprez ponadregionalnych i ich wartość sportowa oraz promocyjna. 6. Wartość wypłaconych zawodnikom nagród i wyróżnień, liczba zawodników, którym przyznano nagrody lub wyróżnienia. 7. Liczba aplikacji i pozyskanych środków z różnych programów pozabudżetowych oraz innych źródeł finansowania sportu.
Zwiększenie dostępności bazy sportowo-rekreacyjnej zarówno dla sportu wyczynowego, jak i masowego	1. Budowa, modernizacja i remont miejskiej infrastruktury sportowej. 2. Budowa, modernizacja i remont oświatowej bazy sportowej.	1. Liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyposażonych i doposażonych obiektów sportowo-rekreacyjnych. 2. Liczba wybudowanych, zmodernizowanych i doposażonych obiektów

	3. Dostępność miejskiej infrastruktury sportowej na potrzeby rekreacji i sportu amatorskiego. 4. Infrastruktura sportowa w zarządzie placówek oświatowych. 5. Przystosowanie obiektów sportowych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	przyszkolnej infrastruktury sportowej. 3. Liczba obiektów i urządzeń sportowych i rekreacyjnych do dyspozycji sportu powszechnego. 4. Liczba obiektów sportowych przy placówkach oświatowych, udostępnianych dla sportu i rekreacji. 5. Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.
Tworzenie pozytywnego wizerunku miasta Wodzisławia Śląskiego przez sport, sport w Wodzisławiu Śląskim marką miasta	1. Promocja Wodzisławia Śląskiego poprzez sport. 2. Ponadregionalne imprezy sportowe i ich wartość medialna. 3. Wodzisławski informator sportowo-rekreacyjny. 4. Wodzisławskie firmy działające w obszarze sportu.	1. Ocena potencjału marketingowego wodzisławskiego sportu, w tym klubów sportowych. 2. Liczba imprez sportowych ponadregionalnych i ich wartość marketingowa. 3. Liczba podmiotów współpracujących z informatorem, liczba imprez sportowych. 4. Liczba podmiotów gospodarczych działających

	5. Wspólne przedsięwzięcia sportowe i rekreacyjne podjęte przez miasto i podmiot komercyjny.	w obszarze sportu i rekreacji, rodzaj prowadzonej działalności. 5. Liczba i jakość przedsięwzięć sportowych i rekreacyjnych podjętych w partnerstwie publiczno-prywatnym.
--	--	--

Raporty z monitoringu powinny zawierać w szczególności:

- opis uwarunkowań i przebieg procesu monitorowania Strategii,
- ocenę wpływu uwarunkowań zewnętrznych, np. zmian prawa, procesów ekonomicznych czy zjawisk społeczno-kulturowych, na aktualność założeń Strategii;
- prezentację obszarów i celów Strategii, zrealizowanych wskaźników wdrażania, a także opis zrealizowanych działań pod względem jakościowym i ilościowym,
- wnioski i rekomendacje.

Odpowiedzialnym za realizację strategii rozwoju sportu w Wodzisławiu jest Prezydent Miasta. Monitoringiem wdrażania strategii zajmuje się Rada Sportu, która co pół roku przedstawia raport Komisji Sportu i Rekreacji. Komisja przyjmuje raport lub składa własne uwagi, które są przekazywane Prezydentowi Miasta.

VI. Podsumowanie

Warunkiem podstawowym i niezbędnym do prawidłowego rozwoju wodzisławskiego sportu jest właściwe, kształtowane na odpowiednim poziomie finansowanie z budżetu miasta. Ważne w procesie finansowania sportu jest doskonalenie procesu starania się o środki zewnętrzne, np. z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, budżetu województwa śląskiego itp. Istotną kwestią jest również zmiana podejścia do sportu traktowanego obecnie jako obszar łatwego oszczędzania wydatków samorządowych. Instrumenty wydatkowania środków z budżetu miasta Wodzisławia Śląskiego na realizację zadań wskazanych w Strategii to:

- system dotacji dla organizacji pozarządowych, zwłaszcza klubów sportowych ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin ważnych dla miasta,
- wspieranie organizacji, programów, przedsięwzięć i wydarzeń sportowych,
- realizacja zadań w trybie zamówień publicznych,
- system nagród i wyróżnień sportowych,
- udzielanie honorowego patronatu prezydenta miasta Wodzisławia Śląskiego wydarzeniom sportowym,
- finansowanie działalności jednostek organizacyjnych miasta Wodzisławia Śląskiego, realizujących zadania w zakresie sportu.

W 2028 roku, w momencie zakończenia realizacji założeń i celów Strategii, Wodzisław Śląski powinien być miastem:

- przyjaznym dla rozwoju sportu i rekreacji,
- o dostosowanej do potrzeb infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- w którym szansę na rozwój mają sportowo utalentowani wodzisławianie, a jego wizytówką mogą być sportowcy osiągający znaczące sukcesy w rywalizacji ogólnopolskiej i międzynarodowej,
- sprzyjającym sportowi powszechnemu (rekreacji), takim, w którym mieszkańcy dla własnego zdrowia i dobrego samopoczucia aktywnie biorą udział w różnych formach życia sportowego.

Wodzisławski sport powinien rozwijać się w trzech sferach: sportu powszechnego (masowego – rekreacji), szkolenia dzieci i młodzieży (sport szkolny) oraz sportu wyczynowego (kwalifikowanego).

Ocena rozwoju poszczególnych dyscyplin sportowych, a co za tym idzie decyzja dotycząca ich wspierania, powinny być poprzedzone analizą wyników, potencjału przyszłościowego i zainteresowania, jakim się cieszy dana dyscyplina wśród mieszkańców. Ważnym czynnikiem powinna być też wartość promocyjna dyscypliny wspieranej przez miasto.

Mając na uwadze, że tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu, stanowi zadanie własne samorządu, miasto Wodzisław Śląski w 2028 roku powinno wspierać wodzisławski sport poprzez dotacje celowe, utrzymanie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, organizację imprez i wydarzeń sportowo-rekreacyjnych, udostępnianie klubom obiektów sportowych w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

Miasto Wodzisław Śląski w 2028 roku w zdecydowanie większym wymiarze powinno wspierać i promować sport masowy i szeroko pojętą rekreację. Obecnie priorytetem w tym zakresie powinno stać się stworzenie warunków, w których każdy chętny wodzisławianin miałby możliwość wzięcia udziału w zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie miasta przez poszczególne, chętne podmioty. Celem podjętych działań winna być poprawa kondycji fizycznej mieszkańców oraz zwiększenie zainteresowania wśród wodzisławian aktywnością fizyczną. Aby sport powszechny i rekreacja się rozwijały, miasto powinno zadbać o odpowiednią infrastrukturę – rozwijać istniejącą, jak również rozważać budowę nowej w miarę możliwości finansowych. Należy także zatroszczyć się o to, by istniejąca baza była bardziej dostępna dla wodzisławian. Powinna również wzrosnąć ranga imprez amatorskich organizowanych na terenie Wodzisławia Śląskiego. Miasto winno ponadto w sposób systematyczny monitorować rozwój sportu szkolnego i młodzieżowego.

Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku zakłada coroczne sporządzanie Raportu o stanie sportu. Na jego podstawie można będzie dokonywać zmian w bieżącej polityce miasta w dziedzinie sportu oraz korekt zadań przeznaczonych do realizacji.

Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku została opracowana pod kierunkiem Rady Sportu miasta Wodzisławia Śląskiego, w oparciu o szerokie konsultacje społeczne z osobami, które na co dzień zajmują się sportem (wykaz w załączniku nr 1). Specjaliści pracujący w zespołach tematycznych, realizowali swoje zadania z właściwym zaangażowaniem i wolą przygotowania dokumentu realnie odpowiadającego potrzebom wodzisławskiego sportu. Na podkreślenie zasługuje także znacząca chęć współpracy poszczególnych biur i wydziałów Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego: Wydziału Edukacji, Biura Spraw Społecznych, jak i koordynatora sportu szkolnego, dzięki którym zebrano dane niezbędne do sporządzenia diagnozy stanu wodzisławskiego sportu w 2020 roku. Liderem projektu był Bogdan Bojko (przewodniczący Rady Sportu), którego w sposób znaczący wspierali członkowie zespołu: Edyta Zająć, Magdalena Czerniawska, Roman Szamatowicz, Dariusz Firut, Sławomir Kubica. Prace nad Strategią nadzorowała Izabela Kalinowska – I zastępca prezydenta miasta Wodzisławia Śląskiego.

Na zakończenie warto przytoczyć słowa Pierre'a de Coubertina: „**Sport jest częścią dziedzictwa każdego człowieka i nic nigdy go nie zastąpi**”. Nie stać nas więc na marnowanie potencjału sportowego naszego miasta i regionu, lecz należy szukać takich rozwiązań i podejmować takie działania, aby zapewnić rozwój tej ważnej sfery ludzkiego życia.

VII. Załączniki

1. Wykaz osób pracujących nad Strategią rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim do 2028 roku

- Izabela Kalinowska – I zastępca prezydenta miasta Wodzisławia Śląskiego.

Rada Sportu miasta Wodzisławia Śląskiego:

- Bogdan Bojko – przewodniczący,
- Roman Szamatowicz – zastępca przewodniczącego,
- Edyta Zając – sekretarz,
- Mariusz Blazy,
- Jacek Dojka,
- Dariusz Firut,
- Patryk Gruszka,
- Adrian Jędryka,
- Jerzy Karp,
- Zbigniew Kobyliński,
- Sławomir Kuchciński,
- Marek Malik,
- Ireneusz Skupień.

Zaproszeni do współpracy specjaliści:

- Sławomir Kubica,
- Magdalena Czerniawska-Sowa,
- Krzysztof Skorupa.

2. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla klubów sportowych – opis bieżącej i przyszłej działalności

(wzór)

Niniejszy kwestionariusz stanowi jedną z podstawowych informacji, niezbędnych do opracowania Strategii rozwoju sportu Wodzisławia Śląskiego. Dane zebrane od wszystkich wodzisławskich klubów pozwolą na określenie stanu wodzisławskiego sportu i jego potrzeb. Między innymi dane zawarte w kwestionariuszu pomogą rozstrzygnąć, które kluby i stowarzyszenia powinny być finansowane na podstawie Ustawy o sporcie, a które na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prosimy o rzetelne wypełnienie kwestionariusza i przekazanie go do siedziby MOSiR „CENTRUM” Wodzisław Śląski, ul. Bogumińska 8 do 6 grudnia 2019 roku na adres: bogdanb62@interia.pl lub listownie na adres: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „CENTRUM”, ul. Bogumińska 8, 44-300 Wodzisław Śląski.

Z góry dziękuję za zrozumienie, poświęcony czas i pomoc w przeprowadzeniu badania.
Tel. kontaktowy: Bogdan Bojko – 501605455.

1. Dane stowarzyszenia, pełna nazwa, adres siedziby, strona internetowa, adres mailowy, telefon kontaktowy

2. Zarząd i funkcje w klubie

3. Nazwa związku sportowego, którego klub jest członkiem, strona internetowa związku

4. Obecny poziom sportowy (liga seniorska, młodzieżowa, rankingi związków sportowych, liczba licencji zawodniczych w ostatnim lub bieżącym sezonie, liczba punktów ministerialnych)

5. Kadra szkoleniowa (imię nazwisko, wykształcenie i kwalifikacje trenerskie, instruktorskie)

6. Opis działalności sportowej (system szkolenia, klasy sportowe, metodyka naboru, najważniejsze osiągnięcia w okresie ostatnich trzech sezonów)

7. Finansowanie działalności (wielkość budżetu rocznego, jaki procent w budżecie stanowi dotacja, inne źródła pozyskiwania środków na działalność)

8. Plany rozwojowe (jak ma wyglądać działalność klubu/stowarzyszenia w okresie najbliższych trzech lat – poziom sportowy, współpraca z różnymi partnerami, używane obiekty sportowe itp.)

9. Oczekiwana wysokość dotacji, która powinna pozwolić funkcjonować klubowi zgodnie z planem rozwoju w roku (z uzasadnieniem)

2020:

2021:

2022:

Uwagi:

10. Dlaczego działalność stowarzyszenia/klubu jest ważna dla miasta Wodzisławia Śląskiego?

11. Największe trudności w realizacji zadań statutowych (w czym miasto Wodzisław Śląski powinno pomóc)

12. Uwagi dodatkowe

Podpis prezesa

3. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla dyrektorów szkół – opis bieżącej działalności

(wzór)

Kwestionariusz ankiety informacyjnej na temat realizacji zajęć sportowych na terenie szkoły

W związku z pracami nad projektem Strategii rozwoju sportu w mieście Wodzisławiu Śląskim przekazuję Państwu kwestionariusz ankiety informacyjnej dotyczącej sportu szkolnego. Celem tego kwestionariusza jest analiza sportu szkolnego na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego. Z góry dziękujemy za zrozumienie, poświęcony czas i pomoc w przeprowadzeniu badania. Tel. kontaktowy: Bogdan Bojko – 501605455.

I. Jak realizowane są zajęcia wych. fiz. w Twojej szkole w klasach IV-VIII?

1. W postaci zajęć klasowo-lekcyjnych (realizacja podstawy programowej) w wymiarze godzinowym tygodniowo:
2. W postaci zajęć do wyboru przez uczniów (formy realizacji):
 - a) zajęcia sportowe – gry zespołowe (proszę o wymienienie jakie):
.....,
 - b) zajęcia sportowe – sporty indywidualne (proszę o wymienienie jakie):
.....,
 - c) inne formy aktywności fizycznej (proszę o wymienienie jakie):
.....,
 - d) szkoła nie realizuje zajęć do wyboru dla uczniów.

(proszę właściwe zakreślić, może być więcej odpowiedzi)

II. Czy z inicjatywy Twojej szkoły realizowane są zajęcia sportowe w formie pozalekcyjnej (jeśli tak, proszę podać ile i jakie)?

.....
.....

(proszę wpisać tak lub nie)

III. Czy na terenie szkoły działają klasy:

1. Sportowe (proszę podać ile klas i uczniów)?:
2. Usportowione (proszę podać ile klas i uczniów)?:
3. Mistrzostwa sportowego (proszę podać ile klas i uczniów)?:
4. Inne (proszę podać ile klas i uczniów)?:

(proszę wpisać tak lub nie)

IV. Czy na terenie szkoły działa:

1. SKS?:,
2. UKS?:,
3. Inna szkolna organizacja sportowa (proszę podać jaka)?:

(proszę wpisać tak lub nie)

V. Czy Twoja szkoła bierze czynny udział w rywalizacji sportowej w ramach SZS (jeśli tak, to proszę wpisać w jakich dyscyplinach)?

.....
.....
.....

(proszę wpisać tak lub nie)

VI. Czy Twoja szkoła bierze czynny udział w innych formach rywalizacji sportowej niż SZS?

1. W miejskich imprezach sportowych (jeśli tak, to w jakich?):

.....
.....
.....
.....

2. W szkolnych wydarzeniach sportowych (jeśli tak, to w jakich?):

.....
.....
.....
.....

3. W wydarzeniach sportowych organizowanych przez inne podmioty (np. kluby sportowe itp. – jeśli tak, to w jakich?):

.....
.....
.....
.....

(proszę wpisać tak lub nie)

VII. Czy Twoja szkoła odnosi sukcesy w rywalizacji sportowej w jakiejś dyscyplinie na szczeblu miejskim, powiatowym, wojewódzkim?

Dyscyplina (proszę wpisać):

1. Szkoła bierze udział w rywalizacji, ale bez sukcesów.
2. Szkoła często zajmuje miejsca na podium.
3. Szkoła wygrywa często w rywalizacji sportowej.
4. Szkoła nie brała udziału w żadnej rywalizacji.

(proszę właściwe zakreślić)

VII. Jaka bazę sportową posiada Twoja szkoła?

1. Hala sportowa (proszę o podanie wymiarów i liczby):
2. Sala gimnastyczna (proszę o podanie wymiarów i liczby):
3. Zastępcza sala do ćwiczeń (proszę o podanie wymiarów i liczby):
4. Boiska przyszkolne:
 - a) boisko wielofunkcyjne do gier zespołowych (proszę o podanie wymiarów i liczby):
.....,
 - b) boisko do piłki nożnej (naturalne bądź sztuczne – proszę o podanie wymiarów i liczby):
.....,
 - c) bieżnia okólna, skocznia w dal, rzutnia do kuli (proszę o podanie wymiarów i liczby):
.....,
 - d) inne (proszę o podanie wymiarów i liczby):,

(proszę właściwie zakreślić, może być więcej odpowiedzi)

VIII. Czy szkoła udostępnia bazę sportową innym podmiotom do realizacji zajęć sportowych?

1. Tak (jeśli tak, to w jakim wymiarze tygodniowo?):
2. Nie.

(proszę właściwie zakreślić)

IX. Sport dla Twojej szkoły to:

1. Promocja zdrowia i aktywnego stylu życia (profilaktyka zdrowotna).
2. Przeciwdziałanie patologiom wśród dzieci i młodzieży.
3. Tworzenie właściwego wizerunku szkoły.
4. Przyjemność dla uczniów.
5. Sposób spędzania wolnego czasu.
6. Nuda.
7. Strata czasu.
8. Inne:

(proszę właściwe zakreślić, może być więcej odpowiedzi)

X. Co jest główną przeszkodą w rozwoju sportowym uczniów szkoły?

1. Brak wystarczającej bazy sportowej szkoły.
2. Brak odpowiedniej kadry nauczycielskiej, instruktorskiej i trenerskiej.
3. Brak wystarczających środków finansowych.
4. Nie ma żadnych przeszkód w rozwoju sportowym uczniów.
5. Inne:

(proszę właściwe zakreślić, może być więcej odpowiedzi)

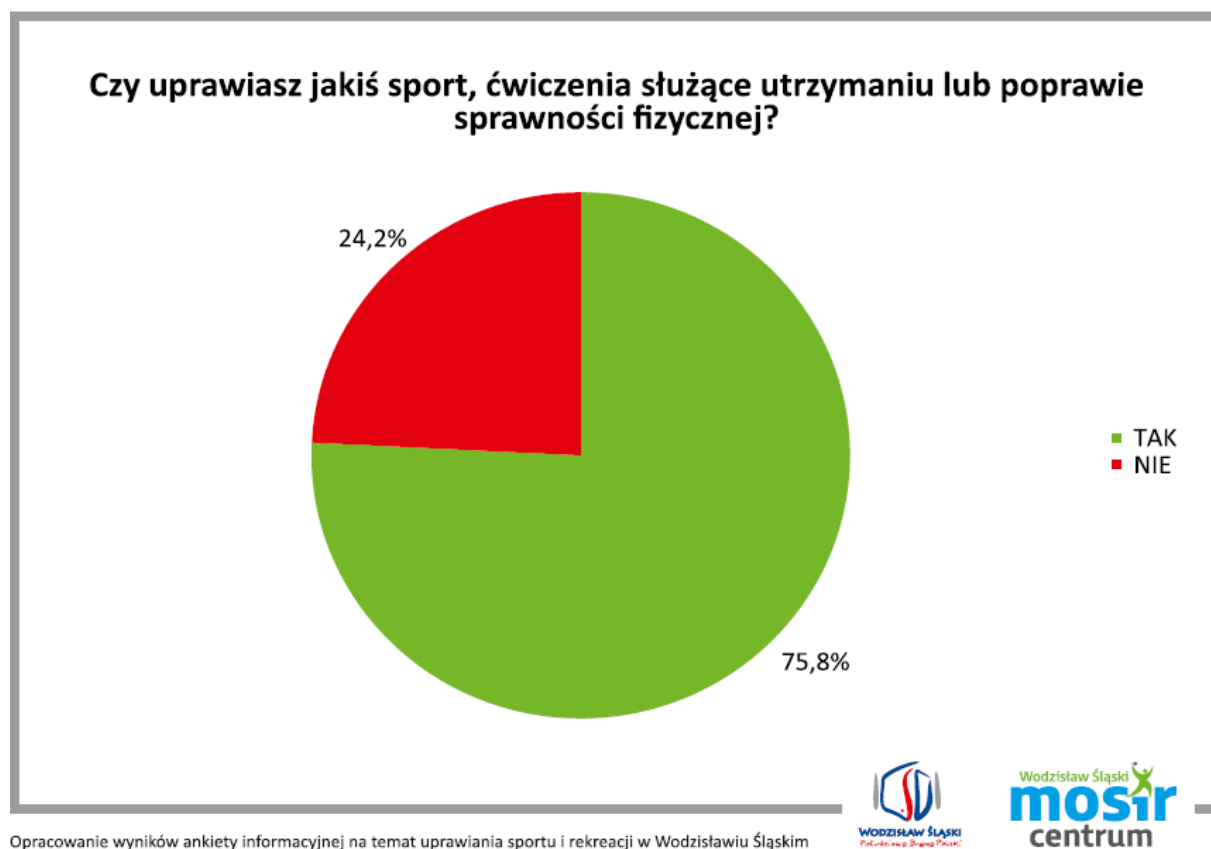
XI. Czy na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego istnieją możliwości rozwoju uzdolnień i zamiłowań sportowych uczniów?

1. Tak, w wystarczającym zakresie.
2. Tak, w ograniczonym zakresie, brak jest rozwoju sportowego w
3. Nie ma w ogóle możliwości rozwoju sportowego.
4. Nie mam zdania.

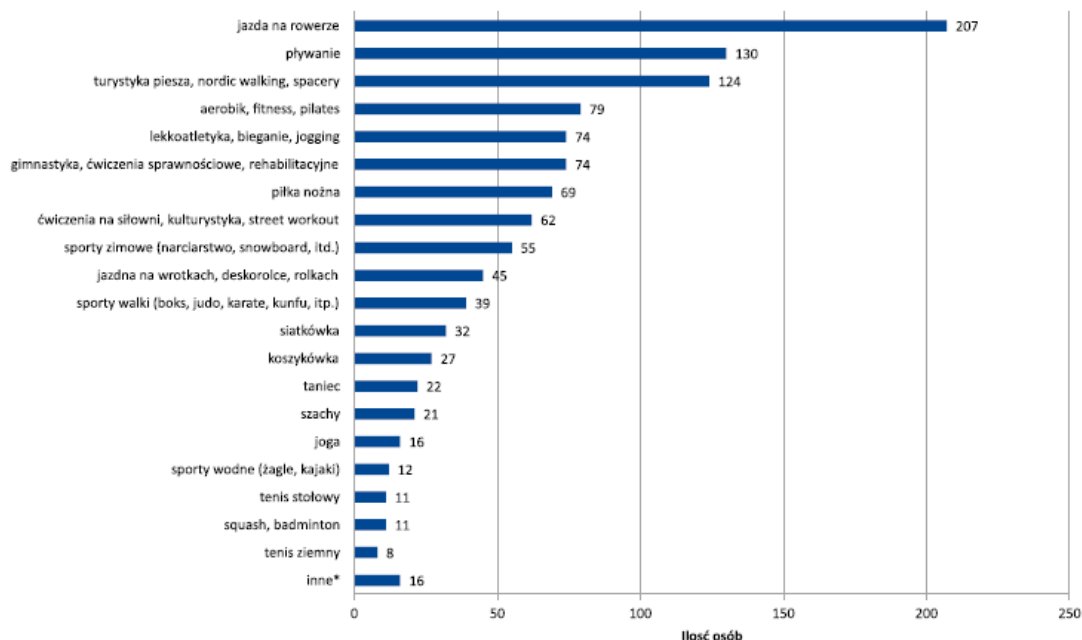
(proszę właściwe zakreślić)

Szkoła Podstawowa nr

4. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim – kwestionariusz dla mieszkańców – ocena bieżącego stanu sportu w mieście i potrzeb dotyczących przyszłości

Jaki rodzaj dyscypliny sportowej uprawiasz?

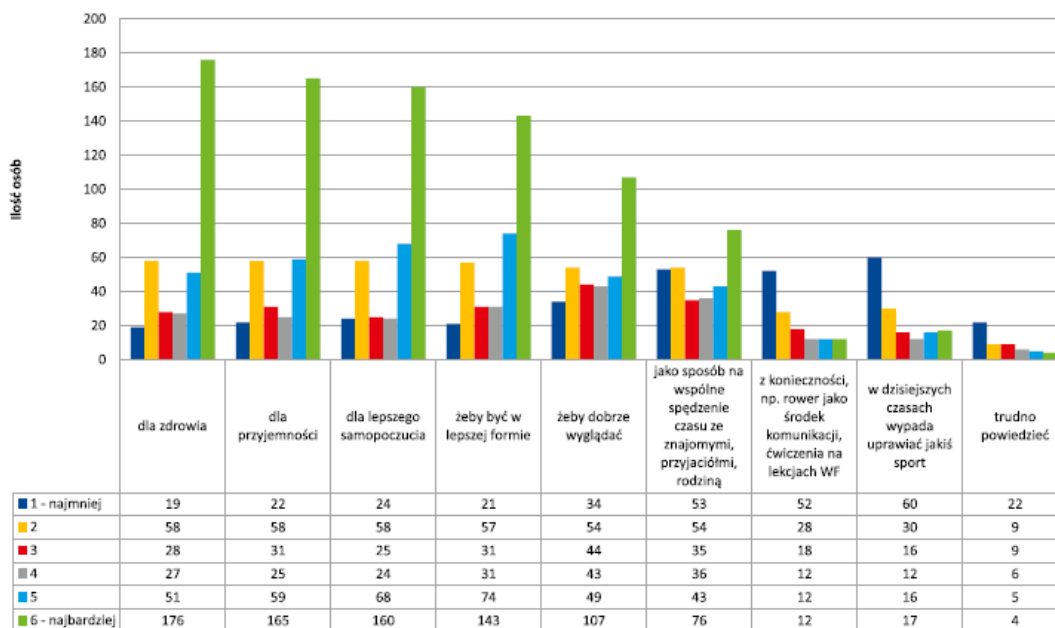

*szczegółowy opis dostępny na stronie internetowej www.mosir.wodzislaw-slaski.pl

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

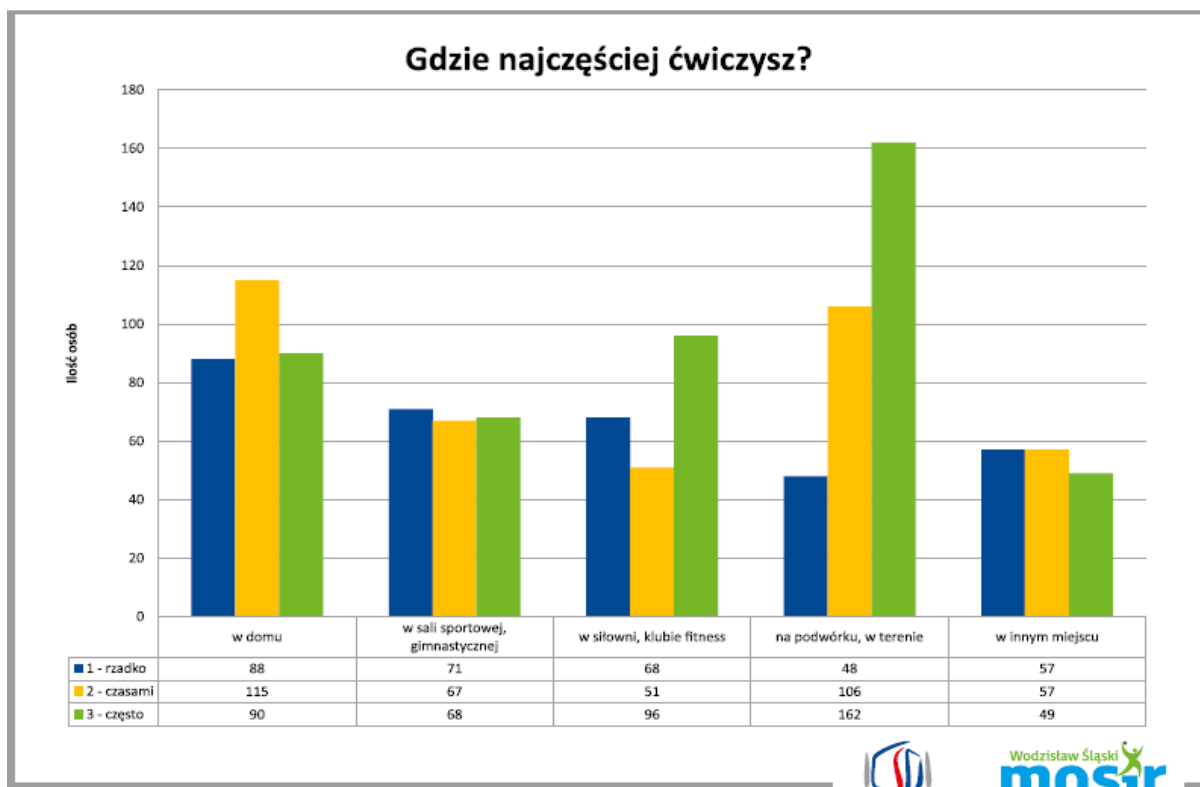

Z jakich powodów przede wszystkim uprawiasz aktywność ruchową?

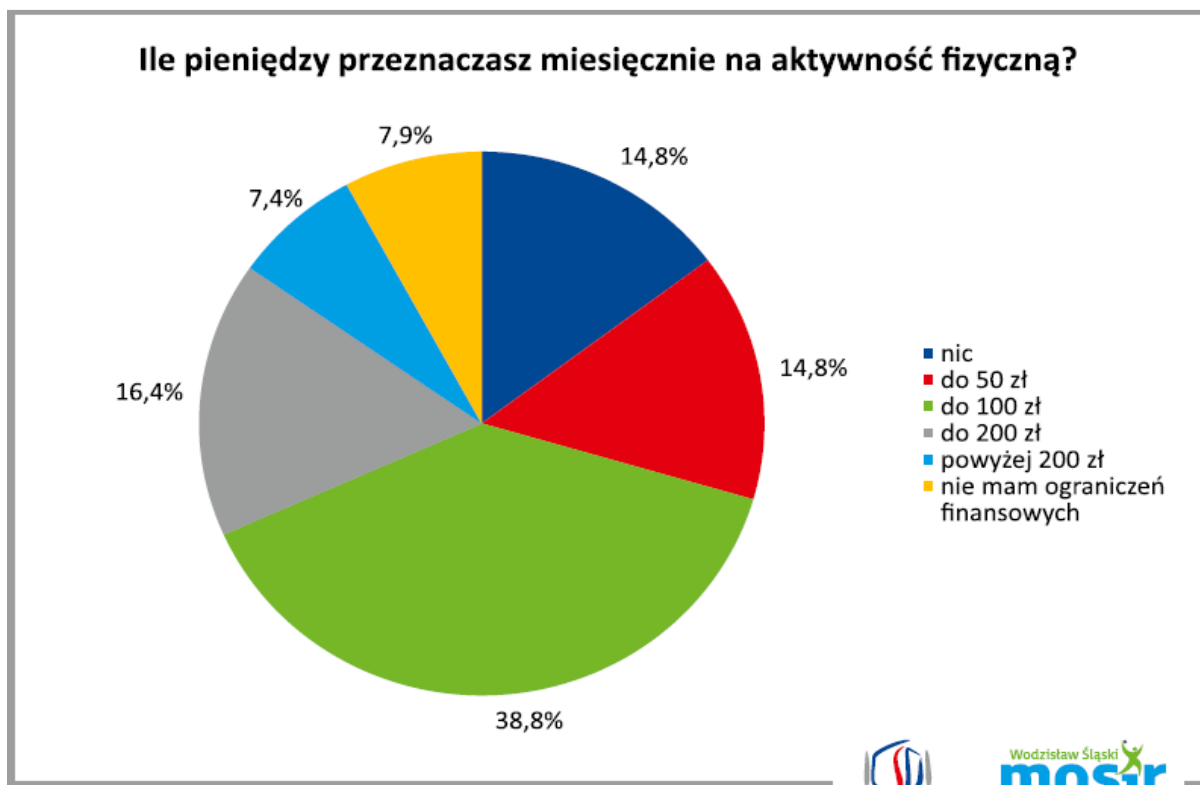

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

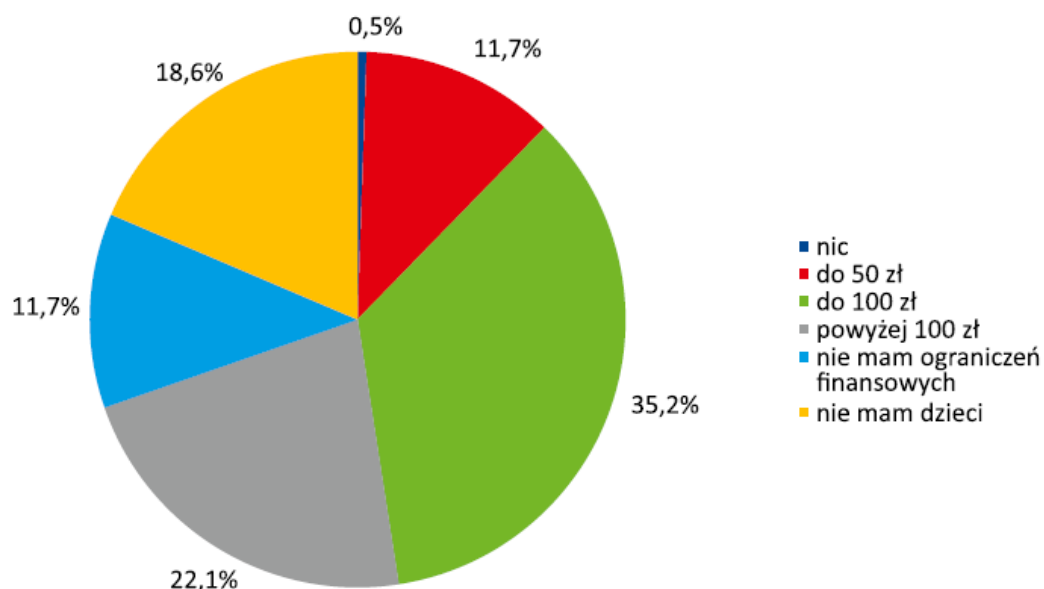
Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

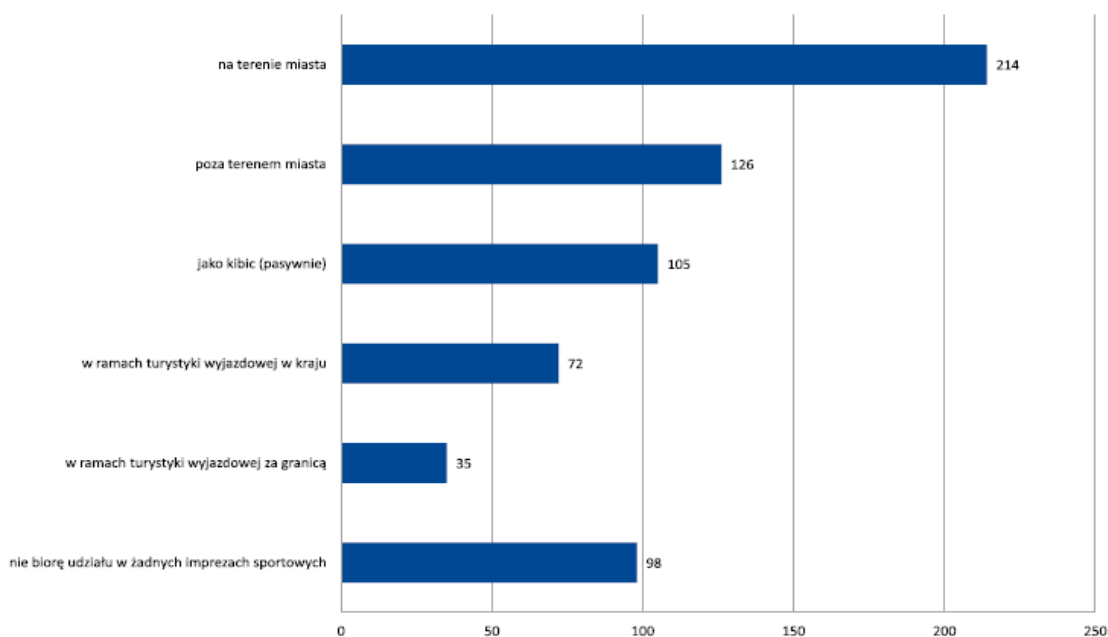
Ile pieniędzy był(a)byś w stanie przeznaczyć na komercyjne zajęcia sportowe dla dziecka na miesiąc?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

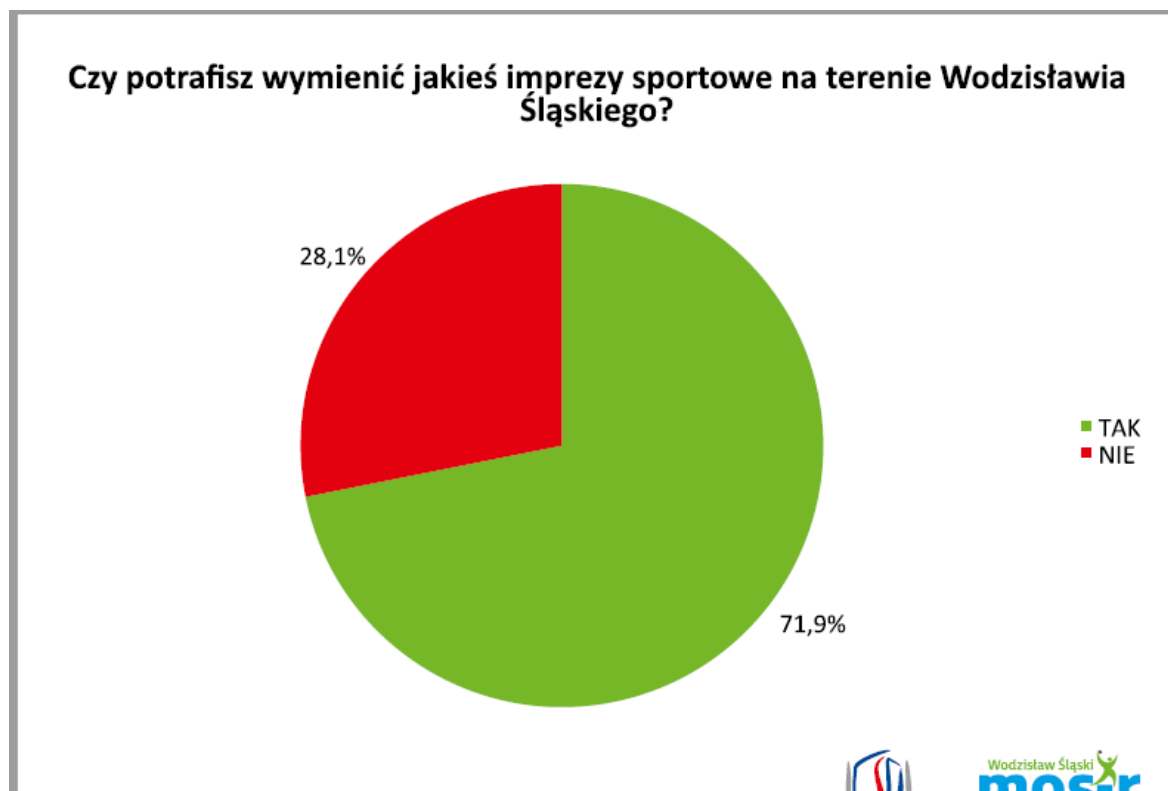

Gdzie bierzesz aktywny udział w imprezach sportowych i rekreacyjnych?

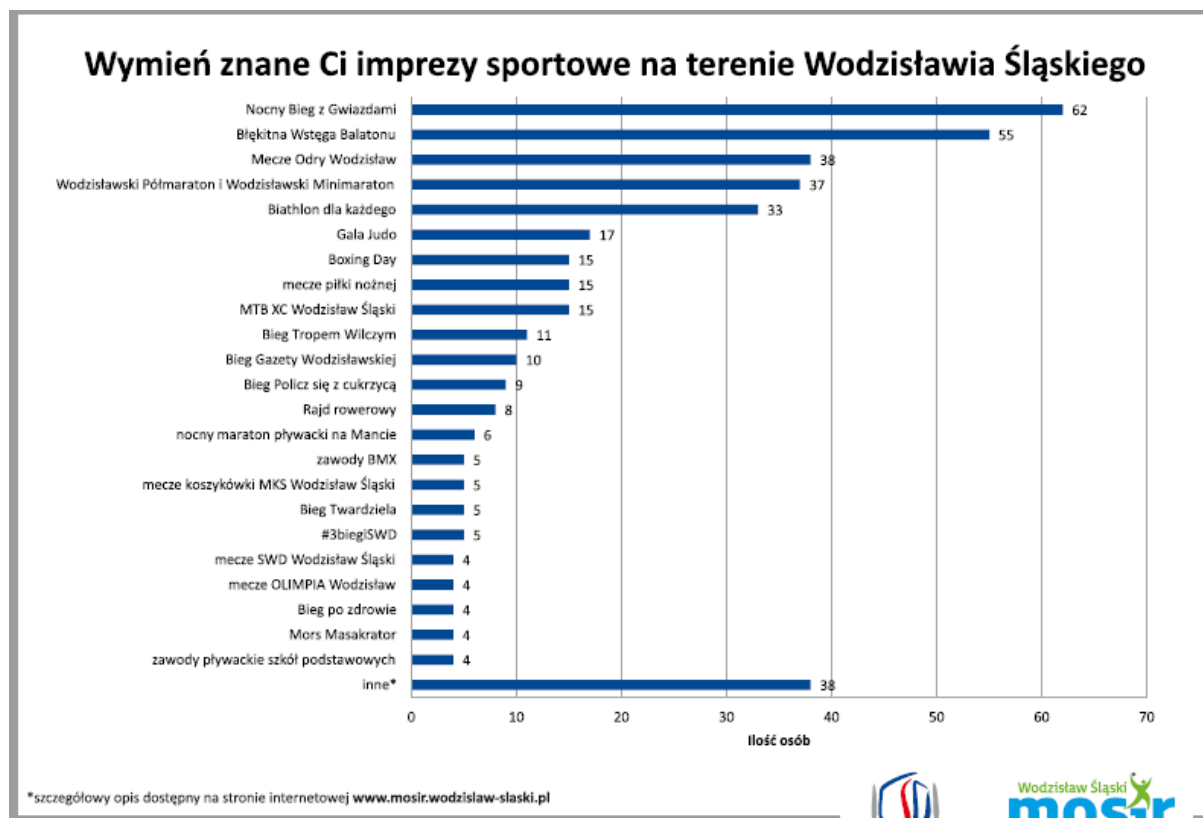

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

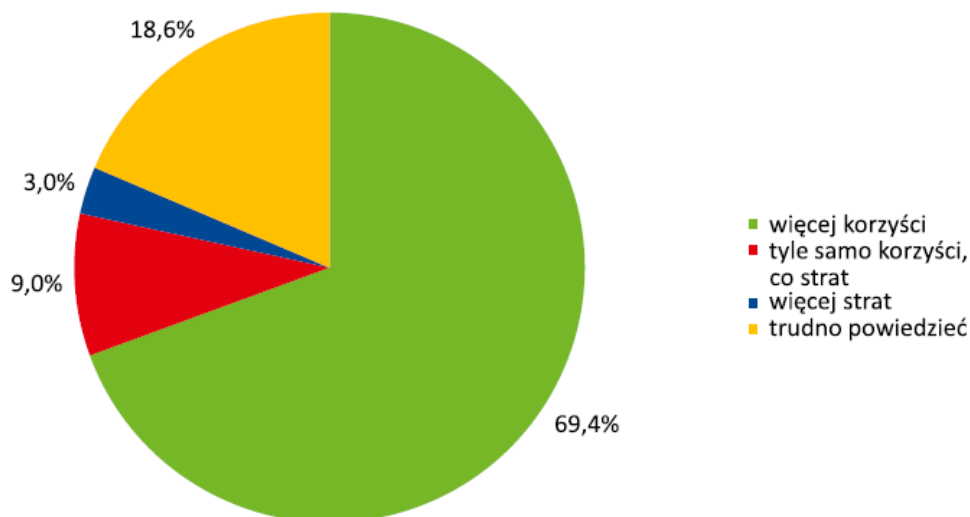

*szczegółowy opis dostępny na stronie internetowej www.mosir.wodzislaw-slaski.pl

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

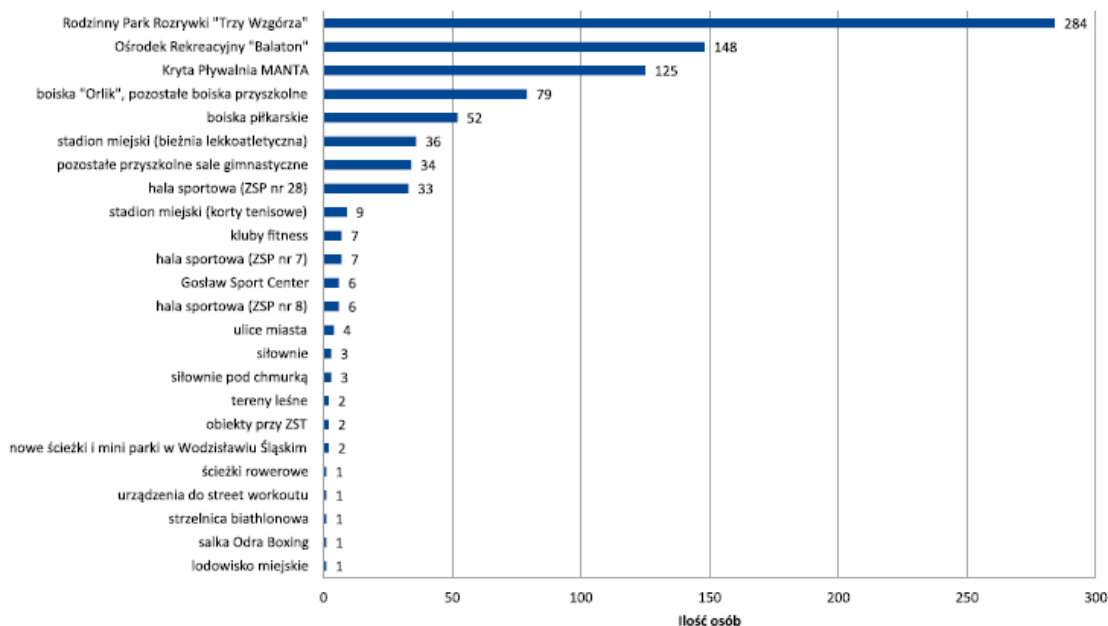
Czy Twoim zdaniem, organizacja dużych imprez sportowych przynosi mieszkańcom miasta korzyści czy straty?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

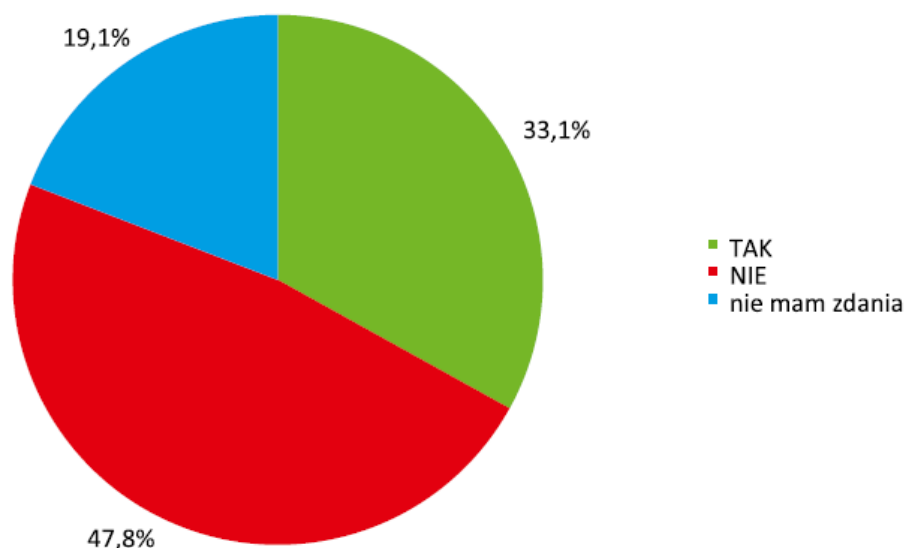
Z których miejsc przeznaczonych do aktywnego wypoczynku korzystasz najczęściej?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

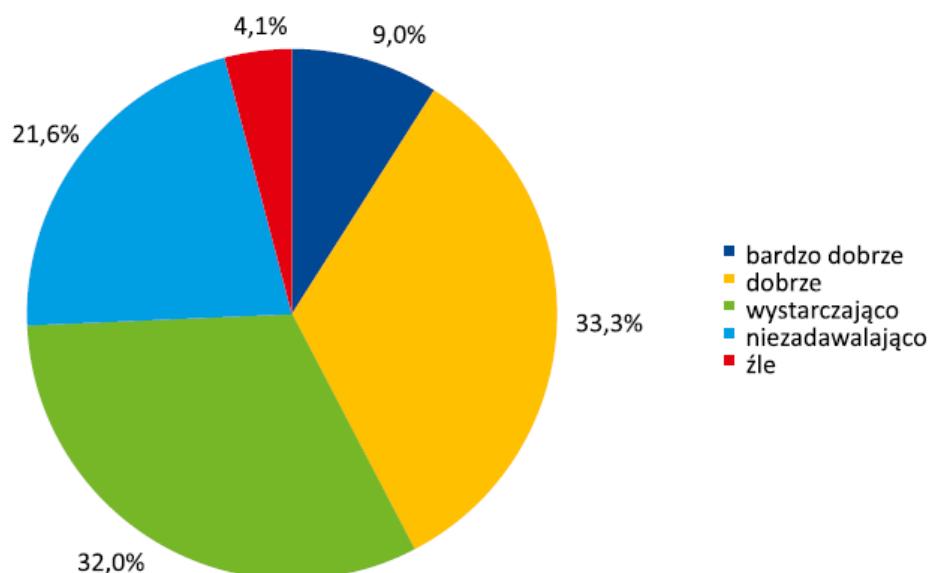
Czy Twoim zdaniem w Wodzisławiu Śląskim jest wystarczająca ilość miejsc służących do uprawiania sportu i rekreacji?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

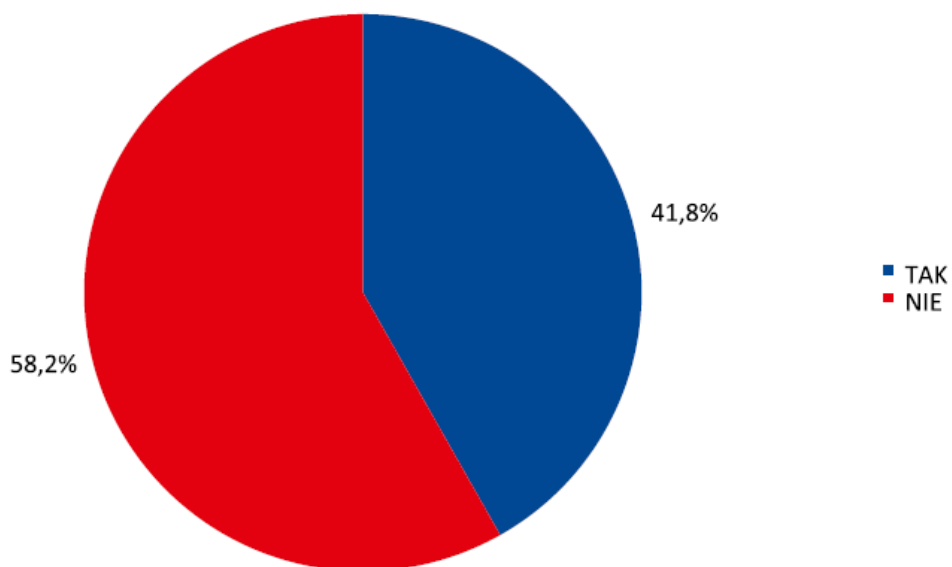
Jak oceniasz ofertę sportową i rekreacyjną organizowaną przez Wodzisław Śląski i kluby sportowe?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

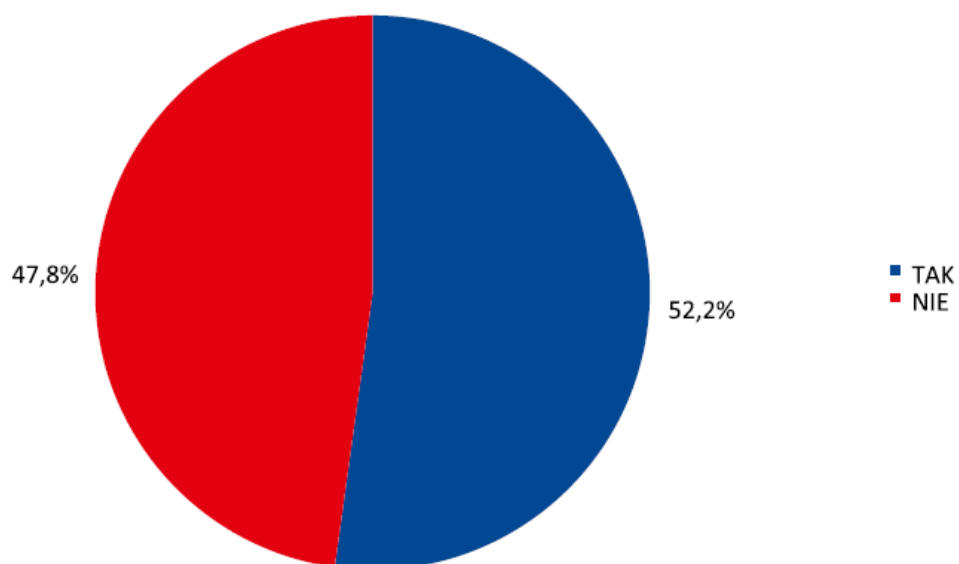
Czy w Wodzisławiu Śląskim brakuje Ci wydarzeń sportowych i rekreacyjnych?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

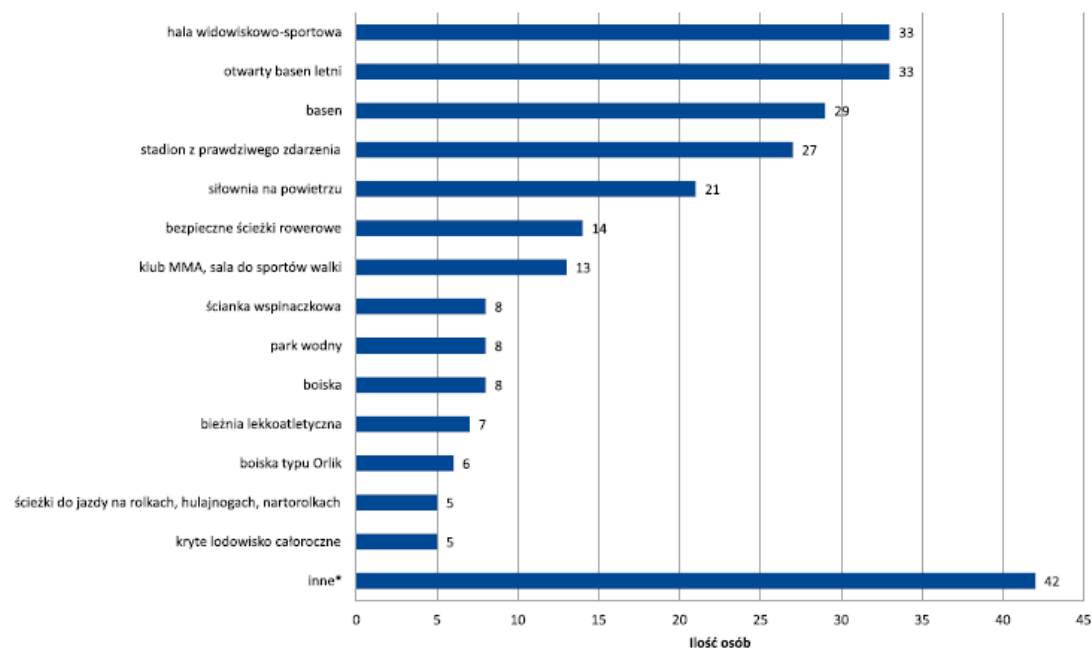
Czy w Wodzisławiu Śląskim brakuje Ci obiektów sportowych i rekreacyjnych?

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

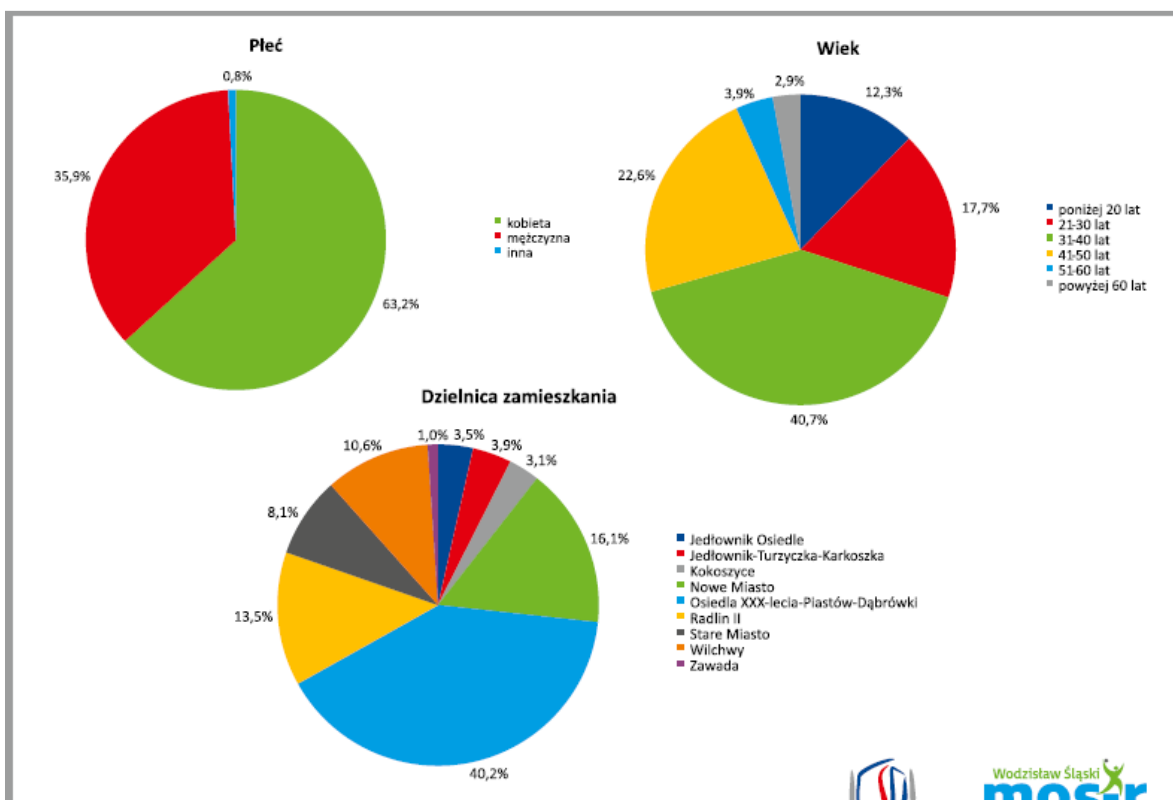

Jakich obiektów sportowych i rekreacyjnych brakuje Ci w Wodzisławiu Śląskim?

*szczegółowy opis dostępny na stronie internetowej www.mosir.wodzislaw-slaski.pl

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

Opracowanie wyników ankiety informacyjnej na temat uprawiania sportu i rekreacji w Wodzisławiu Śląskim

5. Spis tabel i wykresów

- Tab. 1. Zgłoszenia do rozgrywek międzyszkolnych – szkoły podstawowe – Igrzyska Młodzieży Szkolnej.
- Tab. 2. Zgłoszenia do rozgrywek międzyszkolnych – szkoły podstawowe – Igrzyska Dzieci.
- Tab. 3. Zestawienie klas sportowych i usportowionych w wodzisławskich szkołach.
- Tab. 4. Wykaz drużyn w klubach piłkarskich mających siedzibę na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, zgłoszonych do rozgrywek w sezonie 2019/2020.
- Tab. 5. Wykaz drużyn w klubach piłkarskich mających siedzibę na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego, zgłoszonych do rozgrywek w sezonie 2020/2021.
- Tab. 6. Wyniki wodzisławskich klubów młodzieżowych uzyskane w latach 2017-2019 – klasyfikacja Ministerstwa Sportu.
- Tab. 7. Punkty zdobyte przez kluby sportowe z Wodzisławia Śląskiego.
- Tab. 8. Zestawienie bazy sportowej i rekreacyjnej znajdującej się w zarządzie wodzisławskiej oświaty.
- Tab. 9. Kwoty dotacji dla klubów sportowych w Wodzisławiu Śląskim w latach 2015-2019.
- Tab. 10. Zestawienie dotacji udzielanych organizacjom pozarządowym w Wodzisławiu Śląskim w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w latach 2015-2019.
- Tab. 11. Zestawienie dofinansowań udzielanych organizacjom pozarządowym w Wodzisławiu Śląskim na realizację zadań w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu w ramach małych grantów w latach 2015-2020.
- Tab. 12. Zestawienie stypendiów i nagród w zakresie sportu w latach 2015-2020.
- Tab. 13. Budżet Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji „CENTRUM” w latach 2015-2020.
- Tab. 14. Strategia rozwoju sportu w Wodzisławiu Śląskim na lata 2020-2028 – analiza SWOT.
- Tab. 15. Cele strategiczne, forma realizacji, wskaźniki.
- Wykres 1. Wydatki planowane na kulturę fizyczną w odniesieniu do łącznej kwoty planowanych wydatków budżetu miasta Wodzisławia Śląskiego.

Urząd Miasta Wodzisławia Śląskiego

adres: ul. Bogumińska 4

44-300 Wodzisław Śląski

telefon: +48 32 45 90 460

e-mail: kancelaria@wodzislaw-slaski.pl

strona: www.wodzislaw-slaski.pl